

ANTALYA KENT KONSEYİ

2021 ÇALIŞMA
RAPORU

ANTALYA KENT KONSEYİ

2021 ÇALIŞMA
RAPORU

2021

ANTALYA KENT KONSEYİ ÇALIŞMA RAPOR KİTABI

ANTALYA KENT KONSEYİ KURUMSAL ÜYELİKLER

Antalya Valisi, Antalya Büyükşehir Belediye Başkanı, Merkez İlçe Belediye Başkanları, Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Temsilcileri, Mahalle Muhtarları, Üniversite Temsilcileri, Siyasi Partilerin Temsilcileri, Meslek Odaları Temsilcileri, Baro Temsilcisi, Sendikaların Temsilcileri, Vakıfların Temsilcileri, Derneklerin Temsilcileri, Kent Konseyi Çalışma Grupları Temsilcileri, Kent Konseyi Meclislerinin Temsilcileri, Kent Konseyince Kabul Edilen Gönüllü Hemşehri Katılımcılarıdır.

ANTALYA KENT KONSEYİ YÜRÜTME KURULU

Başkan Semanur KURT	Yürütme Kurulu Üyesi Ahmet ÇİÇEK
Genel Sekreter Gülay ÇUHA	Yürütme Kurulu Üyesi Nihat DİPOVA
Yürütme Kurulu Üyesi Recep ESENGİL	Yürütme Kurulu Üyesi Güray DOĞAN
Yürütme Kurulu Üyesi Yusuf Mehmet ÖRNEK	Yürütme Kurulu Üyesi Mustafa ŞANLI
Yürütme Kurulu Üyesi İbrahim BAKIR	Yürütme Kurulu Üyesi A.Semih BEKEN
Yürütme Kurulu Üyesi Veysel BARUT	Yürütme Kurulu Üyesi Recep ŞENGÜN
Yürütme Kurulu Üyesi Tuncay NEYİŞÇİ	Yürütme Kurulu Üyesi Ebru MANAVOĞLU
Yürütme Kurulu Üyesi İsmail TUFAN	Yürütme Kurulu Üyesi Yavuz Ali SAKARYA
Yürütme Kurulu Üyesi Nazif ALP	Yürütme Kurulu Üyesi Mehmet Ozan UZKUT
Yürütme Kurulu Üyesi Güler YILMAZ BİROL	Yürütme Kurulu Üyesi Sabri KANATOĞLU
Yürütme Kurulu Üyesi Halil GÜL	Yürütme Kurulu Üyesi Adnan ÖZÇELİK
Yürütme Kurulu Üyesi Mehmet KARAVURAL	Yürütme Kurulu Üyesi Recep YAVUZ
Yürütme Kurulu Üyesi Eylem HAS	Yürütme Kurulu Üyesi Ayşegül NAS

MECLİSLER

Emekliler Meclisi
Engelliler Meclisi
Gençlik Meclisi
Kadın Meclisi

ÇALIŞMA GRUPLARI

Afetler ve Kriz Yönetimi Çalışma Grubu
Altyapı Çalışma Grubu
Çevre Çalışma Grubu
Eğitim Çalışma Grubu
Ekonomi Çalışma Grubu
Gençlik ve Spor Çalışma Grubu
İmar ve Planlama Çalışma Grubu
Kültür ve Sanat Çalışma Grubu
Sağlık Çalışma Grubu
Sürdürülebilir Tüketim ve Tüketici Hakları Çalışma Grubu
Tarım Çalışma Grubu
Toplum Çalışma Grubu
Turizm Çalışma Grubu

İÇİNDEKİLER

BAŞKANIN MESAJI	5
2020 KENT KONSEYİ	7
YÜRÜTME KURULU TOPLANTILARI	8
YÜRÜTME KURULU GÖRÜŞ VE ÖNERİ RAPORLARI	9
· Covid-19 Süreci 65 Yaş Üstü Covid 19 İle İlgili Öneriler	9
· Pandemi Sürecinde Alınan Kararlar	12
· Konyaaltı İlçesi Liman Mahallesi Sarısu Bölgesi Şamandıra Dönüşüm Tesisi Projesi Hakkında Görüş	13
· 27 Kasım 2020 Tarihinde Antalya Büyükşehir Belediyesi Çevre Kurulunda Ele Alınan "Zirai Ambalaj Atıklarının Toplanması, Geri Dönüşüm ve Bertarafı" Başlıklı Toplantı Hakkındaki Görüş	20
MECLİSLER VE ÇALIŞMA GRUPLARI BASIN AÇIKLAMALARI VE ÖNERİ RAPORLARI	22
ENGELLİLER MECLİSİ	
· Antalya Büyükşehir Belediyesi Konyaaltı Sahili Mimari ve Kıyı Düzenlemesi Projesi Alan Yönetim Planı Hazırlanmasına Esas Mimari Kentsel Tasarım Proje İlke Kararları Ve Esasları Alan Kullanım ve İşletme Esasları'na Ait Görüşü	23
· 3 Aralık Dünya Engelliler Günü Basın Açıklaması	29
KADIN MECLİSİ	31
· 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü Basın Bildirisi	31
· Kadına Yönelik Şiddetin Ortadan Kaldırılması İçin Uluslararası Mücadele Günü Basın Açıklaması	32
· 5 Aralık Kadına Seçme ve Seçilme Hakkı Verilişi Basın Açıklaması	33
AFETLER VE KRİZ YÖNETİMİ ÇALIŞMA GRUBU	35
· İzmir Depreminin Ülkemiz Ve Antalya Ölçeğinde Değerlendirilmesi	35
ALTYAPI ÇALIŞMA GRUBU	41
· Yamansaz Sulak Alanı Güncel Durum Değerlendirmesi	41
ÇEVRE ÇALIŞMA GRUBU	44
· Belediyemizin Çevresel Açından Gerçekleştirdiği Mevsimsel Hazırlıklar ve Eksiklikleri Raporu	44
· Dünya Su Günü Ortak Basın Bildirisi	51
· Pandemi Sürecinde Yaşanan Çevresel Olayların Değerlendirilmesi	51
1-COVID-19 Kapsamında Gerçekleştirilen Çalışmaların Değerlendirilmesi	52
2-Kentsel Planlamaların Çevreye Olan Etkileri	55
3-"Antalya İli Temiz Hava Eylem Planı 2020-2024" Raporunun Değerlendirilmesi	56
· Uluslararası Mavi Gökyüzü İçin Temiz Hava Günü Basın Bildirisi	60
EĞİTİM ÇALIŞMA GRUBU	61
· Bir Masal, Bin Hayal Projesi	61
· Covid-19 Sürecinde Eğitim-Öğretim Sorunları ve Çözüm Önerileri	63

GENÇLİK VE SPOR ÇALIŞMA GRUBU	71
· Atamıza ve Tüm Şehitlerimize Saygı Turu	71
İMAR VE PLANLAMA ÇALIŞMA GRUBU	73
· Konyaaltı Sahili Mimari ve Kıyı Düzenlemesi Projesi Uygulama ve İşletme Sorunları Raporu	73
KÜLTÜR VE SANAT ÇALIŞMA GRUBU	80
· Antalya'nın Ulusal Marşı Sayılan Çubukbeli Türküsü ve Bu Türküyü Repertuvara Sokan Cevat Uyanık Adına Çubuk Beline Bir Anıt - Yazıt Dikilmesi Projesi	80
SAĞLIK ÇALIŞMA GRUBU	83
· Uyuz Raporu	83
· Mevsimsel Grip ve Koronavirüsü	84
TARIM ÇALIŞMA GRUBU	89
· Yamansaz Sulak Alanın Bugünkü Durumu, Korunması ve Yaşatılması Konusunda Yapılabilecek Çalışmalar	89
· Karakaş Narenciye Vakıf Çiftliği'nin Kiraya Verilmesi ve Yapılaşmaya Açılması	91
TOPLUM ÇALIŞMA GRUBU	93
· Teknoloji Bağımlılığı	93
· Antalya'nın Nüfus ve Almış Olduğu Göç	95
ETKİNLİKLERİMİZ	109
BASINDA BİZ	111
COVID-19 PANDEMİSİNDE YAŞLILIK, HASTALIK VE BAKIMA MUHTAÇLIK	113

BAŞKANIN MESAJI

Antalya'nın 20 yıldır hayata geçiremediği Kent Müzesi

Karain'den günümüze tarih ve kültürün birikimini taşıyan Antalya, çevresiyle birlikte 200'ün üzerinde antik yerleşimiyle doğal, kültürel ve tarihi değerleriyle bugün tartışmasız bir şekilde evrensel kimlik kazanmıştır. Kenti oluşturan bu kimlikler Antalya'yı önemli bir cazibe merkezi haline getirmiştir. 1970'li yıllarda başlayan turizm hareketiyle birlikte dünyada ender görülebilecek hızda nüfusu artmış, 40 yılda 100 binlerden 2.5 milyona ulaşmıştır. Bu kadar nüfus artışına rağmen, ülke içinden ve dışından gelen farklı kültürdeki insanlar bu kentte barış, kardeşlik ve dayanışma içinde yaşama başarısını göstermişlerdir.

Antalya Kent Müzesi ile Antalyalıların kentlilik bilincini daha da geliştirmeyi, Antalya'nın tarihsel, kültürel ve toplumsal değerlerinin unutulmamasını, binlerce yıldır bu coğrafyada yaşayan Antalyalıların çok kültürlü, rengârenk zenginliğini korumayı ve bu birikimi gelecek nesillere aktarabilmeyi istemekteyiz.

Antalya Kent Konseyi kuruluş yıllarında gerek doğal, gerekse tarihi ve kültürel değerlerinin yanı sıra farklı kültürlerin oluşturduğu **"Kentli Kültürü"nün korunması, tanıtılması, arşivlendirilmesi ve geliştirilmesi amacıyla** kent müzelerinin kurulmasını önermiştir.

Antalya Kent Müzesi çalışmaları 1997 yılında Antalya Kent Konseyi'nin önerisi ve girişimiyle, daha sonra da üyelerimizin ve gönüllülerin oluşturduğu Antalya Kent Müzesi Girişimcileri Derneği ile başlamıştır.

Geçmiş dönem Belediye Başkanlarımızdan Bekir Kumbul'un katkılarıyla Antalya Büyükşehir Belediyesi müze çalışmalarını üstlenmiş ve öncelikle 'Müze'nin hafızasını oluşturacak Bellek Merkezi'nin hayata geçmesini sağlamıştır. Menderes Türel'in 2 başkanlığı döneminde de Kent Müzesi çalışmalarına öncelik tanınmıştır. Atatürk Kapalı Spor Salonu'nun da dâhil olduğu ve Bekir Kumbul zamanında ulusal yarışma ile elde edilen projeler, sergi senar-yoları, iç mekân düzenlemeleri Menderes Türel zamanında tamamlanmıştır. Mustafa Akaydın döneminde ise bugün Bülent Ecevit Kültür Merkezi olarak kullanılan Evlilik Tarihi ve Antalya Mutfak Kültürü sergi mekânları yapılmıştır.

Sürecin bu denli uzun sürmesinin ana nedenlerinden birisi, yapılacak müzenin birçok kentte ve ilçede yapılanlar gibi basit bir sergi anlayışından çok, **kentin tüm kültürlerinin birlikte anlatıldığı bir ortak yaşam alanı oluşturma çabası**ndan ve ikinci nedeni de bu boyuttaki proje için ayrılacak kaynağın yetkili kurumlar için birinci öncelik olmamasıdır.

Ne demek istediğimizi daha iyi anlatmak için Yüksek Mimar ve Yazar Doğan Hasol'un şu satırlarını sizlere aktarmak istiyoruz:

"1920'de açılan ilk meclisin yeni binası yoktur. Mevcut bir yapı onararak ve eksikleri tamamlanarak kullanılmıştır. Ankara'da Meclisin açılmasıyla konut ve otel sıkıntısı da baş göstermiştir. Mustafa Kemal Paşa ise bu sıkıntılar içinde 18 Ağustos 1921 akşamı, yani Sakarya Muharebesine katılmak üzere Ankara'dan ayrılmadan bir gece önce Etnografya Müzesinin yapımına ilişkin olarak hazırlanan kararnameyi imzalar. Savaşa giderken müze kararnamesi. Bu davranış kültüre verilen değerın göstergesidir. O müze 1928'de açılacaktır."

Bir ülkenin, bir kentin kalkınmasında en önemli kaynağın insan ve kültür olduğunu 100 yıl önce somut biçimde bize anlatan bu davranışın değerini Antalyalılar çok iyi bilmelidirler. Bugün Antalya'yı Antalya yapan: Karain, Aspendos, Perge, Side, Kaleiçi, Phaselis, Patara ve daha yüzlercesinde yaşayan Antalyalıların yarattıkları ve bugüne yansıyan kültürleridir. Bu bilinçle Ulu Önder'in en zor şartlarda 8 yıl içinde yaptığını bizler eğer 20 yılda yapamıyorsak

bunu iyi düşünmemiz gerekmektedir.

Antalya Kent Konseyi 20 yıl önce başlattığı Antalya Kent Müzesi çalışmalarını bugün de aynı heyecanla desteklemekte ve takip etmektedir. **Yıllardır Antalyalılarla birlikte yapılan çalışmalar, harcanan emek, ayrılan ve kullanılan milyonlarca paradan sonra yapılacak tek şey kalmıştır; hızla mevcut Müze projesinin fiziksel alanında bir santimetresi bile değiştirilmeden ruhuna uygun olarak tamamlanması ve tüm dünya-ya açılmasıdır.**

20 yılı aşkın süredir Antalyalıların çabaladığı ve açılışını özlemle beklediği Antalya Kent Müzesi'nin parçası olan açık alan düzenlemelerinin hizmete girmesiyle birlikte, Müze'nin ana binasını oluşturacak olan Eski Kapalı Spor Salonu'nun Müze kapsamı dışında bırakılmasına yönelik yapılan çalışmalardan kaygı duymaktayız. Çünkü Müze Projesi kapsamındaki açık spor alanları bölge insanının spor yapabileceği yeterliliktedir. Bu alanlarda (eski stadyum) kentlinin talebi rahatça karşılanabilir. Ayrıca şehrin her yerine spor sahası, salonu yapabilirsiniz ancak dünya standartlarında bir müze bu şehrin en önemli eksiğidir.

Mustafa Kemal'in izinden gittiğine yürekten inandığımız Antalya Büyükşehir Belediye Başkanımız Muhittin Böcek'in bunu başaracağına gönülden inanmak istiyoruz. Bu çabaların geçen dönemlerde olduğu gibi daima yerel yönetimin yanında olacağımızı, tüm Antalya kamuoyunun bilmesini de önemsiyoruz.

Proje sürecinde yer almasak bile gelişmeleri Antalya Kent Konseyi olarak yakından takip ettiğimiz bilinmelidir.

Saygılarımızla.

Semanur KURT
Antalya Kent Konseyi Başkanı

2020 KENT KONSEYİ

Antalya Kent Konseyi 2020 yılında 13 çalışma grubu ve 4 meclis ile çalışmalarını sürdürmüştür. Yıl içerisinde 9 Yürütme Kurulu toplantısı ve çeşitli konularda basın açıklaması yapılmıştır. Toplantılarda kentin önemli sorunları tartışıldı, görüş ve öneriler raporlaştırılarak Yürütme Kurulu kararı ile ilgili kurum ve kuruluşlara gönderildi.

2020 yılı başında dünya geneline yayılan COVID-19 salgını nedeniyle, 11 Mart 2020 tarihinde açıklanan ilk vakadan itibaren Türkiye'de de birçok tedbir kararı alınarak uygulamaya konulmuştur. Antalya Kent Konseyi, 2020 yılında koronavirüs salgınında alınan kapanma önlemleri kapsamında toplantılarını internet üzerinden yapmıştır. Kontrollü sosyal hayat döneminde ise **temizlik, maske vemesafe** kurallarına uyularak toplantılar yüzyüze gerçekleştirilmiştir.

YÜRÜTME KURULU TOPLANTILARI

Yürütme Kurulu 2020 yılı içinde 9 toplantı yapmıştır. Yürütme Kurulunun yıl içinde yaptığı toplantılarda ele aldığı gündem maddeleri şunlardır:

“Estetik Yaklaşımlar ve Kentler” konulu Yürütme Kurulu M. Yusuf Örnek’in sunumu, Okul Sosyal Hizmeti Uygulamaları Raporu, Bir Masal Bin Hayal Projesi, Kent Gönüllüleri Projesi, Kent Estetiği Raporu Modern Pazar Çağı Raporu, Uyuz Raporu, Yamansaz Güncel Durum Değerlendirmesi Raporu, Belediyemizin Çevresel Açından Gerçekleştirdiği Mevsimsel Hazırlıklar ve Eksiklikleri Raporu, “Ne Yiyeceğiz Hocam?” Konulu Panel Hazırlığı, Özel Gereksinimli Çocuklar İle Otizmi Tanımak ve Tanıtmak Konulu Rapor, Antalya'nın Ulusal Marşı Sayılan Çubukbeli Türküsü ve Bu Türküyü Repertuvara Sokan Cevat Uyanık Adına Çubukbeli'ne Bir Anıt-Yazıt Dikilmesi Projesi, Mevsimsel Grip ve Koronavirüsü Raporu, Pandemi Döneminin Genel Değerlendirilmesi, Pandemi sürecinde illere göre 65+ yatan hasta ve ölüm oranları hakkında bilgilendirme (Prof. Dr. İsmail Tufan), Avukatlık Yasasında yapılması düşünülen değişikliklere ilişkin bilgilendirme, Çocuk istismarı faillerine yönelik af girişimlerine son verilmesi konusundaki tasarıya eleştiri yazısının değerlendirilmesi, İmar ve Planlama Grubunun çalışmaları hakkında bilgilendirme, Pandemi dönemindeki çevresel hususların değerlendirilmesi ve sosyal mesafenin korunamadığı ortamlar ile kapalı ortamlarda maske yerine siperlik kullanımı önerisi, Pandemi Sürecinde Uygulamalar Hakkında Rapor, Konyaaltı Sahil Alanında Yaşanan Sorunlar, Depreme Disiplinlerarası Yaklaşım Değerlendirmesi

YÜRÜTME KURULU GÖRÜŞ VE ÖNERİ RAPORLARI

COVID-19 SÜRECİ 65 YAŞ ÜSTÜ COVID-19 İLE İLGİLİ ÖNERİLER (21.07.2020)

Sorun

Koronavirüs salgınında medya üzerinden neredeyse her gün aktarılan bilgiler, insanları bilinçlendirmekten ve bilgilendirmekten ziyade, aslında kafa karıştıran bir hal almıştır. Sürekli “yeni bilgi” kavramı altında medya tarafından sunulan bilgiler, bilinçlilik değil, daha ziyade halkımızda bıkkınlık yaratmıştır. Yerel yönetimler yeni bir yol izlemelidir. Bu yol, öncelikle bireysel sorumluluk ve bilinçlilik temeli üzerine inşa edilmelidir.

Temel Hedef

Yaşlıları korona virüsten korumanın temel amacı, yaşam beklentilerini ve refahlarını artırmak için sağlık durumunu iyileştirmek veya kötüleşmesine karşı etkin önlem almaktır. Yaşlılar, yalnızlık, terk edilmişlik ve soyutlanmışlık duygularına kapılmamalıdır. Önlemlerin bir tecrit değil, aksine gerekli oldukları, ikna edici tarzla anlatılmalıdır. Önemli olan anlatmak değil, anlatılanın kavranmasını sağlamaktır.

Toplum Bilimleri Danışma Kurulu

Korona virüs salgınında yaşlılığın bedensel, psikik ve sosyal yönleri tümüyle gözden kaçmıştır. Bunun sebeplerinden biri de önlemlerde gerontolojik bilgilerden yararlanılmamasıdır. Daha ziyade “acil” kavramının belirlediği önlemlerle, sorunun üstesinden gelinmeye çalışılmıştır. Yukarıda tanımlanan temel hedefe erişmek için yeni bir yolun izlenmesi gerekmektedir. *Tavsiyemiz şudur: Toplum Bilimleri Danışma Kurulu'nda muhakkak gerontoloji alanında eğitim veren, tecrübeli uzmanlar da yer almalıdır.*

Yaşlılar: Heterojen Bir Grup

Yaşlılar, nüfus istatistiklerinde 65 ve üzeri yaştaki kişi olarak tanımlanmaktadır. Fakat aldatici bir tanım olduğu genellikle dikkate alınmamaktadır. Nitekim korona virüs salgınında “65 üzeri yaştaki” kişilerin evden dışarı çıkmalarına izin verilmemesi de, öncelikle bu aldatici tanımın bir sonucudur. Yaşlı nüfusun heterojen yapısı göz önüne alınmalıdır:

- Tamamen sağlıklı yaşlılar
- Hasta, ama bakıma muhtaç olmayan yaşlılar
- Ağır hasta, ama bakıma muhtaç olmayan yaşlılar
- Bakıma muhtaç yaşlılar
- Engelli, ama bakıma muhtaç olmayan yaşlılar
- Engelli ve bakıma muhtaç yaşlılar
- Alzheimer hastası yaşlılar
- Parkinson hastası yaşlılar
- Depresyon hastası yaşlılar
- Hasta olmadığı halde hareket yeterliliği kısıtlanmış yaşlılar
- Hareket edebildiği halde ağır hasta yaşlılar

gibi terimlerin ardındaki yaşlılar dikkate alınmalı, “yaşlı” kavramının homojen bir grubu ifade etmediği kamuoyuna anlatılmalıdır.

Tavsiyeler

Maske: Maskenin korona virüs ile mücadelede etkili bir araç olduğu kanıtlanmıştır. Ancak korona virüs salgısını sürecinde maske konusunda yaşanan sıkıntılar, korona virüsle mücadelede etkili bu önemli araçtan (maskeden) yararlanma olanaklarını kısıtlamaktadır. Bu problemi yerel yönetimler çözmelidir. Bu çözümde iki koşul yerine gelmelidir: Maskeye ulaşım sağlanmalı ve maske ücretsiz olmalı.

Hayat kurtaran broşür: Yaşlıların hem işini kolaylaştıracak hem de bilinçli hareket etmesine yardım edecek olan bir “broşür” hazırlanmalıdır. Bu broşürde şunlar olmalıdır:

- Önemli telefon numaralarının listesi (polis, acil çağrı vs.); bu liste, bir yüzeye yapıştırılabilir, örneğin buzdolabının üzerine.
- Bireyin sağlık durumunu bir bakışta görebilmeyi sağlayan bir tablo:
 - o Yaşlının adı, soyadı, doğum tarihi, adresi, telefon numarası vs.
 - o İlaç planı
 - o Alerji listesi
 - o Hastalık listesi
 - o Haberdar edilecek kişilerin telefon numaraları
- Sağlıklı ve dengeli beslenme bilgileri (broşür)

Günah keçisi olmamalılar: Korona virüsün yaşlılarda öldürücü etkisi kanıtlanmıştır. Ancak bu konuda uzmanlardan farklı açıklamalar geldiği göz ardı edilmemelidir. Korona virüsten ölümlerin yaşlılıktan ziyade, hastalıktan dolayı olduğuna dikkat çeken uzmanlar vardır. Ayrıca çocukların ve gençlerinde korona virüsten hayatını kaybettiği görülmüştür. Dolayısıyla yaşlılar “günah keçisi” haline gelmemelidir. Kamuoyu bu konuda aydınlatılmalıdır. Örneğin bir broşür hazırlanabilir.

Çifte risk: Korona virüsün öncelikle hasta insanlarda ölüm riski yarattığını göz önüne alınarak, ağır kronik hasta yaşlıların ve onların ailelerinin aydınlatıcı bilgilerle donanmasını sağlamalıyız. Böylece yaşlılıktan ve kronik hastalıktan kaynaklanan “çifte risk” önemli ölçüde azaltılabilir.

Aktif yaşlı: Yaşlılarda pasiflik yaratmamalıyız; aktif olmalarını sağlamalıyız. Aktifliğin “dışarı çıkmak” anlamına gelmediğini hesaba katarak, evde kalmak zorunda oldukları durumlarda, nasıl aktif kalınabileceği konusunda bilgilendirme çalışmalarına başlamalıyız.

Çocuk değiller: Yaşlılara “çocuk muamelesi” yapılmamalıdır. Geride kalan uzun yaşamı ve tecrübeleri dikkate alınmalıdır. Yaşlılara sorumluluk üstlenmeleri için olanaklar yaratılmalıdır. Sorumluluk, farklı boyutları ile ele alınmalıdır ve yaşlılara sorumluluk üstlenme konusunda aydınlatıcı bilgi aktarılmalıdır. Örneğin aileye, topluma veya kendine yönelik sorumluluk gibi boyutlarıyla sorumluluk kavramı detaylandırılmalı, yaşlıların bilinç, duyarlılık ve empati yeteneklerine hitap edilmelidir.

Düşme kazalar: Evde düşme kazalar, korona salgını sürecinde yaşlılar açısından büyük bir risk haline gelmiştir. Sakatlanma ve bakıma muhtaçlık riski artan yaşlılara, evde düşme kazaların basit önlemlerle bertaraf edilebileceğini gösteren aydınlatıcı bilgiler içeren broşür hazırlanabilir.

Komşu komşunun gözü ve kulağı: Komşuluk ilişkileri kapsamında yaşlılara yardım edilebilir. “Komşu komşunun gözü ve kulağı” olabilir. Bu aynı sosyal duyarlılığı da destekleyecektir. “Yaşlı dostu kent” kavramına yeni bir boyut eklenebilir.

Telefon zinciri: Birbirini tanıyan yaşlılar arasında “telefon zinciri” ile bir kontrol mekanizması yaratılabilir. Yaşlılar birbirinin güncel durumunu bu “zincir” üzerinden tespit edebilir ve “zincirin koptuğu” durumlarda, örneğin bir telefon hattına durumu bildirip, yardım edilmesini sağlayabilir.

Mobil Ekip

Tek başına yaşayan ve ilaç kullanan yaşlılar arasında bazıları, “günlük ilaç planını” uygulamada zorluk çekmektedir. İlaçlarını aksatmadan almasını “mobil ekip” sağlayabilir.

- Yaşlıların bakımını üstlenen aile fertlerinin spesifik sorunlarının korona salgınında çoğaldığı dikkate alınarak, yaşlısına bakan ve çoğu kadın olan bu insanların durumunu iyileştirecek önlemler alınmalıdır. Bakım konusunda bilgilendirme, evde bakıma destek mobil sağlık ekipleriyle verilebilir.

Ölüm: Yaşlıların sadece korona virüsten ölmediği dikkate alınarak, Covid-19 riski bulunmayan durumlarda, ölüm sürecindeki yaşlının sevdikleriyle vedalaşması için olanak yaratılmalıdır.

PANDEMİ SÜRECİNDE ALINAN KARARLAR (21.07.2020)

Korona virüs salgını tüm dünyada olduğu gibi ülkemizde ve kentimizde de etkisini sürdürmektedir. Salgınla mücadele kapsamında Antalya Kent Konseyi Yürütme Kurulu 21.07.2020 tarihli toplantısında özellikle yaz aylarında iklim, coğrafi ve nüfus yoğunlukları dikkate alınarak mevcut uygulamaların gözden geçirilerek yeni tedbirlerin gerektiği görüşüne varılmıştır;

Turizm mevsiminin açılmasıyla birlikte turizm tesisleri pandemi sürecine adapte olmuş, gerekli önlemlerini ve sertifikalarını almışlardır. Ancak kent yaşamında turizm tesislerine paralel duyarlılığın olmadığı görülmektedir. Örneğin Maske takımı son derece düşüktür. Restoran, kafe ve bar vb. yerlerde gerek bakanlığın gerekse il hıfzıssıhha kurullarının kararlarına uyulmamaktadır. (Personelin maske takması, hijyen kuralları, tek kullanımlık araç gereç vb.) Bu konuda yeterli denetimin yapılmadığı görülmektedir.

65 yaş üstüyle ilgili sokağa çıkma serbestliğinde hava sıcaklığının 35-40 derece, nem oranının % 70 ile %85 arasında olmasına rağmen değişiklik yapılmamıştır.

Turizm mevsimiyle birlikte kente gelen yerli, yabancı turistlerle yerli halka farklı uygulamalar yapılmaktadır. Şöyle ki 65 yaş üstü bir turist sokağa çıkabilmekte iken yerli turiste saat 20.00'den sonra kısıtlama uygulanmaktadır.

Bu nedenlerle;

- Kent merkezinde maske takma zorunluluğunun getirilmesini, yerel yönetimlerin ücretsiz maske dağıtımını yapmasının sağlanmasını,
- 65 yaş üstü yaşlıların iklim şartlarına uygun hale getirilmesini,
- Toplu yaşam alanlarının denetimlerinin sıklaştırılmasını,
- 65 yaş üstü sokağa çıkma kısıtlamasında yerli-yabancı turist ayrımının kaldırılmasını,
- İl Pandemi Kurullarında diğer bazı kentlerde olduğu gibi Antalya 'da da başta Kent Konseyi olmak üzere ilgili STK ve meslek odalarının da katılımının sağlanması gerekmektedir.

**KONYAALTI İLÇESİ LİMAN MAHALLESİ SARISU BÖLGESİ
ŞAMANDIRA DÖNÜŞÜM TESİSİ PROJESİ HAKKINDA GÖRÜŞ
(11.11.2020)**

(Kapak Fotoğrafı: Dört E Planlama, 2020)

Giriş

Antalya eşsiz jeopolitik konumuyla kendisine doğa, tarım, turizm ve ticaret (kentleşme ve diğer ticari faaliyetler) arasında bir denge aramaktadır. Bölgemizde artan dış göç, doğa ve tarım üzerine turizmin ve ticaretin baskısını beraberinde getirmiştir.

Bu kapsamda, sürdürülebilir bir Antalya için bölgesel öncelikler ekseninde bir denge oluşturmamız ve turizm, kentleşme ve ticari faaliyetleri kentin hazinesi olan doğal alanlara ve ülkemizin besin kaynağı olan tarımsal alanlara zarar vermeyecek şekilde planlamamız gerekmektedir.

Günümüzde planlamalar yaparken çoklu kullanımı esas almalı, bir alanı pek çok amaç doğrultusunda kullanmaya çalışmalıyız. Elbette bunun yapılabileceği alanlar var iken (su basar parklar, yeşil çatılar gibi), güvenlik ve doğal yapısı gereği yapılamayacak alanlarda bulunmaktadır.

Antalya'da çoklu kullanıma uygun olmayan yerlerin başında sahiller gelmektedir. Özellikle şehir merkezinde, halkın günübirlik kullanımı için sınırlı alanlar bulunmaktadır ve bu alanlar geliştirilememektedir. Konyaaltı'nda bulunan ve günübirlik kullanıma açık sahil uzunluğu 7,65 km iken, Muratpaşa ilçesinde sadece 3,64 km sahil alanı günübirlik kullanıma açıktır. Konyaaltı sahil bandının bir kısmını oluşturan Sarısu Kent Ormanı'nı sahili 1.35 km uzunluğundadır ve Antalya'nın toplam sahil uzunluğunun %12'sini teşkil etmektedir.

Bu alana Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı, Altyapı Yatırımları Genel Müdürlüğü tarafından Şamandıra Dönüşüm Tesisi yapımı için bir için bir İskele yapılması planlanmıştır. 2013 yılından itibaren yapılması planlanan projenin fizibilite raporu 2019 yılında tamamlanmıştır. En kapsamlı bilgi fizibilite raporunda yer aldığı için fizibilite raporu ve 1/5000 Ölçekli Nazım İmar Planı Plan Açıklama Raporu 15.10.2020 Perşembe günü gerçekleştirilen Antalya Kent Konseyi Çevre Çalışma Grubu'nda değerlendirilmiştir.

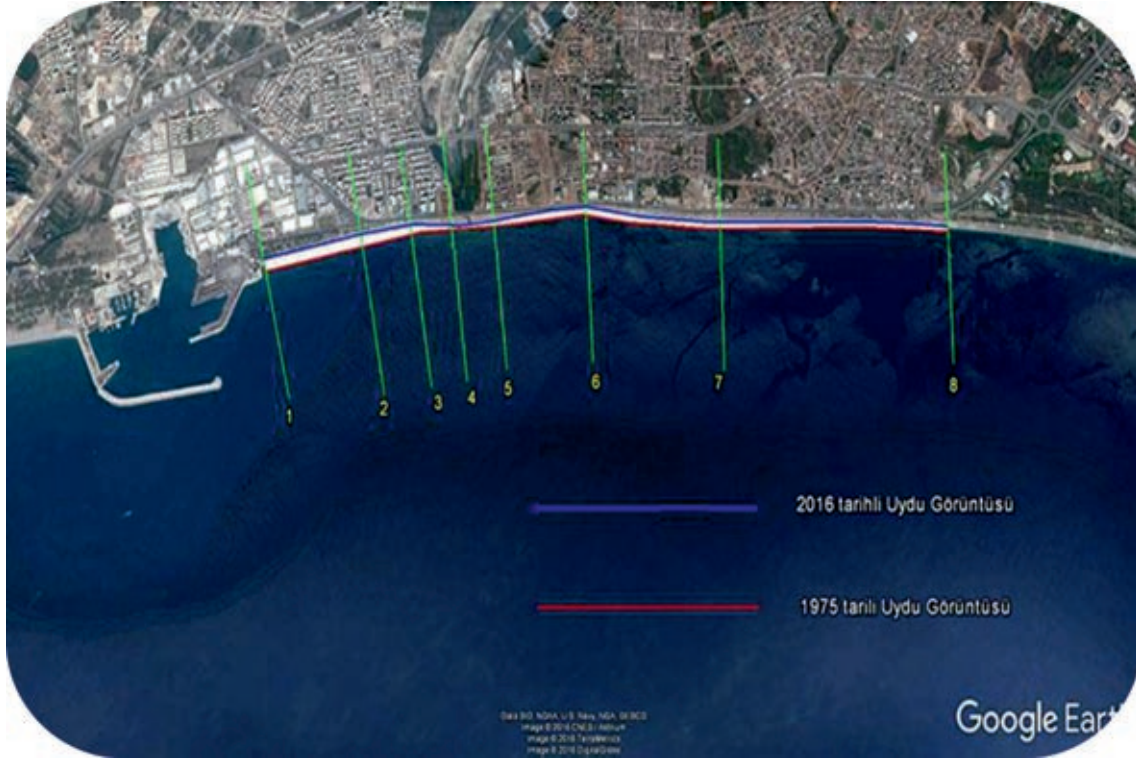
Alanın Özellikleri

Sarısu sahilinde yer alan, 27.04.2004 yılında 32,39 Ha alan üzerine C tipi mesire yeri olarak tescil edilen Sarısu Mesire Yeri (Orman Genel Müdürlüğü), 10 Mayıs 2016'da **D tipi kent ormanına** çevrilmiştir (Yunus Erdoğan, 2020). Bununla birlikte, kıyı alanı Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulunca 30.11.2017 tarihinde alınan 1342 nolu karar ile bölge **Nitelikli Doğal Koruma Alanı** olarak ilan edilmiştir. Sarısu sahiline adını veren Sarısu çayı ise, yine Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulunca 29.01.2016 tarih ve 926 nolu karar ile **Kesin Korunacak Hassas Alan** ilan edilmiştir. Çayın kuzey ve batı kesimlerinde Güney Antalya Kültür ve Turizm Koruma ve Gelişim Bölgesi ve 1 km güney-batısında ise Beydağları Sahil Milli Parkı bulunmaktadır (Dört E Planlama, 2020). Bu ormanlık alan da Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulunca 29.01.2016 tarih ve 926 nolu karar ile **Kesin Korunacak Hassas Alan** ilan edilmiştir. Bu ormanlık alanın içerisinde Tünek Tepe Sosyal Tesisleri ve Teleferik Tesisleri bulunmaktadır. Bu tesislerin bulunduğu alanlar Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulunca 29.01.2016 tarihinde alınan 926 nolu karar ile bölge **Sürdürülebilir Koruma ve Kontrollü Kullanım Alanı** olarak ilan edilmiştir (Şekil 1).

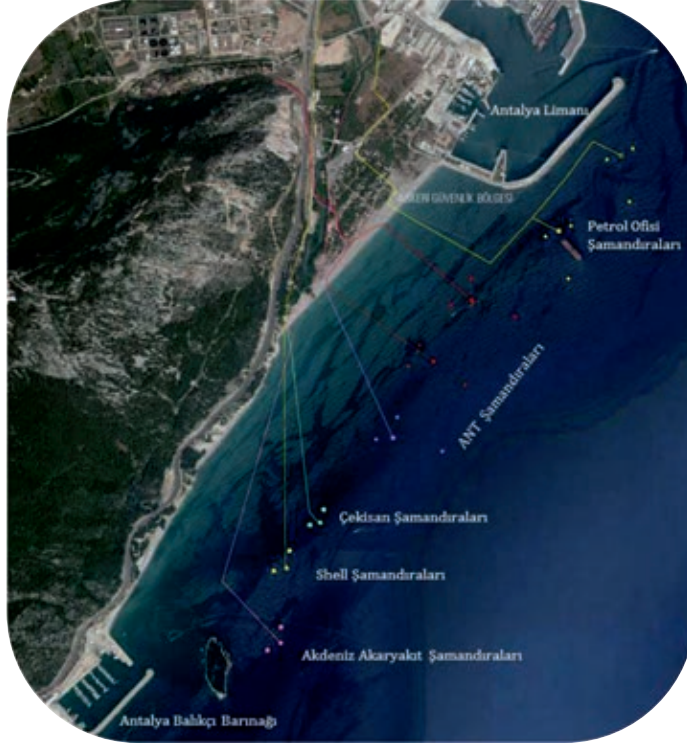
Şekil 1. Plan sahası civarının Sit durumu (Tabiat Varlıklarını Koruma Genel Müdürlüğü, 2020)
(Mavi: Nitelikli Doğal Koruma Alanı, Kırmızı: Kesin Korunacak Hassas Alan, Yeşil: Sürdürülebilir Koruma ve Kontrollü Kullanım Alanı)

Sarısu çayından taşınan sedimanlar ve kentin batısından taşınan sedimanlar, hem Sarısu sahilini hem de 1975 yılına kadar Konyaaltı sahilini erezyona karşı desteklemekteydiler. Ancak 1975 yılında yapımı tamamlanan ve Sarısu sahilinin doğusuna inşaa edilen Antalya Liman'ı ile Sarısu çayıyla taşınan sedimanlar, Konyaaltı plajını yeterince besleyememektedir ve bölgede gerçekleştirilen çalışmalar (Kocababa, 2017), Konyaaltı sahil bölgesinde kıyı kenar çizgisinin değiştiğini göstermektedir (Şekil 2).

Şekil 2. 1975-2016 tarihleri arasında kıyı çizgisi değişimi (Kocababa, 2017)

Sarısu sahilinin Liman mendireğinden doğu yönüne yaklaşık 300 m'lik kısmı askeri alan olarak nitelendirilmiş olup halkın kullanımına kapalıdır. Sarısu sahilinin batısında ise Antalya Balıkçı Barınağı yer almaktadır. Balıkçı barınağının yaklaşık 600 m açığında Sıçan Adası yer almaktadır. Bu ada da yine Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulunca 29.01.2016 tarih ve 926 nolu karar ile **Kesin Korunacak Hassas Alan** ilan edilmiştir. Sıçan Adası ile Antalya Limanı mendireği arasındaki yaklaşık 3,7 km'lik alanda, kıyından 600 m. ile 900 m. arasında değişen mesafelerde dört farklı akaryakıt dağıtım firmasına ait 5 şamandıra sistemi ile MSB Akaryakıt İkmal ve NATO POL Tesisleri İşletme Başkanlığı, Batı Bölge 1. İşletme Müdürlüğü'ne ait 3 şamandıra sistemi bulunmaktadır (MSD, 2019). Dört akaryakıt dağıtım firmasının toplam 10 şamandırası, Milli Savunma Bakanlığı ile NATO'ya ait 9 şamandıra bulunmaktadır (Şekil 3). Toplam 19 şamandıra sistemlerinden kaçının aktif olarak kullanıldığı, bakımlarının hangi sıklıkla ve nasıl gerçekleştirildiği bilinmemektedir. Bu şamandıra sistemlerine ait deniz boru hatları denizin altından sahile ulaşmaktadır. Sahilde karaya ulaşan boru hatları, farklı güzergâhlar ile Antalya Limanı geri sahasında bulunan akaryakıt depolama tesislerine ulaşmaktadır (MSD, 2019).

Şekil 3. Mevcut şamandıra sistemlerinin yerleşimi (MSD, 2019)

Proje Önerisi Hakkında Bilgi

Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı, Altyapı Yatırımları Genel Müdürlüğü tarafından Sarısu'ya yapılması planlanan Şamandıra Dönüşüm Tesisi Projesi Fizibilite Raporu'nda projenin amacı aşağıdaki gibi özetlenmiştir:

“Antalya Limanı batısındaki kıyı şeridinde, kendilerine ait şamandıra bağlama düzeni içerisinde sıvı yük (akaryakıt) elleçleyen tesislerin, **gemi operasyonlarının konsolide edilerek, şamandıra tesislerinin işgal ettiği kıyı alanlarının tekrar kazanılması, gemilere daha emniyetli yanaşma şartlarının sağlanması ve tek merkezden yönetilen, kontrollü ve çevreye duyarlı yük operasyonlarının gerçekleştirilmesini sağlayacak bir iskele sisteminin** hayata geçirilmesini planlamıştır.”

Bu çerçevede fizibilite raporuna göre kıyıya bitişik nizamda, 900 m uzunluğunda bir iskele iki geminin aynı anda yanaşıp akaryakıt elleçlenmesine olanak sağlayan bir iskele yapımı planlanmıştır. Proje ve projeye olan gereksinim ile ilgili olarak iki başlık altında fizibilite raporu incelenmiş olup aşağıda derlenmiştir.

Projenin Genel Değerlendirilmesi

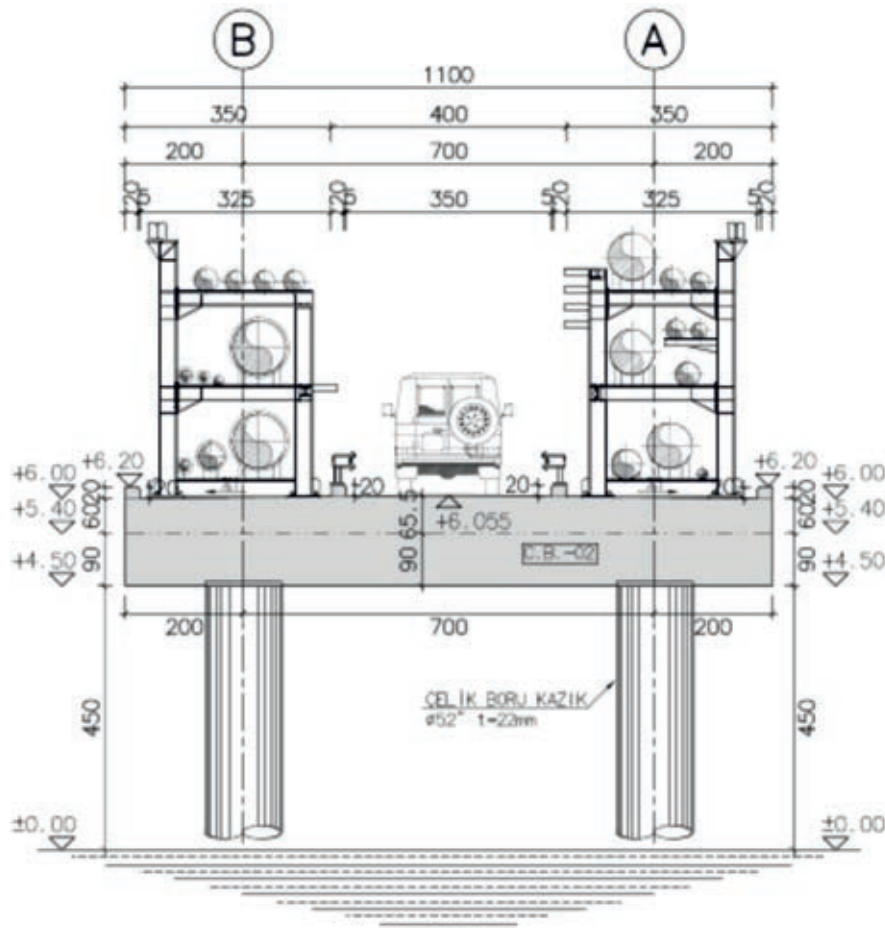
Projenin geneli itibarıyla aşağıdaki noktalara dikkat edilmediği anlaşılmıştır:

1. Proje kıyıya bitişik nizamda yapılması planlanmıştır. Ancak Kıyı Kanunu'nun 6. Maddesi “a” bendine göre böyle bir yapı ancak **kıyı imar planı kararı** alındıktan sonra yapılabilir. Alan ile ilgili imar planı hazırlanmış olup Antalya Büyükşehir Belediyesi'ne

ulaşmıştır (07.10.2020). Ancak, önerilen imar planında kıyıya ulaşan iskelenin kıyı-deniz etkileşimini kesip kesmediği sorgulanmamıştır. Proje sahasının kıyı ile birleştiği yer **Nitelikli Doğal Koruma Alanıdır**(Karar no:1342, Karar tarihi: 30.11.2017- <http://tvk-says.csb.gov.tr/citizen>). Bu sahaya herhangi bir yapı yapılması, akaryakıt hattı çekilmesi veya üst yapı yapılması 25 Ocak 2017 tarihli Resmi Gazete'de yayınlanan **“Doğal Sit Alanları Koruma ve Kullanma Koşulları İlke Kararı”** çerçevesinde mümkün değildir.

2. Proje sahasının olduğu bölgede ASAT'ın Hurma'da yer alan atıksu arıtma tesisinin derin deniz deşarjı bulunmaktadır. Proje sahasın hem kıyı hem de denizin içinde kalan kısmının bu derin deniz deşarj noktalarına sürekli veya dönemsel etkide bulunabileceği düşünülmektedir. Bu durumda amacı sahili tekrar kazanmak olan proje, sahili kullanılmaz hale getirebilecektir.

3. Projeye istinaden hazırlanan 1/5000 ölçekli Nazım İmar Planı Plan Açıklama Raporu'nda **“iskeleler hangi özel, tüzel veya kamu kuruluşları tarafından yapılırsa yapılсын özel mülkiyete konu olamaz, kamu kullanımına açık tutulur, hiçbir şekilde kapatılamaz, yolcu geçişi engellenemez, kapı yapılamaz, üzerine gölgelik, çardak veya kapalı hacim konulamaz.”** denilmektedir. Ancak izibilite raporunda verilen kesite göre, iskele üzerine konulacak kapalı boru sistemleri ile akaryakıtın sevkiyatı planlanmaktadır. Bu durum, plan hükmüne aykırılık teşkil etmektedir (Şekil 4).

Şekil 4.Yapılması planlanan iskele sisteminin şeması

4. Yapılması planlanan iskele hem fizibilite raporunda hem de 1/5000 ölçekli nazım imar planının da karadan bağımsızmış gibi gösterilmeye çalışılmaktadır. Bu durumda, fizibilite raporunda gösterilen şemaya ve yer alan bilgiye göre (sayfa 26: ...akaryakıt borularının bulunduğu ve dolfen sistemine araçla ulaşım sağlayan bir iskele öngörülmüştür...), alana taşıt girişi mümkün olacaktır ve akaryakıt borularının da bir şekilde kara bağlantıları gerçekleştirilecektir. Bunun için **Nitelikli Doğal Koruma Alanı** olan sahile bir yol yapılması ve yine **Nitelikli Doğal Koruma Alanı** olan sahile ve **Kesin Korunacak Hassas Alan** olan Sarısu Çayı'nda borular için kazı yapılması gerekecektir. Böyle bir yolun yapılması 25 Ocak 2017 tarihli Resmi Gazete'de yayınlanan "**Doğal Sit Alanları Koruma ve Kullanma Koşulları İlke Kararı**" çerçevesinde mümkün değildir.

5. Plan hükmünde alanın "**kamuya açık tutulması**" gerekliliği bulunmaktadır. Ancak akaryakıt sevkiyatı esnasında bazı güvenlik gereksinimleri olması kaçınılmazdır. Kamuya açık bir alana kurulacak iskelede yapılması planlanan akaryakıt sevkiyatı içinden çıkılması çok zor çelişkiler ve geri dönüşü olmayacak güvenlik kaygıları yaratması muhtemeldir.

Projeye Olan Gereksinimin Değerlendirilmesi

1. Fizibilite raporunda Antalya'da geçmiş 5 yıl için elleçlenen petrol türevi akaryakıt miktarları verilmiştir. Ancak geleceğe yönelik bir projeksiyon yapılmamıştır. Gelecek yıllarda Antalya ve civarının petrol türevi akaryakıt ihtiyacının ne olacağına yönelik bir tahmin raporda bulunmamaktadır. Avrupa Birliği ülkeleri yeşil anlaşıma ile 2050 yılına kadar karbon nötr olma yolunda ilerlerken, Amerika Birleşik Devletleri'nin Kaliforniya eyaletinde bulunan 34 şehir (16.09.2020 tarihi itibarıyla, Kaliforniya eyaletinin nüfusunun %10'u) fosil yakıtsız bir gelecek için karar veriyorken, iklim değişikliğine ve biyo çeşitliliğe karşı bir dönem Avrupa Birliği Bakanlığı'na yapmış 75. Dönem Birleşmiş Milletler Genel Kurulu Başkanlığını yürüten Volkan Bozkır'ın da 1 Ekim 2020'de dediği gibi içinde bulunduğumuz süreci "green reset"- "yeşil sıfırlama" için fırsat olarak tanımlamakta iken: fizibilite raporunda bölgedeki enerji projeksiyonunun ne şekilde evrileceğine ilişkin geleceğe yönelik bir tahminde bulunulmamıştır. Antalya ve civarının enerji ihtiyacının ne çeşit olacağı, bunların ne kadarının "yeşil", "uygulanabilir" ve "sürdürülebilir" enerji alternatiflerinden olabileceği fizibilite raporunda yer almamıştır.

2. Fizibilite raporun da projenin alternatifleri hususunda bir değerlendirme gerçekleştirilmemiştir. Ayrıca söz konusu projenin çevresel açıdan gerekliliğine dair herhangi bir veri de fizibilite raporunda yer almamaktadır. Mesela, bugüne kadar bölgede elleçlenen ton başına kaç kaza meydana geldiği, bölgede elleçlenen ton başına kaç kazanın çevresel sorunlara yol açtığına değinilmemiştir. Bunlarla birlikte, önerilen projenin kullanıldığı yerlerle ilgili herhangi bir bilgi (kaza veya çevresel riski bilgisi) paylaşılmamıştır. Dolayısıyla önerilen projenin çevre kirliliği oluşumunu engellediğine dair kanıtların ortaya konması gerekmektedir.

3. Önerilen proje kapsamında aynı anda en fazla 2 tankerin akaryakıt transferi için planlanan limana yanaşacağı bilinmektedir. Hali hazırda 19 tankerin **teorik olarak** aynı anda akaryakıt sevkiyatı yapması mümkün iken neden ikili bir sisteme geçme gerekliliği doğduğu anlaşılamamaktadır. Antalya ve civarının akaryakıt ihtiyacını karşılamak için bu projenin yeterli olup olmayacağı, geleceğe yönelik bir projeksiyon yapılmadığı için bilinmemektedir. Projenin yeterli mi, büyük mü yoksa küçük mü olduğu tespit edilememektedir.

4. Önerilen proje çerçevesinde gemi operasyonları konsolide edilecektir. Ancak burada tek konsolide edilen husus, gemiler değil, aynı zamanda gemi operasyonları odağında çevresel faktörlerdir. Gemilerden salınan kirliliklerde proje çerçevesinde konsolide olacaktır. Bu durum hem denizde hem de havada kirliliğin yoğunlaşmasına sebebiyet verebilecektir. Bu durumu hem denizdeki kirlilik boyutu ile hem de havadaki kirlilik boyutuyla değerlendirmek gerekmektedir. Söz konusu konsolidasyonun Antalya havasına ve denizine olan etkisinin ne olacağı akıllarda ayrı bir soru işareti bırakmaktadır.

5. Hâlihazırda proje bölgesi mavi baraklıdır ve günübirlik turizm faaliyetleri kapsamında kullanılmaktadır. Ancak proje gerçekleştirilirse bu bölgedeki turizm faaliyetinin akıbeti ve yaşanacak ekonomik kayıp fizibilite raporunda sorgulanması gereken bir diğer unsur olarak yer almalıdır. Antalya son yıllarda nüfusu Türkiye ortalaması üzerinde artan ancak sahil imkânları aynı kalan bir şehirdir. Ayrıca, bölgemize gelmesini arzuladığımız turist sayısının sürekli artması için Antalya'da alternatif turizmi geliştirme noktasında çalışmalar sürdürülmektedir. Üzerimizde böyle bir nüfus ve turist baskısı var iken, günübirlik kullanıma açık sahil kesiminin önemli bir kısmının kullanılamayacak olması ciddi bir sorun teşkil etmektedir.

6. Projenin deniz sahasında sedimantasyon riskinin olup olmadığı, eğer risk varsa bunun nasıl ele alınacağı belirtilmemiştir. Günümüzde mevcut liman ve Boğaçayı projesinden dolayı Konyaaltı sahilinde çekilme gözlenmektedir. Projenin, dünyaca ünlü Konyaaltı sahilindeki çekilme için ek bir risk oluşturup oluşturmadığı bilinmemektedir. Bu sorunun detaylı bir şekilde incelenmesi gerekmektedir.

7. Bölgede kıyıya dik bir şekilde inşa edilmesi planlanan iskelenin deniz canlıları için yaratacağı herhangi bir tehlike olup olmadığı, bölgedeki biyoçeşitliliğe zarar verip vermeyeceği detaylı bir şekilde incelenmelidir.

8. Projenin Antalya açısından yaratacağı kazanım Fizibilite raporunda belirtilmemiştir. Örneğin, Fizibilite raporuna göre yap işlet devret modeline göre işletilecek tesisin satış tarifesinin, gemilere verilen hizmetler de dâhil olmak üzere elleçlenen ton başına 2-3 ABD doları aralığında bir ücrete karşılık geleceği varsayılmıştır. Ancak aşağıdaki sorulara cevap verilmemiştir: Söz konusu ücretin neye göre kim tarafından belirleneceği, mevcut durumda operasyonlarını sürdüren işletmelerin maliyetinin ne olduğu, halen operasyonlarını sürdüren işletmelerin belirlenecek bu ücreti ödemeye istekli olup olmadıkları, halen operasyonlarını sürdüren işletmelerin bu ücreti ödemek istememeleri veya sistem dışında kalmak istemeleri durumunda nasıl bir yaptırım uygulanacağı, petrol fiyatlarındaki dalgalanmanın ücret tarifesini nasıl etkileyeceği, bu proje gerçekleştiği takdirde Antalya ve civarında akaryakıt fiyatlarının ne kadar ucuzlayacağı fizibilite raporunda belirtilmemiştir.

Sonuç

Sonuç olarak,

1. İki açıdan da değerlendirilen proje önerisinin, **mevcut kanunlara, ilkelere ve gereksinime** göre yeniden ele alınması önerilmektedir.

2. **Doğal ve kültürel değerlerimizin korunması ve kıyının kamusal kullanımının sürdürülmesi** noktasında yer seçimi ile ilgili kaygıları giderici bir şekilde **eğer gerekli ise** proje için yer seçimi **bilimsel ve teknik gerekçelerle ve katılımcılıkla** yapılması önerilmektedir.

Kaynakça

- Dört E Planlama Araştırma Danışmanlık, 2020. Antalya İli Konyaaltı İlçesi Liman Mahallesi İskele Amaçlı 1/5000 Ölçekli Nazım İmar Planı Plan Açıklama Raporu, 16 sayfa.
- Erdoğan, Y. (2020). İşte Sarısu gerçekleri, <https://www.haberimizvar.net/haber-iste-sarisu-gercekleri-16337.html> Haber tarihi: 01.09.2020, Son erişim tarihi 20.10.20.
- Kocababa, S., 2017. Uydu Görüntüleri ile Kıyı Çizgisi Değişimi ve Risk Analizi: Konyaaltı Örneği. Afyon Kocatepe Üniversitesi Harita Mühendisliği ABD, Yüksek Lisans Tezi, 75 sayfa.
- MSD Deniz Yapıları Mühendislik Proje Danışmanlık Ltd. Şti., 2019. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı Altyapı Yatırımları Genel Müdürlüğü Antalya Şamandıra Tesisi Dönüşümü Fizibilite Raporu, 92 sayfa.
- Orman Genel Müdürlüğü, Orman Genel Müdürlüğü Odun Dışı Ürün ve Hizmetler Dairesi Başkanlığı Mesire Yerleri Bilgi Tablosu.
- Tabiat Varlıklarını Koruma Genel Müdürlüğü, 2020. <http://tvksays.csb.gov.tr/citizen> Son Erişim Tarihi: 22.10.2020.

27 KASIM 2020 TARİHİNDE ANTALYA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ÇEVRE KURULU'NDA ELE ALINAN “ZİRAİ AMBALAJ ATIKLARININ TOPLANMASI, GERİ DÖNÜŞÜM VE BERTARAFI” BAŞLIKLİ TOPLANTI HAKKINDAKİ GÖRÜŞ (17.12.2020)

27 Kasım 2020 günü geniş kapsamlı organize edilen toplantı aslında, ülkemiz açısından çok önemli bir atık sorununu gündemimize taşımıştır. Bu konuda olumlu bir adım atmamız bölgemiz açısından çok faydalı olacaktır. Toplantı sonuçlarından ancak katılmadığım hususlardan bir tanesi sadece bir bölgeyi hedef alan zirai ambalaj atıklarının toplanması ve bertarafı hususu konusunda önemli sakıncalar doğurmaktadır. Depozito uygulanmalıdır ve fakat bölgesel bir depozitonun uygulanabilirliği beklenen faydayı sağlamayabilir.

Toplantıda da belirttiğim gibi (itiraz geldi, ama tartışmayı sürdürmemek için sustum) herhangi bir Antalyalı, bir zirai ilaç ve gübre satan herhangi bir firmaya giderek istediği ilaçtan veya gübreden (kare kodlu olsun olmasın) istediği kadar alabilmektedir. Bu durumun önünde herhangi bir engel bulunmamaktadır, kimlik bilgisi istenmemektedir ve herhangi bir sisteme kayıt işlemi gerçekleştirilmemektedir. Hatta pazar payı çok düşük bile olsa bu ilaç ve gübreler internetten bile temin edilebilmektedir (<https://www.ziraatalisveris.com/urun/-sistemik-sivi-bakir-sivi-bordo-bulamaci-yerine-power-cu-5lt/66> https://www.gittigidiyor.com/deterjan-temizlik-urunleri/ev-temizleyiciler/hasere-oldurucu/safa-tarim-solutrin-ec-050-hasere-ilaci-250-ml_spp_845782?id=615937890). Dolayısıyla bölgesel anlamda üretilen atık miktarı ve bunların geri dönüş mekanizmalarının oluşturulmasında zorluklar olacaktır. Mesela, Kepez'de bulunan Meyve Sebze Halinden alınan bir zirai ürün, Konyaaltı'nda da kullanılabilir Kemer'de de kullanılabilir... Çiftçi Konyaaltı'nda oturuyorsa depozito ödeyecek, Kemer'de oturuyorsa depozito ödemeyecek midir? Ve bu depozitoyu da Kepez'de bulunan bir zirai ürün satıcısı mı tahsil edecektir? Dolayısıyla, örneğin Konyaaltı'nda yapılacak bir geri getirme noktasının başarısı tartışılır olacaktır.

Ayrıca, atık türleri bakımından da bütüncül bir yaklaşım gerekmektedir. Bir tür atığa konsantre olunursa diğer atıklar toplum tarafından önemsizmiş gibi değerlendirilebilir ve sonuç olarak beklediğimiz faydayı sağlayamayabiliriz. Dolayısıyla hem alansal (tüm Antalya) hem de sektörel (tarımsal ve hayvansal üretim esnasında oluşan) olarak tüm atıklar için bir planlamanın gerçekleştirilmesi faydalı olacaktır.

Toplantıda GEKAP kapsamında sadece geri dönüştürülebilen tehlikesiz atıkların ele alındığı dile getirildi. Bu durumda, üretici ve ithalatçı firmaların kullandıkları ambalajların tehlikeli atık olduğu için geri toplaması konusunda bir yatırıma ve alana ihtiyaç duydukları ortadadır. Buradaki önemli sorulardan biri şudur: Üçlü yıkama veya herhangi bir şekilde bir işleme tabii tutulan bu atıklar tehlikesiz atık sayılır mı?

Bu soruya ÇŞB'den yanıt gerekmektedir. Bu yanıt, alan ve yatırım ihtiyacının boyutunu belirleyecektir. Bu yatırımın ve alan ihtiyacının ilçe belediyeleri veya büyükşehir belediyeleri tarafından karşılanmasını beklemek yanlış olur kanaatindeyim.

Çözüm Önerisi:

Öncelikle, pazarın büyüklüğünün belirlenmesi gerekmektedir. Büyük üretici ile küçük üretici kavramları arasındaki fark, kontrollü depolama ve bertaraf ile kontrolsüz bertaraf arasındaki farkı ortaya koymaktır. Küçük üretici veya aile işletmesi şeklinde hizmet veren çiftçilerimizin tükettikleri ve sonuç olarak ürettikleri atık miktarları belirlenmelidir. Bunun için Tarım İl Müdürlüğü'nden destek istenerek, eldeki kayıtlar incelenebilir. Daha sonra, çeşitli bölgelerdeki çiftçilere gerçekleştirilecek bir anket yardımıyla bu değerlerin doğruluğu veya eksikliği tespit edilebilir. Böylece ne kadarlık bir pazardan bahsettiğimiz veya ne kadarlık bir alandaki kontrolsüzlükten bahsettiğimiz de ortaya çıkacaktır.

Daha sonrasında, zirai ve hayvansal ilaç ve gübre taşıyan ve şehrimizde üreten firmalar Antalya Büyükşehir Belediyesi koordinatörlüğünde bir dernek kurabilir. Bu derneğe firmaların Antalya'ya getirdikleri veya Antalya'da ürettikleri zirai ilaç ve gübre ambalajı başına **bir fiyat** (depozito ücreti ve depolama ve/veya tehlikesiz hale getirerek bertaraf etme ücreti) belirlenerek bu ücretin derneğe havalesi istenebilir. Bu dernek, ilçe belediyeleri ve büyükşehir belediyesi koordinasyonunda belirlenecek noktalarda geri getirme alanları oluşturulabilir. Ancak bu alanların özellikleri yasalarda belirtildiği gibi tehlikeli atıkların depolanmasına uygun halde olması beklenmelidir.

Buradaki "fiyat"ın düşük tutulması ve Antalyalı çiftçi için katlanılabilir ve hatta belki de kazançlı olması adına, bütüncül olarak tüm atıkları kapsamı daha faydalı sonuç verebilir. Bu konuda bazı Avrupalı ve uzak doğulu firma ve ülkelerin katılımcısı olduğu döngüsel ekonomi modeli ve sürdürülebilirlik hedefi ile tarımda sıfır atık üzerine yoğunlaşan No Agricultural Waste (NoAW) projesi bize yön gösterici olabilir (<https://www.youtube.com/watch?v=VGnYsMhsWuU>, <https://noaw2020.eu/>).

Örnek olarak, sezon sonu sera kaplama plastiği, damla sulama sistemi, plastik ipler ve benzeri tehlikesiz ancak geri dönüştürülebilen materyallerde geri dönüştürülebilir. Bu durumda, çiftçi bu materyalleri dernek tarafından belirlenen yerlere getirmesi istenirse, o zaman çiftçi de dernekte bu işten kazançlı çıkacaktır. Benzer şekilde, sera atıkları da toplanarak geri dönüştürülebilir veya biyogaz eldesinde kullanılabilir. Elde edilen biyogaz yakılarak, enerji elde edilebilir. Biyogaz üretiminden çıkan kompost ise yine çiftçiye gübre olarak satılabilir veya ücretsiz dağıtılabilir. Tarımsal atıklarla birlikte hayvansal atıklarda ele alınabilir. Tüm bu iş kollarında yeni istihdamlar da söz konusu olabilir.

Önemli olan kendi değerlerimize, üretim gücümüze ve gelecekteki potansiyelimize uygun şekilde şekillenecek yenilikçi ve bütüncül bir model geliştirerek sürdürülebilir bir ekonomik model yaratmak olacaktır.

MECLİSLER VE ÇALIŞMA GRUPLARI BASIN AÇIKLAMALARI VE ÖNERİ RAPORLARI

ENGELLİLER MECLİSİ

Başkan : Mehmet KARAVURAL
Başkan Yrd.: Yasemin YARAŞIR
Sekreter : Mehmet KAHRAMANOĞULLARI – Gül DURAN

Engelliler Meclisi 2020 yılı içinde 32 üyesi ile çalışmalarını sürdürmüştür. Yapılan toplantılarda; Antalya'da Erişilebilirlik, Hasta Nakil Araçları ve Pandemi Döneminde Engelli lerin Sorunları, Konyaaltı Sahili Kullanımı, Cinsiyet Eşitliği Derneği Tarafından Proje Tanıtımı, 3 Aralık Dünya Engelliler Günü konuları görüşüldü.

ANTALYA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ
KONYAALTI SAHİLİ MİMARİ VE KIYI DÜZENLEMESİ PROJESİ ALAN YÖNETİM PLANI
HAZIRLANMASINA ESAS MİMARİ KENTSEL TASARIM PROJE İLKE KARARLARI VE
ESASLARI ALAN KULLANIM VE İŞLETME ESASLARI'NA AİT GÖRÜŞÜ
(05.08.2020)

İlimizde yakın zamanda ve geçmişte yapılan birçok projede, kamusal alanlarda yapılan düzenlemelerde yasa ve yönetmeliklerdeki açık hükümlere rağmen, engelli bireylerin bağımsız yaşamasını sağlayacak eşit ayrımsız sosyal yaşama katılımını sağlayacak engelli erişimiyle ilgili düzenlemelerin yeterince yapılmadığı, yapılmış olanlarda projenin engelli bireylerin farklılıkları ve ihtiyaçları gözlemlenmediğinden ve TSE standartlarına uyulmamış olması sebebiyle engelli bireyleri toplumdan ayırdığı gözlemlenmektedir.

Türkiye'de nüfusun yüzde 12.29'unu oluşturan engelli vatandaşlarımızın Anayasa'mız Başta olmak üzere 5378 sayılı Engelliler ve Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde ve uluslararası sözleşmelerle eşit, özgür ve onurlu yaşama hakkı güvence altına alınmıştır.

Engelli bireylerin sosyal hayatın her alanında karşılaştıkları sorunları çözümlenerek, üretken bireyler olarak topluma tam katılımlarının sağlanması sosyal-hukuk devleti anlayışının bir gereğidir. Herkes için insan onuruna uygun bir hayat standardının sağlanmasının temel koşulu ise hizmet ve bilgi sunumunun ulaşılabilir ve erişilebilir olmasıdır.

Bilindiği gibi mevcut yapıları çevredeki fiziksel engeller hala pek çok özürü bireyin, toplumsal hayata katılımını sınırlandırmaktadır. Ülkemizde, yapıları çevrenin herkes için erişilebilir olmasını sağlamak amacı ile yasal düzenlemeler yapılmış, standartlar hazırlanmış ve bu düzenlemelerin gerçekleştirilmesinde en büyük görev ve sorumluluk yerel yönetimlere verilmiştir.

2005 yılında kabul edilen Engelliler Hakkındaki Kanun;

Amaç

Madde 1-(Değişik:6/2/2014-6518/62 md.)

Bu Kanunun amacı; engellilerin temel hak ve özgürlüklerden faydalanmasını teşvik ve temin ederek ve doğuştan sahip oldukları onura saygıyı güçlendirerek toplumsal hayata diğer bireylerle eşit koşullarda tam ve etkin katılımlarının sağlanması ve engelliliği önleyici tedbirlerin alınması için gerekli düzenlemelerin yapılmasını sağlamaktır.

Tanımlar

Madde 3-(Değişik:6/2/2014-6518/63 md.)

- f) Erişilebilirlik: Binaların, açık alanların, ulaşım ve bilgilendirme hizmetleri ile bilgi ve iletişim teknolojisinin, engelliler tarafından güvenli ve bağımsız olarak ulaşılabilir ve kullanılabilir olmasını,**
- g) Erişilebilirlik standartları: Türk Standartları Enstitüsünün erişilebilirlikle ilgili yayınladığı standartları,**
- j) Makul düzenleme: Engellilerin insan haklarını ve temel özgürlüklerini tam ve diğer bireylerle eşit şekilde kullanmasını veya bunlardan yararlanmasını sağlamak üzere belirli bir durumda ihtiyaç duyulan, ölçüsüz veya aşırı bir yük getirmeyen, gerekli ve uygun değişiklik ve tedbirleri,**

İ) Umuma açık hizmet veren yapı: Kamu hizmeti için kullanılan resmî binalar, ibadet yerleri, özel eğitim ve özel sağlık tesisleri; sinema, tiyatro, opera, müze, kütüphane, konferans salonu gibi kültürel binalar ile gazino, düğün salonu gibi eğlence yapıları; otel, özel yurt, iş hanı, büro, pasaj, çarşı gibi ticari yapılar; spor tesisleri, genel otopark ve buna benzer umuma ait binaları,

Genel Esaslar

Madde 4-(Değişik:6/2/2014-6518/64 md.)

Bu Kanun kapsamında bulunan hizmetlerin yerine getirilmesinde;

- c) Engellilerin tüm hak ve hizmetlerden yararlanması için fırsat eşitliğinin sağlanması esastır.
- d) Engellilerin bağımsız yaşayabilmeleri ve topluma tam ve etkin katılımları için erişilebilirliğin sağlanması esastır.

İ) Engellilere yönelik politika oluşturma, karar alma ve hizmet sunumu süreçlerinde engellilerin, ailelerinin ve engellileri temsil eden sivil toplum kuruluşlarının katılımının sağlanması esastır.

Ancak pek çok kentte gerçekleştirilen düzenlemelerin çoğunda Türk Standartları Enstitüsü'nün ilgili standartlarının dikkate alınmaması nedeniyle uygulamaya yönelik çeşitli sorunlar ortaya çıkmaktadır. Bu nedenle bu konuda süresi ve kapsamı belli olan eylem planlarının hazırlanmasına, teknik personelin engellilik, engellilerin ihtiyaçları ve yapılı çevrede ulaşılabilirlik için gerekli ölçütlerin sağlanması hakkında yeterli bilgiye sahip olmasına ihtiyaç vardır.

“Antalya Büyükşehir Belediyesi Konyaaltı Sahili Mimari Ve Kıyı Düzenlemesi Projesi Alan Yönetim Planı Hazırlanmasına Esas Mimari Kentsel Tasarım Proje İlke Kararları Ve Esasları Alan Kullanım Ve İşletme Esasları” ile ilgili engelli sivil toplum örgütlerinin (STÖ) kuruluşu olan Engelliler Meclisinden de görüş istenmesi olumlu bulunmuştur.

Mevcut Konyaaltı plajlarında geçen yıl hazırlanan ve dezavantajlıların ve engellilerin kullanımına sunulan STÖ işbirliği içinde yapılan düzenlemeden alınan olumlu sonuç uygulanacak projede de örnek olarak ele alınması gerekmektedir.

Kent Konseyi'nde yapılan sunumlar ve bu sunumlar sonucu oluşan görüşlerin de incelenmesi ile oluşturulan görüş ve önerilerimiz;

1. Alana ulaşımı sağlayacak toplu taşıtların durak ve duraklardan işletme, kültürel alan ve plaj ve tüm alanlara geçişlerin engellilerin kullanımı ve güvenliğinin sağlanacak şekilde tasarlanması ve bunun değişikliğe uğramadan korunabilmesi,
2. Alan yönetimi yapılacak tüm ortak alanlar, sosyal, ticari, oyun. Kültürel vb. kullanım alanları engellilerin kullanımına uygun tasarlanmalı (farklı engel grupları göz önünde bulundurularak). kot farklılıklarından doğacak geçişler %6 eğimle giderilmelidir. Kullanılacak olan lif ve asansörler farklı engel gruplarının da kullanımına uygun olmalıdır.
3. Otopark kullanımı engelli için ücretsiz olmalıdır. En az % 5 gibi bir oranı engelli için ayrılarak işaretlerle belirginleştirilmelidir. (Mevcut yasa uygulamasında oran 20 araçta 1 araç).
4. Engelli için belirlenmiş alan kullanım alanlarına yakın bir yerde olmalı. (Park alanını kullanan Engelli araçlarında plakasında logo veya trafiğin verdiği engelliler için park kartı aracın içerisinde görünür bir şekilde konulmalıdır.)

5. Engelli bireylerin alan içerisine girişleri kontrollü verilmeli acil durumlarda çıkışları planlanmalı, denize girmeleri için yapılacak düzenlemeler otopark veya araçlarını ko-yabilecekleri bir alana yakın olmalıdır.

6. Alanın tamamında farklı engel gruplarının kullanımına uygun işaretleme ve yönlen-dirmeler mutlaka yapılmalı, kendi araçları ve toplu taşıma araçlarıyla alana gelen engelliler için bu bilgilendirme ve işaretlemeler durak ve park yerlerinden başlamalıdır.

7. İşaretlendirmeler ve bilgilendirme yapılırken kullanılan ifade ve levhalar engellileri ötekileştirmeden-ayırıştırmadan yapılmalıdır.

8. a- WC Farklı engel gruplarının ve tüm bireylerin ortak kullanıma uygun tasarlanmalı, b- 10 wc de 2 âdedinin engellilerin öz bakımları içinde kullanacağı şekilde yapılanma-lıdır.

9. Soyunma kabinleri, duşlar, wc, sosyal alanlar, kent mobilyaları, ticari, kültürel ve spor alanlarında engellilerin kullanımını kolaylaştıracak düzenlemelerle desteklenmeli,

10. Engelli kullanımına uygun kullanım güvenliği sağlanmış; Şemsiye - şezlonglar-plaj ve kumsal düzenlenmeli,

11. Projenin tamamında Engelliler yasası tanımlarda mevcut olan **Erişilebilirlik stan-dartları: Türk Standartları Enstitüsünün erişilebilirlikle ilgili yayımladığı stan-dartlara uygunluğu denetlenmeli,**

12. Tüm bu çalışmalar yapılırken evrensel tasarım gereği ihtiyaca göre revize edilebilir olmalı, Engelli Kullanıcıların ihtiyaçlarını tespit etmek için engelli yöneticileri olan STÖ iletişime geçilerek planlama aşamasında ihtiyaçları doğru belirlenmelidir.

* Taslağın 5. maddesinde belirtilen şekliyle veya Kent Konseyi önerisinde bulunan Alan Yönetimi Planı Denetleme Kurulu Oluşturulurken;

“Engellilere yönelik politika oluşturma, karar alma ve hizmet sunumu süreçlerinde engellilerin, ailelerinin ve engellileri temsil eden sivil toplum kuruluşlarının katılımının sağ-lanması esastır” düşüncesinden hareketle kurula şu ekleme yapılmalıdır.

.....Kurula engellilerle ilgili,en az ilimizde 6 yıldır faaliyet gösteren STK'dan farklı engel gruplarını temsil eden, ilimizde mukim tercihen engelli bireylerden asil ve yedek üyeden ve Kent Konseyi engelliler temsilcisinden teşekkül eder.

Alan Yönetim Planına son şekli Yönetim ve Denetleme Kurulları birlikte vermelidir.

* Kesinleşen ve hukuki zemine oturan Alan Yönetim Planı ihale şartnamesinin ve sözleşmesi-nin değiştirilemez eki olmalıdır.

Sonuç olarak, Konyaaltı kıyı alanının halkın kullanımına açık bir kamu alanı özelliği-nin devam ettirilmesi, Konyaaltı sahilinin rekreasyonel olanaklara imkân verecek şekil-de çevresiyle birlikte bir bütün olarak planlanması, uygulanması ve denetlenmesi kentimizin sürdürülebilir gelişmesi açısından büyük önem taşımaktadır.

Konyaaltı kıyı alan için hazırlanacak olan Alan Yönetim Planı son derece önem taşımaktadır.

Alan Yönetim Planı Engelli Bireyleri de Unutmadan Hak ve Kullanımlarını doğru ve açık bir şekilde tanımlayarak güvence altına da almalıdır.

Alan Yönetim Planının Amacı; Konyaaltı Sahilinin gerek Antalya halkı gerekse kentimize gelen ziyaretçiler tarafından sürdürülebilir kullanımının sağlanması, doğal kültürel ve çevresel değerlerin korunması, toplumun her kesimi yaşlı, çocuk, kadın, engelli vb. tarafından erişilebilirliğinin ve rahat kullanımının sağlanması, işletmelerin kıyı kanunu, plan ve proje kararlarına uygun olarak bir düzen ve kural içerisinde faaliyetlerini sürdürmesi, kıyı işgallerini önleyici yaptırımlar getirmesi ve bunun özellikle denetimi ve izlenmesi, alandan yetkili farklı kurum ve kuruluşlar arasında eşgüdüm sağlanması, kurum ve kuruluşların yetkilerinin net olarak belirlenmesi böylece alanın **sürdürülebilir kullanımının** yanında gelişiminin izlenerek, denetlenmesi olmaktadır.

Konyaaltı Sahili Alan Yönetim Planı doğrultusunda oluşturulacak stratejiler sadece Konyaaltı Sahili için değil çevresiyle ilişkileri doğrultusunda, Antalya kentinin gelişimine ve imajına da katkı sağlayacak, halkın gereksinimlerini ve ihtiyaçlarını gözeterek yaşam kalitesinin artırılmasına, kentin tanıtımına ve turizmin gelişmesine kentlilik kültürünün geliştirilmesine ve yaygınlaşmasına katkı sağlayacak, çok boyutlu bakış açısıyla ele alınması gerekmektedir. Bu bakımdan kent için böylesine önemli bir alan için geliştirilecek: yönetim, koruma ve planlama, sosyal-ekonomik çevresel yaşam kalitesinin geliştirilmesi, eğitim ve bilinçlendirme, erişilebilirlik ve ulaşım, çevresel atıkların geri dönüşümü, turizm, tanıtım, ziyaretçi yönetimi, acil durum ve afet yönetim stratejileri de alanın çok yönlü sürdürülebilirliğinin sağlanması açısından büyük önem taşımaktadır.

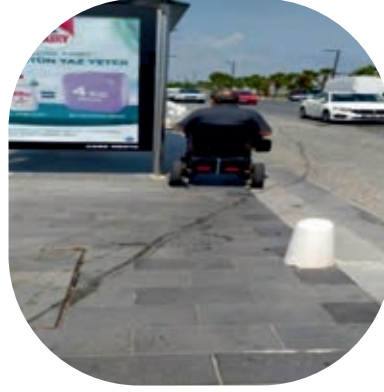
2020 yılı gözlemlerimiz ve resimlerle sahilin durumu;

2020 Temmuz Ayı İçerisinde Plajda (özellikle dezavantajlılar için düzenlenen alan Konyaaltı belediye karşısı 22 nolu işletme yanı)

- Konyaaltı plaj alanının tamamında görmeyenler için uygulama zorunluluğu olan kılavuz çizgileri bulunmamakta.
- Duraklar engelliler için TSE standardına göre düzenlenmemiş. Durak girişleri ve otobüsün yolcu aldığı perona yanaşmakta sıkıntı var.
- Yanıltıcı tabela yönlendirme işaretleri var. "engelli plajı işareti ile yönlendirme yapılan girişte rampa çok dik. Tahtadan yapılan yürüyüş yolu yetersiz düş ve soyunma odalarına ulaşmıyor. Bu tabelalar ya kaldırılmalı veya standartlara uyan yerlerde kullanılması gerekmektedir.
- Engelli araç park alanı olarak ayrılmış olan park alanları nizami ölçüde değil. Rampa ve geçişler doğru yerde konumlandırılmamış. Yalnızca engelli park yeri işareti konularak yer ayrılmış.
- İşletme WC girişleri geçişleri sıkıntılı, engelli plajı yanındaki 22 nolu işletme wc yoluna büfenin etrafını kapatırken kendi alanına dâhil etmiş, yol yok. Wc girişine turnike konmuş.

Bu yüzden tekerlekli sandalye ile wc giriş yok.

Engelli wc kilitli, ücretsiz olduğu söylenmesine rağmen ücretli.

Konyaaltı Belediyesi yanı ve karşısında otobüs durakları girişinde sorun var. Klimalı durağa girilemiyor ve önü dar otobüs binışı zor. Kılavuz çizgi olmadığından körlerde kullanamıyor.

İLK DEĞİŞİM

ŞİMDİKİ HALİ

Büfenin Menderes başkan döneminde yapılan cam, seçimden sonra gördüğümüzde saçak eklemeler yapılmıştı. Wc girişi camlı taraftaydı. Altları yol olan tamamen yok.

İLK DEĞİŞİM

ŞİMDİKİ HALİ

Büfenin arka tarafı yine Menderes başkanın seçim sonu ya da seçim zamanı saçak altı, son zamanlarında eklenen cam kapı vardı, tamamen kapanmış wc yolu yok.

**Önce giriş var iken ve giriş yok oldu, turnike geldi.
Yenilendi**

En son turnike

Ve buna benzer engelli plajı yazan dik rampalı ve gereksiz dolaşan tahta yollar...

Ve ulaşılamayan duş ve kabinler.

Görme engelliler için sahilde
kılavuz çizgi uygulaması

Yanlış konulmuş rampa park yerinde araç
park edilince çıkılmıyor

Park yeri ölçüleri yanlış geçişler yetersiz

Park alanları standart değil araçlar çok yakın

3 ARALIK DÜNYA ENGELLİLER GÜNÜ BASIN AÇIKLAMASI (03.12.2020)

Bizler yine dertlerimizin altında ezilmeye devam etmekteyiz.

Sorunlarımız mevcutların üzerine binen yeni sorunlardan daha ağırlaşmaktadır. Yapılan her yeni düzenleme, bir öncekini aratır boyutlarda bizleri çaresiz bırakmaktadır. Yıllardır uygulaması ertelenen yasa maddesi nedeniyle hala engelliler toplu taşıma araçlarından yararlanamaz durumdadır.

Yıllardır mevcut mevzuata uygun yapılmayan yollar, kaldırımlar, meydanlar, köprüler, altgeçitler, kamuya açık binalar nedeniyle erişim öncelikli sorun olmaktan çıkarılamamıştır.

Sağlık Uygulama Tebliğinde yapılan değişiklikler engelliler için yaşamsal öneme sahip ilaç, ortez ve protezler ile diğer araç ve gereçlerden yararlanma koşulları neredeyse ortadan kaldırılmaktadır. Büyük çoğunluğu yeterli gelire sahip olmayan engelliler ve aileleri yaşamlarını sürdürebilmeleri için gerekli araç ve gereçleri sağlamak için yüksek bedellerle karşılaşmakta, ödemeye güçleri olmadığı için satın almaktan vazgeçmek zorunda kalmaktadır.

Özellikle engelliler için büyük önemi bulunan ve birçok hakkın kullanımı için zorunlu olan Rapor Yönetmeliğinde yapılan değişiklikler yeni hak kayıplarını beraberinde getirmektedir. Bu alanda giderek Dünya Sağlık Örgütünün ölçütlerinin çok uzağına düşülmektedir.

Yeni bir rapora gereksinim duyamayacak engellilerden yeniden rapor istenmesi, derecelendirmedeki ölçütlerinin değiştirilerek engelli oranlarının düşürülmesi istihdamdan emekliliğe, sağlıktan eğitime birçok alanda hak kayıpları doğurmaktadır.

Buna bir de toplu ulaşım erişim olmadığı için motorlu araç almak zorunda kalan engellilere kur farkının yarattığı fiyat artışları sorunu eklenmiştir. Özellikle ağır engelliler açısından tekerli sandalye veya sedye taşıyabilecek donanıma sahip bir aracın fiyatı, vergi indirimi için konulan fiyat üst sınırını oldukça almıştır. Son birkaç ay içinde kur farkı yüzde 30'un üzerinde artış yaşarken, motorlu araç fiyat üst sınırı yalnızca yüzde 9,11 oranında artırılabilmektedir.

Eğitimde karşılaştığımız sorunlar, saymakla bitmeyecek düzeydedir. Zihinsel engellilerden işitme ve görme engellilere varıncaya kadar farklı gruplardaki engelliler için eğitim ulaşılamaz bir hayal haline dönüşmüş durumdadır. Engelli bireyler için spor birden fazla önem taşımaktadır. Rehabilitasyon olmak, sosyalleşmek, başarı, özgüven ve bireysel gelişimlerini desteklemek vb.

Sporda eşit imkânların oluşması için özel sporcuların spor kulüpleri ve diğer engel gruplarının spor yapmasını sağlayan kulüplerine başta antrenör desteği verilmeli ve altyapı sorunlarının hızla iyileştirilerek pozitif ayrımcılık yapılarak desteklenmesi gerekmektedir.

Engelliler için istihdamda konulan kotaları ne kamuda nede özel kesimde önemli oranda boş kalmış durumdadır. İstihdam edilen engelliler arasında, ayrımcılıktan ücretlerinin bir kısmının ellerinden alınmasına varıncaya kadar çok sayıda suiistimal ile karşılaştıkları bilinmektedir.

Covid-19 salgını ile dün erişebildiğimiz birçok hizmete de artık erişemez halde olmanın sıkıntısını yaşıyoruz. Kamudan özele hemen her kesimdeki kurumlarda yaşanan kuralsızlıkların, duyarsızlıkların ceremesini en fazla bizler çekiyoruz.

Bir 3 Aralık Dünya Engelliler Günü'nde de bizler güzel şeyleri paylaşmayı çok istiyoruz. Tek isteğimiz bir parça anlayış, duyarlılık, kurallara uymak ve uyulması için çaba sarf edilmesi.

Basit, kolay ve yapılabilir küçük adımların nasıl büyük değişimlere yol açtığına unutmayın. Engellilerinde yararlanabileceği, yaşayabileceği bir dünya düşündüğünüz kadar büyük maliyetleri gerektirmiyor.

KADIN MECLİSİ

Başkan : Eylem ÜLGEN
Başkan Yrd. : Burçin ÇAKIN
Sekreter : Banu ALTUNLU

Kadın Meclisi 2020 yılı içinde 72 üyesi ile toplantılar düzenlemiştir. Toplantılarda; 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü, 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddetin Ortadan Kaldırılması için Uluslararası Mücadele Günü, 5 Aralık Kadına Seçme ve Seçilme Hakkı Verilişi Günü ile Kadına Yönelik Şiddet Çalıştayı konuları görüşülmüş ve değerlendirilmiştir.

8 MART DÜNYA EMEKÇİ KADINLAR GÜNÜ BASIN BİLDİRİSİ (08.03.2020)

163 yıl önce, nesiller boyu tüm kadınlar adına, hepimiz adına verilen Eşit İşe Eşit Ücret,"Sendikalaşma ve Oy Hakkı" mücadelesini, bugün onurlandırıyoruz.

8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü, **eşitlik içinde ve hakça yaşama, şiddetten ve toplumsal cinsiyetçi bakış açısından arınmış ilkeler için çalışmayı hatırlamamıza vesiledir.**

Toplumsal her kesiminin; birlikte düşünme, birlikte karar alma, birlikte üretme anlayışı ile omuz omuza hareket etmesi, kadınların emeklerini görünür kılma, destekleme, çalışma yaşamında becerilerini ortaya koymaya hizmet edecektir.

Toplumsal cinsiyetçi rollerin içine hapsedilmeye çalışılan kadından ev işlerini görme, çocuk bakma görevleri beklenirken öte yandan ev ekonomisine katkı vermesi de beklenmektedir. Buna karşın cinsiyetçi roller erkeğe dışarıda çalışma ve para kazanma rolü biçmiştir. Özetle hem ev içi hem ev dışında etkin çalışması beklenen kadın çalışma yaşamının görünmez özneleri haline getirilmektedir. Kayıt dışı istihdam, aynı işe daha az ücret ve niteliksiz işlerde çalıştırılma olgularının öznesi sıklıkla kadındır.

Uluslararası sözleşmelere ve ulusal düzeydeki yasal düzenlemelere karşın hak ihlallerine, ayrımcılığa ve şiddete en çok maruz kalan kesim olan kadınların **toplumun her alanında yetenekleri ve emekleri ile uyumlu olarak çalışma hakkının korunması bir zorunluluktur. Ayrımcılık ve şiddet yerine barış içinde birlikte yaşama, şiddet dili yerine sevgi dilini seçme her birimize bir ödevdir.**

Kadınların işgücü piyasasında etkin ve güçlü rol alması, çalışma hayatına yetenekleri ile katkı vermesi ekonomik gelişimin de anahtarıdır.

Her insanın doğmakla sahip olduğu evrensel insan haklarının kadınlara lütuf gibi verilip alınması, bu hakların korunması için kadınların bunca şiddete maruz kalması ve hatta can vermesi kabul edilemez.

Toplumun tüm kesimlerinin her türlü ayrımcılığa karşı refleks olarak karşı durması, toplumsal cinsiyet ayrımcılığı içeren tutum, davranış ve söylemleri reddetmesi, cinsiyet eşitliği ve haklar konusunda bilinçlenme çalışmaları yapılması gelişim için vazgeçilmezdir. Birlikte yan yana hakkaniyetli, dengeli, farklı alanlarda ve her platformda toplumsal cinsiyet eşitliğinin, sosyal adaletin, kadın emeğinin görünür kılınmasının, kadına fırsat eşitliğinin savunucusuyuz, her türlü şiddetin ve ayrımcılığın karşısında dimdik duracağız.

Mustafa Kemal Atatürk'ün dediği gibi "**Bizim toplumumuzun uğradığı başarısızlıkların sebebi kadınlarımıza karşı ihmal ve kusurun sonucudur... Bir toplumun bir uzvu faaliyette bulunurken öteki uzvu atâlette olursa, o toplum felce uğramış demektir.**"

KADINA YÖNELİK ŞİDDETİN ORTADAN KALDIRILMASI İÇİN ULUSLARARASI MÜCADELE GÜNÜ BASIN AÇIKLAMASI (25.11.2020)

Birleşmiş Milletler tarafından, 25 Kasım'ın "Kadına Yönelik Şiddetin Ortadan Kaldırılması İçin Uluslararası Mücadele Günü" olarak benimsenmesine karar verilen bugünde insan olan kadının; haklarının temel insan hakları olduğu hatırlanmalıdır.

İnsan hakları doğmakla kazanılır ve beklemez. Haklar, İnsana yakışır, İnsanca bir yaşam içindir. İnsan hakları, düşünce ve ifade özgürlüğüdür, onurlu, eşit ve özgür yaşamaktır.

KADIN İNSANDIR... Doğmakla sahip olduğu hakları için, bugün mücadele etme noktasına gelen kadının konumu toplum olarak hepimizin sorgulaması gereken bir sorun haline gelmiştir. Kadına yönelik şiddet; bir insan hakları ihlalidir ve suçtur. Gerek yasalarda gerekse yasaların uygulanmasında kadınlara karşı ayrımcılığın da insan hakları ihlali olduğu bilinmelidir.

Cinsiyete dayalı şiddet; kadınlarda fiziksel, cinsel, psikolojik herhangi bir zarar ya da üzüntü doğuran veya bu sonucu doğurmaya yönelik, özel yaşamda veya kamu yaşamında gerçekleşebilen, her türlü davranış, tehdit, baskı veya özgürlüğün keyfi biçimde engellenmesi olarak tanımlanmaktadır.

Toplumsal cinsiyet eşitsizliği kadınların güçlenmesini, barış içinde güvenli ve sağlıklı yaşamalarını engellediği gibi toplumun psikolojisini, gelişimini ve huzurunu da derinden etkiler.

İnsanın, KADININ haklarının ihlalinin engellenmesi Ülkemizin taraf olduğu uluslararası sözleşmeler ve Birleşmiş Milletler kararlarıyla da devletlerin öncelikli sorumluluklarından birisi olarak gösterilmektedir.

Bu bağlamda, Devletin, kadına yönelik her türlü şiddeti önlemek üzere yasa yapmak, bu yasaların ayırım yapılmaksızın uygulanmasını sağlamak ve denetlemek, kadınların yaşam hakkını korumak, caydırıcı önlemler almak zorunluluğu vardır. Kadın cinayeti davalarında 'haksız tahrik' indirimi uygulamaları, aile birliğinin sağlanması adı altında kadınları ikinci plana iten, kendilerine şiddet uygulayan erkeklerle bir arada yaşamaya zorlayan uzlaştırma girişimleri terk edilmeli; ilkökul ve ortaöğrenim ders kitaplarından geleneksel cinsiyetçi ifadeler çıkarılmalı, medyada kadına yönelik şiddeti olağanlaştıran program ve söylemlere; şiddeti yeniden üreten, kadınları hedef gösteren haber diline son verilmelidir.

Kızgınlığın dahi kadın cinselliği üzerinden ifade edilmesi, kadını aşağılayan, küçük düşüren cinsiyetçi ve şiddet içerikli şaka ve sözlerin sarf edilmesi, fiziksel, cinsel, ekonomik, duygusal şiddeti artırmakta adeta teşvik etmektedir. Şiddet uygulayıcısının 'hasta' olduğu yönündeki yaygın inanç ve söylemler de şiddeti meşrulaştırmakta, benzer sonuçlar doğurmaktadır.

Diliniz bir silah haline gelebilir!

Mustafa Kemal Atatürk'ün dediği gibi;

"Hürriyetten doğan bunalımlar ne kadar büyük olursa olsun, hiçbir zaman fazla baskının sağladığı sahte güvenlikten daha tehlikeli değildir."

5 ARALIK KADINA SEÇME VE SEÇİLME HAKKI VERİLİŞİ BASIN AÇIKLAMASI (05.12.2020)

Kadınım hakkım var, ben seçerim seçilirim diyen kadınlar, Büyük Atatürk'ün öncülüğünde seçme ve seçilme hakkını elde etmenin 86.ncı yıldönümünü kutluyor.

Türk kadını, 1930 yılında kabul edilen bir yasa ile belediye seçimlerine katılma hakkı, 1932 de kabul edilen bir yasa ile muhtar ve 5 Aralık 1934 de yürürlüğe giren yasa ile kadın-erkek eşitliği konusunda tüm hakları ve Türk Kadınına seçme ve seçilme hakkı verilmiştir.

Atatürk devrimleri, kadınların erkekler ile eşit haklara sahip bireyler olarak toplum içinde yerlerini almaları adına önemli bir adımdır. Kadına eşit haklarının tanınması, Atatürk devrimlerinin en önde gelen unsurlarındandır.

Ne mutlu bize ki böylesine öncü bir milletin öncü kadınlarıyız.

Kadın, karar mekanizmalarında ne kadar fazla yer alırsa, erkek egemen toplum zihniyeti yıkılacak ve birçok konuda daha fazla başarı sağlanacaktır. Böylece kadın, yaşam hakkı, eğitim hakkı, çalışma hakkı, siyasal haklar ile beden ve vücut bütünlüğünü koruma hakkı, kendi kaderini belirleme hakkı gibi temel hak ve özgürlüklerini koruma alanları elde edebilecektir. TBMM'deki kadın milletvekillerinden bu konularda büyük görev düşmektedir.

Her yönden güçlü bir kadının, güçlü bir aile oluşturacağı, güçlü ailenin de güçlü toplumu oluşturacağı bilinciyle İŞ-AİLE dengesini sağlayıcı, kolaylaştırıcı politikalar geliştirilmelidir.

Kadın istismarı, taciz, tecavüz ve cinayetlerin önlenmesi bu davalarda cezaların caydırıcı ve ibret verici olması için üst sınırlar yükseltilmelidir.

Kadının siyasi hayatta daha aktif yer alabilmesi için, siyasi partiler yasası, seçim yasası ve parti tüzüklerinde her iki cinsiyette eşit oranda temsil hakkı verecek değişiklikler yapılmalıdır.

Antalya Kent Konseyi Kadın Meclisi ve Türk Üniversiteli Kadınlar Derneği Antalya Şubesi'nin 5 Aralık'ta Cumhuriyet alanında yapacağı ortak tören sokağa çıkma yasağı nedeniyle yapılamamıştır. Bu duygu ve düşüncelerle diyoruz ki, Kadın özgür bir bireydir, Kadına insan hakları alanında eşit yurttaş olarak fırsat eşitliği sağlanması, siyasi karar alma mekanizmalarında yer alması için Mücadelemizi Büyük Atatürk'ün çağdaş, aydınlık Cumhuriyet ilkelelerinden aldığımız inançla sonuna kadar sürdürmek azim ve kararlılığındayız.

O' NU saygı, sevgi ve özlemle arıyor minnetlerimizi sunuyoruz.

AFETLER VE KRİZ YÖNETİMİ ÇALIŞMA GRUBU

Başkan : Ahmet ÇİÇEK
Başkan Yrd. : Yılmaz ÖZTÜRK
Sekreter : Mustafa BALIK - Ercan DEYİRMENCİ

Afetler ve Kriz Çalışma Grubu 2020 yılı içinde 53 üyesi ile çalışmalarını yürütmüştür. Yıl içerisinde Depremler ve Antalya'nın Depremselliği, Afet Toplanma Alanları ve Covid-19 Süreci konuları görüşülmüştür.

İZMİR DEPREMİNİN ÜLKEMİZ VE ANTALYA ÖLÇEĞİNDE DEĞERLENDİRİLMESİ

GİRİŞ

30 Ekim 2020 günü Türkiye saati ile 14.51'de, merkez üssü Yunanistan'ın Sisam Adası açıklarında Türkiye'nin İzmir iline Seferihisar ilçesine 23 km mesafede bulunan, yerin 16,5 km altında 6,9 büyüklüğünde yaklaşık 16 saniye süren bir deprem meydana gelmiştir.

Türkiye ve Yunanistan'da toplam 119 kişinin ölümüne ve 1053 kişinin ise yaralanmasına neden olan deprem, 2020 yılında yeryüzünde meydana gelen depremler arasında ölümcül deprem olarak kayıtlara geçmiştir. 30 Ekim 2020'deki deprem, Ege Denizi'nde ki

Avrasya tektonik plakasında sığ bir derinlikte normal faylanma sonucu meydana gelmiştir. Yapılan odak mekanizması çözümlmeleri, depremin doğu-batı doğrultulu orta derecede eğimli normal bir fay üzerinde meydana geldiğini göstermektedir. Bu mekanizma, Ege Denizi'nin de yaygın olan kuzey-güney yönlü genişlemeyi de göstermektedir. 30 Ekim 2020 depremi neredeyse tamamen normal faylanma üretmiş ve genel olarak bölgedeki geçmiş depremlerle tutarlı bir şekilde gerçekleşmiştir. Depremin konumu, Afrika levhasının Avrasya levhasına doğru yaklaşık yılda 10 mm hızla kuzeye hareket ettiği en yakın ana levha sınırının yaklaşık 250 km kuzeyindedir. Deprem, bu nedenle bir intraplate olarak kabul edilmektedir.

İzmir depremini genelde ve Antalya ölçeğinde değerlendirmek gerekirse; depremler ülkemizin gerçeğidir, geçmişte yaşandığı gibi gelecekte de yaşanacaktır. Ancak alınacak bilimsel önlemler ile afet ve acil durumlara yönelik eğitimler düzenlenerek bilinçli toplumların oluşturulması sayesinde zararın en aza indirilebileceği unutulmamalıdır. Depremleri engelleyemeyiz. Fakat sağlam ve güvenli mekânlarla deprem ile iç içe yaşayabiliriz. Bu açıdan Deprem-zemin, deprem-yapı, afet yerleşim alanları ve kentleşme ilişkileri iyi değerlendirilmelidir. Deprem öncesinde, deprem anında ve deprem sonrasında yapılacaklar gerçekçi olarak planlanır ve uygulanırsa depremden korkmayız ve kendimizi güvende hissederiz. İzmir depremi göstermiştir ki, geçmiş yıllara göre bazı alanlarda iyileşme gözükse de genel olarak maalesef yine sınıfta kalınmıştır.

İzmir depreminde depremler açısından önemli iki unsurun ön plana çıktığını görmekteyiz. Birincisi zemin emniyeti, ikincisi riskli yapı stokları. Antalya açısından da bu iki konu önem arz etmektedir.

Üniversiteler, ilgili meslek odaları ve ilgili kuruluşun raporları dikkate alınarak konuyu değerlendirmek gerekirse;

TESPİTLER

1-Binaların Hasar Görmesi Ve Göçmesi

a-Beton kalitesinin yetersizliği

Ağır hasarlı/yıkılmış binaların birçoğunda beton kalitesinin herhangi bir sınıfa sokulamayacak kadar kötü olduğu tespit edilmiştir.

b-Donatı yetersizliği

Yanal sargı donatıları çok eksik yapılmış ve aralıkları yeterli sıklıkta değildir. Yıkılmış veya ağır hasar görmüş birçoğunda etriye aralıklarının çok seyrek olduğu, kolon-kiriş birleşim bölgelerinde kolon etriyelerinin devam ettirilmediği ve etriye kancalarının 90 derece büküldüğü belirlenmiştir. Hatta bazı eski binalarda etriye donatısı nervürlü olmasına rağmen etriye kancaları 90 derece büküldüğü için kolonlarda ağır hasar olduğu tespit edilmiştir. Düz yüzeyli donatı kullanımı ile korozyon etkilerinin de hasar düzeyi üzerindeki etkileri göz ardı edilemeyecek kadar önemli olmuştur.

c-İzinsiz tadilatlar

Zemin katlarda yanlış projelendirme veya uygulama sonrası proje dışı izinsiz tadilatlar yapılarak işyeri yapılması amacı ile duvar yıkımı olduğu gözlenmiş, Hasarlı ve göçen binaların mimarisinde önemli tadilat yapıldığı, teyide muhtaç olmakla birlikte yıkılan binalardan bazılarının taşıyıcı sistemi ile oynanmış olduğu iddia edilmektedir.

d-Bölgedeki zemin özelliklerinin dikkate alınmaması

Sahil kısmına yakın olan Bayraklı, Alsancak, Karşıyaka, Bostanlı ve Mavişehir bölgelerinin "kötü zemin" olarak tabir edilen alüvyon dolgu alanlar üzerine kurulu olduğu bilinmektedir. Bu alanların deprem anında sivilaşma riskinin bulunmasının yanında zemin büyütme değerlerinin de yüksek olacağı tahmin edilmektedir. Ancak, deprem sonrası Bayraklı ilçesinde yapılan gözlemlerde sivilaşma oluşumuna dair herhangi bir bulgu gözlenmemiştir. Sivilaşma olgusunu etkileyen birçok faktör bulunmaktadır. Bunlar; depremin şiddeti ve süresi, Yeraltı su seviyesi, Zemin tipi ve gradasyon, rölatif sıkılık, yerleştirme ve çökeltme ortamı, yaş (jeolojik) ve çimentolanma, drenaj koşulları, çevre basıncı, bina yükü ve tane şeklidir. Literatürde, yapılan çalışmalarda sivilaşmanın maksimum yer ivmesi değerinin 0,10g'den büyük olan durumlarda gerçekleştiği belirtilmektedir. Bayraklı ilçesinde sivilaşma olayının oluşmamasının nedeninin düşük yer ivmesi değerinden ($a_{max}=0,11g$) kaynaklanmış olduğu söylenebilir. Bayraklı ilçesinde 1999 öncesi inşa edilen yapılardan birçoğunun temel sisteminin sürekli temel sisteminden oluştuğu bilinmektedir.

Yapıların tasarımı sırasında ZEMİN BÜYÜTMESİ dikkate alınmaması yıkıma sebep olan ana etkilerden birisi olmuştur. Yaklaşık hesaplamalar ve ölçümler Zemin Büyümesinin 2.5-3.0 civarında olduğu yönündedir. Yani zeminin binalara karşı gösterdiği yıkım etkisi 3 kat büyümüştür. İnceleme sırasında bazı binalarda üniform oturmalar tespit edilmiştir. Oturma seviyeleri 5-15 cm arasında değişmektedir. Bu tespit de yukarıda belirtilen zemin özelliklerinin doğal bir sonucudur. Bölgede farklı türlerde yapısal göçmeler meydana geldiği belirlenmiştir. Tamamen göçen binaların çoğu katların düşey doğrultuda doğrudan birbirlerinin üzerine oturması şeklinde meydana gelmiştir. Çok açık bir şekilde bu tür göçmelerde en önemli sebepler beton dayanımının yetersizliği, donatı yetersizliği ve uygunsuzluktur. Detaylı yapılacak çalışmalar sonucunda ortaya konulması gerekmele birlikte zayıf kolon-kuvvetli kiriş, yumuşak kat uygulaması da diğer sebepler arasında görülmektedir. Hatta bu sebeplerden dolayı bazı binalarda sadece zemin kat bölgesi ile sınırlı kalan kısmi göçmeler meydana gelmiştir.

2-Deprem Yönetmeliklerine Uyulmaması

Raporlarda bahsi geçen ve toptan göçen - ağır hasar gören binaların ruhsat tarihleri 2000 yılı öncesine aittir. Ama o dönemde de uyulması gereken yönetmelik ve kurallar vardı. Bu tarihlerde, bina tasarım ve uygulamalarının 1975 Deprem Yönetmeliğine göre gerçekleştirilmiş olması beklenirdi. Ancak, yapılan gözlemler sonucunda, 1975 Deprem Yönetmeliğinin bina sünekliğini arttırıcı önemli kurallarına uyulmadığı tespit edilmiştir; diğer taraftan aynı sitede yer alan bazı bloklarda toptan göçme veya ağır hasar gözlenirken, bazı blokların stabilitesini koruduğu görülmüştür. Benzer şekilde bitişik nizam olan yapıların da bir kısmının stabilitesini korumasına rağmen bir kısmının toptan göçtüğü tespit edilmiştir.

3- Riskli Yapı Stokları

İzmir depreminde toptan göçen-ağır hasar gören binaların ruhsat tarihleri 2000 yılı öncesine aittir. Deprem öncesinde bilhassa 2000 yılından önce yapılmış olan Riskli yapı stokları tespit edilmiş, güçlendirilmesi gerekenler güçlendirilmiş, yıkılması gereken kentsel dönüşüme tabi olacak binalar tespit edilerek, dönüştürülseydi yaşanan depremi hasarsız atlatacaktık. Bu durum ilimiz Antalya açısından da büyük önem arz etmektedir.

4- İmar Barışı

Belgelenerek, kayıt altına alınan tüm kaçak yapıların yasallaştırılması, suçun ödüllendirilmesi ile etik olmayan davranışlara toplumsal kabul oluşturmakta, kaçak yapılaşmayı özendirilmektedir. **İmar affının asıl tehlikeli boyutunu ise, herhangi bir şekilde mühendislik hizmeti almadan yapılan, kontrol dışı yapı stoku ve bu yapıların taşıdığı riskler oluşturmaktadır.** İmar Barışı ile affedilen yapıların hangilerinin deprem ve diğer doğa olaylarına karşı gerekli standartları taşıdığı bilinmemekte, bu konuyla ilgili bilgiler kamuoyu ile paylaşılmamaktadır. İlgili yasal düzenlemeler incelendiğinde, imar barışı düzenlemesinin vatandaş ve devlet açısından doğurduğu bu olumlu sonuçların dışında olumsuz sonuçları da barındırdığı ve içeriği bakımından birçok belirsizliğe mahal verdiği de açıkça ortadadır. Kanuna eklenen 16. madde ile gelen bu düzenlemede özellikle yapı kayıt belgesinin beyan usulüne göre verilerek, afet riski durumunda kontrol ve denetimlerin idarenin sorumluluğunda olması gerekirken, yapı sahibinin beyanına bırakılmasıyla, idarenin bu konudaki sorumluluğunu devrettiği görülmektedir. Ancak idarenin Anayasa ile belirtilen maddelerde göz önüne alındığında böyle bir görevi tamamıyla vatandaşın sorumluluğuna bırakmaması gerekmektedir. Bu konuda denetim ve kontrol yetkisini aynı şekilde devam ettirmelidir. Yapı kayıt belgesine konu yapının öncelikle depreme dayanıklılığı gerekli birimler ve yerel idarelere yetki verilmesi suretiyle kontrol edilmelidir. Bu denetim sonucu olumlu bir karar çıkması üzerine yapı kayıt belgesi verilmelidir.

5- İlk Yardım Ve Kurtarma Faaliyetleri

İzmir depremi göstermiştir ki ilk yardım, arama ve kurtarma faaliyetlerinde epeyce iyi durumda olduğumuz gözlenmiştir. Gerek kamu AFAD ve UMKE gibi gerek belediyeler gerekse STK'ların arama kurtarma birlikleri olası bir afete hazırlıklıdır. Kayıtlara göre 107 vatandaşımız enkaz altından kurtarılmıştır. Bu depremde göze çarpan ve en önemli eksiklik diyebileceğimiz konu, **olay mahallindeki koordinasyon ve disiplin eksikliği ve enkaz üzerindeki gereğinden fazla kişinin bulunması olarak göze çarpmıştır.**

SONUÇ VE ÖNERİLER

- 1- Bu deprem geçmişte yaşadığımız acı deneyimler ve bunlardan edinilen dersler ışığında acil bir seferberlik halinde ülkemizi depreme dirençli hale getirmemiz gerektiğini bir kez daha hatırlatmıştır. Afet ve acil durumlar sonrasında müdahale ve iyileştirme çalışmalarında gösterilen başarının deprem risklerinin azaltılması konusunda da gösterilmesi bir zorunluluktur.
- 2- Afet ve acil durum yönetimi ile ilgili bütün kanun ve yönetmelikler, güncel bilimsel gelişmeler ve kurumsal yapılanmada meydana gelen değişiklikler göz önüne alınarak bütüncül bir bakış açısı ile yeniden ele alınmalıdır.
- 3- Zemin ve temel etüt raporları standartlara uygun yapılmalı, riskli alanlar imara açılmamalı, bilimsel normlara dayalı yer seçimleri yapılmalıdır. Antalya da zemin emniyeti sorunu olan Hurma bölgesi, Yamansaz bölgesi gibi alanlarda zemin emniyeti dikkate alınmalıdır.
- 4- Çevre düzeni ve İmar planı gibi değişik ölçeklerde hazırlanması gereken planların afet / deprem tehlikesi göz önüne alınarak yapılması,

- 5- İmar barışı ve imar affı gibi hususlar bir daha gündeme gelmemelidir. Son yapılan imar barışı düzenleme kapsamında 31 Aralık 2017 tarihi sonrasında yapılabilecek yapılar ile ilgili kontrol ve denetim mekanizması kurulmadığı anlaşılmaktadır. Bu durumun kentsel dönüşüm sürecini bir yandan toparlamaya çalışırken diğer taraftan oldukça karmaşık hale getirdiği öngörülmektedir. Bu duruma engel olmak adına kurumlarla iş birliği yapılarak gerekli kontrol ve denetimler yapılmalıdır. Aksi durumda daha fazla arazi tahribatı ve kentsel dönüşüm için daha maliyetli ve zaman alıcı bir süreç oluşacaktır.
- 6- Riskli yapı stoklarının tespiti, güçlendirilmesi veya dönüştürülmesi, kentsel dönüşüm çalışmalarının yeniden gözden geçirilerek hızlandırılması, tüm yapılaşmalarda mühendislik hizmeti almayan hiçbir uygulamaya izin verilmemesi gerekmektedir. **Antalya'da da bu konu büyük önem arz etmektedir. Güllük, Bahçelievler, Deniz Mahallesi, Altındağ, Şarmpol ve Dokuma gibi alanlarda yoğunlaşan riskli yapı stokları acilen tespit edilmeli ve gereken yapılmalıdır.**
- 7- Afet planları güncel olarak devamlı aktif halde bulundurulmalı, Deprem öncesi, deprem anında ve deprem sonrası yapılacaklar kamu ve özel ayrıntılı olarak planlanmalı ve uygulanmalıdır.
- 8- Deprem sonrası ilk yardım ve kurtarma faaliyetlerinde koordinasyon ve disiplin sağlanmalı, karmaşa giderilmeli enkaz güvenliği sağlanmalıdır.
- 9- Deprem yönetmelikleri tam ve eksiksiz olarak uygulanmalıdır.
- 10- Deprem sonrası oluşabilecek tsunamilere karşı önceden ve olay anında gerekli tüm tedbirler alınmalıdır.
- 11- Fay yasası bir an önce çıkarılarak diri fayların üzerinde bulunan yerleşim birimlerinin daha güvenli bir yere taşınması sağlanmalıdır.
- 12- Özellikle nehirlerin kuvvetli debileri ile fırtına ya da deprem kaynaklı deniz suyu seviye yükselmeleri çakıştığında, kıyı alanlarında önemli boyutlarda taşkın bölgeleri oluşmaktadır. Bu nedenle kıyı ve geçiş suları taşkın bölgelerinde yapılaşmaya izin verilmemeli, önceden uyarı sistemleri oluşturulmalıdır.
- 13- Yapı denetim sisteminin etkinliği, bu raporda incelenen binaların ruhsat tarihinden dolayı mevzu bahis değildir; ancak yapı denetim sistemindeki mesuliyet sahibi kişilerin görev ve sorumlulukları ve sorumluluk süreleri yasa kapsamında daha da arttırılarak denetim mekanizması daha da etkin hale getirilebilir.
- 14- Afet hallerinde barınma sorununun çözülebilmesi için çadır üretimi yerine prefabrik konut üretimi yapılmalı, bunun için bölgesel düzeyde fabrikalar kurulmalı, depolarda ihtiyacı karşılayacak stoklar yapılmalıdır.
- 15- Doğal afet halinde sivil toplum örgütlerinin ayrımsız olarak yardım toplaması ve yardımda bulunabilmesi için mevzuat değiştirilmelidir.
- 16- Doğal afet halinde anında sağlık müdahalesi yapılabilmesi için en az 500 yataklı büyük sahra hastaneleri kurulması ile ilgili Sağlık Bakanlığının tedbir alması gereklidir.

17- Afet planları pratik uygulanabilir olmalı, önceden canlı eğitimler yapılmalı, Afet toplanma alanlarını halk önceden bilmeli, buraların altyapısı hazır olmalıdır.

18- Kalıcı konutların, depremde zarar gören ihtiyaç sahibi aileleri alacak şekilde yapılması sağlanmalıdır. Kaybedilen eşyaların karşılıksız olarak kendilerine temininin sağlanmalı, vergi ve sigorta ödemeleri en az iki yıl boyunca devlet tarafından ödenmesi sağlanmalıdır. Kredi ödemeler dondurularak, süreç normale döndükten sonra (en az iki yıl) hiçbir hak kaybı yaşanmadan kaldığı yerden ödenmesi sağlanmalıdır.

Sonuç olarak; Her ilin olduğu gibi kentimizin de Deprem Master Planı bir an önce tamamlanmalı ve uygulamaya konulmalıdır. Yer seçiminden başlayarak, imar planlarının afet riskine göre hazırlanması büyük önem arz etmektedir. İçinde yaşadığımız binaların tasarım, inşaat denetim ve bakım süreçlerinin rant kaygısıyla sürdürülmesi, depremleri yıkıcı sonuçlarla karşımıza çıkmasına neden olmaktadır. Depreme dayanıklı yaşam alanları ve yapılar üreterek depremin oluşturacağı can ve mal kayıplarını en aza indirmenin bilinen tek yolu; mühendislik, mimarlık ve şehir plancılığı kurallarına eksiksiz uymak ve uygulamaktır.

ALTYAPI ÇALIŞMA GRUBU

Başkan : Nihat DİPOVA
Başkan Yrd.: Bayram Ali ÇELTİK
Sekreter : Murat EĞRİ - Cihangir GÜÇ

Altyapı Çalışma Grubu 2020 yılı içinde 40 üyesi ile çalışmalarını yürütmüştür. Yıl içinde yapılan toplantılarda; Yamansaz Değerlendirme Raporu, Dim Çayı Ağzındaki Kıyı Erezyonu, Antalya'nın Güncel Altyapı Durumunun Değerlendirmesi konuları görüşülmüştür.

YAMANSAZ SULAK ALANI GÜNCEL DURUM DEĞERLENDİRMESİ (04.02.2020)

Antalya Büyükşehir Belediyesi ve Antalya Tapu ve Kadastro İl Müdürlüğünden katılan uzman konuklarla birlikte, Yamansaz Gölü'nde zaman içinde gerçekleşen değişim irdelenmiştir.

Farklı tarihlere ait uydu görüntülerinden derlenen Şekil 1 incelendiğinde Yamansaz sulak alanının kuzey batı bölümünün hızla sulak alan kimliğini kaybettiği, yapılar ve yollar inşa edilerek kısmen mahalleye, kısmen de tarım alanlarına dönüştüğü görülmektedir. Şekil 2 ise 2004-2018 arasında 14 yıl gibi kısa bir sürede Yamansaz'ın tümünün sulak alan niteliğini kaybettiği görülmektedir.

Şekil 1. Yamansaz sulak alanının zaman içinde mahalleye ve tarım alanlarına dönüşümü

Şekil 2. 2004-2018 arasında Yamansaz sulak alanındaki değişim

Tapu ve Kadastro Müdürlüğü tarafından sağlanan bilgi ve belgelere göre göl tabanı çoğunlukla hazineye ait olmakla birlikte, şahsi tapulu kısımların da olduğu ortaya çıkmaktadır (Şekil 3).

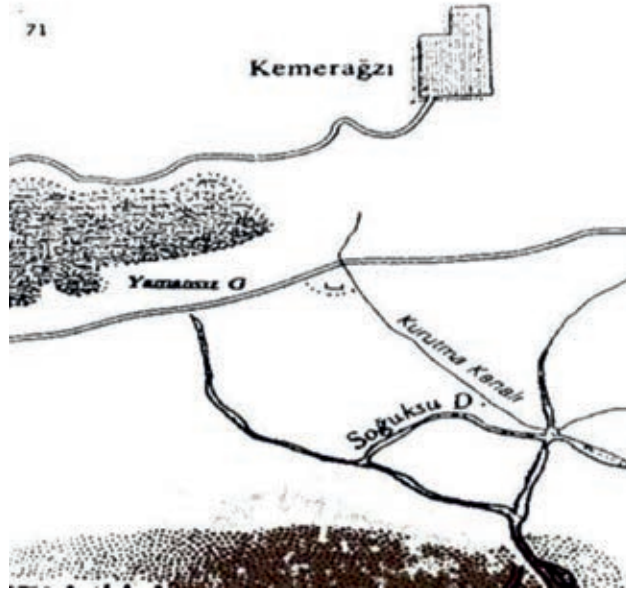
Şekil 3. Yamansaz sulak alanı; A) hazine arazisi, B) şahsi tapulu olan alanlar

Kadastro açısından değerlendirildiğinde;

- 1934 haritasında, günümüzde konut alanlarını da içerecek boyutta bir göl alanı görülmektedir.
- 1967 tarihinde göl tabanının bazı kesimlerine tapu verilmiştir.
- 1994 tarihinde Antalya Büyükşehir Belediyesi tarafından, göl tabanı kısmen sit alanı kısmen de botanik bahçesi olarak tanımlanmıştır.
- İmar planında Botanik Parkı olarak tanımlanmış ve mülkiyeti hazineye ait olan 13367 ada 2 parselde günümüzde mahalle gelişimi gözlenmektedir. Yol ağı ve yapılar zaman içinde gelişme göstermiş ve parselin tamamını kapsamaya yaklaşmıştır.

Jeolojik-jeomorfolojik açıdan değerlendirildiğinde;

- 1930'lu yıllarda jeomorfoloji açısından göl olarak tanımlanacak bir alanın travertenden drene olan yeraltı suyu ile beslendiği ve taşan suyun Kopak Çayı'nı oluşturarak, bu yolla denize döküldüğü anlaşılmaktadır.
- Kuzeyde Traverten kayalıkları ve güneyde kumul tepeleri arasında kalan çukurlukta bulunan Yamansaz Gölü, yeraltı suyu ve yüzey suları ile beslenmeye müsait bir havza oluşturmuştur. Aşırı yağışlı dönemlerde de rezervuar görevi görmüştür.
- Travertenden drene olan yeraltı suyunun depolanma alanı olarak düşünüldüğünde bölge, su kaynağı olarak da tanımlanabilir.
- Yamansaz sulak alanının batı sınırından Kopak Çayı doğmaktadır. Başka bir deyişle, Yamansaz sulak alanı, traverten beslemesi ve Kopak Çayı drenajı arasında bir rezervuar niteliğinde olup, Kırkgözler ile aynı jeomorfolojik yapıya sahiptir.
- Seyir, Hidrografi, Oşinografi Dairesi Başkanlığı tarafından 1980 yılında yayınlanan Batimetri haritasında, Yamansaz doğu kesiminde bir kurutma kanalı gösterilmektedir. Bu veri, 1980 öncesinde göl suyunu doğal akarsu kanalına (Kopak Çayı) bağlayarak gölde su seviyesi düşürülmesinin amaçlandığı anlaşılmaktadır.

Şekil 4. Seyir, Hidrografi, Oşinografi Dairesi Başkanlığı tarafından 1980 yılında yayınlanan batimetri haritasında gösterilen kurutma kanalı

SONUÇ:

- Yaklaşık yüzyıl içinde göl niteliğinden sırasıyla sulak alan, bataklık, sazlık, tarla niteliğine dönüşüme uğramış olan Yamansaz, Antalya için korunması gereken önemli bir doğal alandır.
- Yamansaz, jeoloji, jeomorfoloji, biyoloji, peyzaj, planlama ve çevre açılarından ayrıntılı bir şekilde incelenmelidir.
- Alanın tekrar doğal haline döndürülmesi, topluma tekrar kazandırılması konusunda çalışmalar başlatılmalıdır.
- Antalya Kent Konseyi olarak bölgedeki değişimler izlenmeli, Çevre Çalışma Grubu, İmar ve Planlama Çalışma Grubu ve ilgili olabilecek diğer çalışma guruplarıyla birlikte, Yamansaz'daki durum hakkında görüş oluşturulmak üzere çalışmalar yapılmalıdır.

ÇEVRE ÇALIŞMA GRUBU

Başkan : Güray DOĞAN

Başkan Yrd.: Derya ÜNVER

Sekreter : Metin UTKU

Çevre Çalışma Grubu 2020 yılı içinde 73 üye ile çalışmalarını yürütmüştür. Toplantılarda; Dünden Bugüne Çevre ve Gelecek Dönemde Yapılması Planlanan Çalışmalar, Belediyelerin Mevsimsel Hazırlıkları; Rögarların Temizliği-Ağaçların ve Parkların Bakımı-Sivrisinekle Mücadele, Sıfır Atık, Yamansaz Sulak Alanı, Su Yönetimi, Pandeminin 8. Ayında Antalya'daki Çevresel Sorunların Değerlendirilmesi konuları görüşülmüştür.

**BELEDİYELERİMİZİN ÇEVRESEL AÇIDAN GERÇEKLEŞTİRDİĞİ
MEVSİMSSEL HAZIRLIKLAR VE EKSİKLİKLERİ RAPORU
(07.01.2020)**

Antalya Kent Konseyi Çevre Çalışma Grubu 7 Ocak 2020 tarihli toplantısında belediyelerimizin çevresel açıdan gerçekleştirdiği mevsimsel hazırlıkları aşağıdaki 6 başlıkta incelenmiştir:

1. Rögar ve kanal temizliği/bakımı ve diğer taşkın önleyici faaliyetler hakkında bilgilendirme
2. Salgın hastalıkların önlenmesi adına, toplu taşıma araçlarında ve duraklarda gerçekleştirilen faaliyetler hakkında bilgilendirme

3. Parkların ve cadde üstü ağaçlarının mevsimsel bakımları hakkında bilgilendirme
4. Çöp kutularının ve çöp toplama araçlarının mevsimsel bakımları hakkında bilgilendirme
5. Sinek ve haşere problemi hakkında bilgilendirme
6. Çiftçilerin atıklarının (hem zirai ilaç atığı hem de tarlada ve serada kalan malzemeler) toplanması hakkında bilgilendirme

Söz konusu başlıklar çerçevesinde değinilen hususlar ve eksiklikler ayrı başlıklar altında derlenmiştir. Ayrıca, belirtilen konular yedinci başlık altında toplanmıştır.

1. Rögar ve Kanal Temizliği /Bakımı ve Diğer Taşkın Önleyici Faaliyetler

Genel olarak Antalya Büyükşehir Belediyesi (ABB) sorumluluğu altında gerçekleştirilen periyodik çalışmalarla tüm ilçelerdeki bütün rögarların ve kanalların temizlendiği bilgisi paylaşılmıştır. Bu çalışmalar ile bölgemizde şiddetli yağışlar sonrası gözlenmesi yaşanması muhtemel rögar tıkanması ve kanal taşması kaynaklı su baskınlarının önüne geçilmesi hedeflenmiştir.

Değerlendirmelerimizde bölgemizdeki taşkınlara yönelik en önemli sorunun yağmur suyu drenaj hatlarının yetersizliği olduğu vurgulanmıştır. Her ne kadar ana arterlerde (bulvarlarda ve bazı önemli caddelerde) yağmur suyu drenaj hatlarının bulunsun da ara sokaklarda yağmur suyu drenajına yönelik bir çalışma yapılmaması hem ara sokaklarda hem de yağmur suyu drenaj hattı bulunan cadde ve bulvarlarda sıkıntı yaratmaktadır. Bu durumun önüne geçilmesi için ilçe belediyelerinin sorumluluğundaki sokaklarda yapılan/yapılacak olan drenaj çalışmalarının Büyükşehir Belediyesi çalışmaları ile birlikte yapılması gerekliliği doğurmaktadır. Buradaki entegrasyonun sağlanması için büyük şehir yasasından sonra önemi artan Altyapı Koordinasyon Merkezi (AYKOME) Şube Müdürlüğü'ne büyük rol düşmektedir. AYKOME (Altyapı Koordinasyon Merkezi), Büyükşehir dâhilindeki altyapı hizmetlerinin etkili ve koordine bir şekilde yerine getirilmesini amaçlamaktadır. AYKOME ile ilçe belediyelerimizin ve Büyükşehir Belediyemizin koordineli bir şekilde çalışarak, taşkınları önlemek adına yağmur suyu drenaj hatlarının inşası için hem bütçe oluşturması hem de çalışmaların yapılacağı bölgelerdeki kullanıcıların mağdur edilmeden drenaj çalışmalarının tamamlanması sağlayacaktır.

Bölgemizdeki topografya ve iklim değişikliği sebebiyle, yağışlar bazı durumlarda beklenenin üzerinde gözlenmektedir. Bu gibi durumlarda öncelikli olarak taşkın risk haritasının oluşturulması gerekliliği bulunmaktadır. Daha sonra, taşkınların önüne geçmek için yağmur suyu drenaj hatlarına ek olarak yağmur suyunun geçici olarak depolanacağı donatılar ve yağmur suyunun akışını yavaşlatıcı unsurlarla taşkın riskini azaltmak mümkün olmaktadır. Yağmur suyunun geçici olarak depolanması için "su basar parklar" (Şekil 1) yapılabileceği gibi yağmur suyunun daha etkin kullanılması adına yağmur suyu hasadı'nın bölgemizde uygulanması gerekli görülmektedir. Bunlarla birlikte, yağmur suyunun doğrudan toprağa ulaşması için geçirimli beton uygulamasının yanı sıra yağmur suyunun akışının yavaşlatılması adına başta yeşil çatı (Şekil 2) ve yağmur bahçesi (Şekil 3) gibi çözümlerinde kullanılması gerekmektedir.

Dolayısıyla, tüm belediyelerimizin el birliğiyle çözüme kavuşturulması gereken bir sorun olan taşkın konusunda öncelikle kentimizin risk haritasını oluşturmalı sonrasında yukarıda değindiğimiz hususlar dikkate alınarak, entegre bir plan dahilinde altyapı çalışmaları koordine edilmelidir.

Şekil 1. Su Basar Park Örneği- Tanner Springs Park, Portland, ABD

Şekil 2. Bir Yeşil Çatı Uygulaması Örneği- Turkcell ARGE Binası, Gebze, Kocaeli

Şekil 3. Yağmur Bahçesi Örneği

2. Toplu Taşıma Araçlarında ve Duraklarda Gerçekleştirilen Faaliyetler

Ne toplu taşıma araçları konusunda ne de otobüs durakları konusunda herhangi bir bilgilendirme Belediyelerden gelen katılımcılar tarafından gerçekleştirilmemiştir. Bunun sebebinin belediyelerimize yaptığımız geç bildirim sebebiyle olduğunu düşünmekteyiz.

Ancak Antalya Büyükşehir Belediye'sinin 31.01.2020 tarihinde YouTube (Antalya Büyükşehir Belediyesi TV) ve Facebook (Antalya Büyükşehir Belediyesi sayfası) üzerinden yayınladığı video ile kentteki resmi toplu taşıma araçlarının her akşam düzenli şekilde temizlendiği ve araçların içerisindeki bakterileri bertaraf etmek için ozon gazı kullanıldığı belirtilmektedir.

Elbette ki gün içerisindeki yoğun kullanımdan dolayı toplu taşıma araçlarını kullanan vatandaşlarımızın sağlıkları önemli olmaktadır. Büyükşehir Belediyemizin bu gayretlerini yerinde bulmaktayız.

Ancak, şehrimizde hizmet veren Büyükşehir Belediyesi denetimli şehir içi özel halk otobüsleri, ilçelere hizmet veren minibüsler ve taksilerdeki salgın hastalık tehlikesi de önemlidir. Bunlarla beraber, toplu taşıma araçları duraklarının da temizliği bulaşıcı hastalıkların yayılmamasında önem arz etmektedir. Dolayısıyla, Büyükşehir Belediyemizin bu konularda da yaptıklarını hem sosyal medyada hem de toplu taşıma araçlarında paylaşması ve denetim yetkisini kullanması kentimizdeki halk sağlığı adına önemli görülmektedir.

3. Parkların ve Cadde Üstü Ağaçlarının Mevsimsel Bakımları

Hem Büyükşehir Belediyemizden hem de İlçe Belediyelerimizden toplantımıza destek veren Park Bahçeler Müdürlüğü yetkilileri şehrimizdeki yeşil alanların bakımı ile ilgili bilgiler paylaşmışlardır.

Belediyelerimizin tüm çabalarına rağmen, bazı belediyelerimizin personel eksikliği sebebiyle, yeşil alanların bakımını zamanında yetiştiremediği dile getirilmiştir. Bu konuda Büyükşehir Belediyemiz tarafından koordinasyon kurulduğu takdirde, geleceğimize miras bırakacağımız yeşil alanların daha etkin bir şekilde bakımlarının gerçekleştirileceğini düşünmekteyiz.

Ayrıca, özellikle kavşaklarda ve yaya geçitlerinde yolu görmeyi engelleyen şekilde yeşil alan düzenlenmesinin önüne geçilmesi gerekmektedir.

Parklardaki çocuk oyun alanlarının, zemin kaplamalarının ve bakımlarının kalitesi konusunda Belediyelerimiz arasında bilgi farklılığı olduğu gözlenmiştir. Belediyelerin farklı uygulamalar göstermesi, geleceğimiz olan çocuklarımızın parklardaki oyun alanlarında kullanılan malzemelerden (malzeme kalitesi, boya içeriği, zemin kaplaması, çevre çiti, aydınlatma direği, v.b.) dolayı çeşitli şekillerde zarar görme olasılıklarının yüksek olduğu vurgulanmıştır.

Büyükşehir Belediyemiz öncülüğünde bir toplantı düzenlenerek, tüm belediyelerimizin yeşil alanlarını ortak bir payda da buluşturup hem kent kimliğini ön plana taşıyan hem de geleceğimiz için önemli olan çocuklarımızın oyun alanlarına yönelik iyileştirmelerin paylaşılmasının faydalı olacağı düşünülmektedir.

4. Çöp Konteynırlarının ve Çöp Toplama Araçlarının Mevsimsel Bakımları

Çöp konteynırlarından ve çöp toplama araçlarında biriken ve bunlardan sızan sular çok yüksek kirletici değerlerine sahiptirler. Bunların düzenli bakımlarla temizlenmesi hem buralardaki kirleticilerin yollara dökülmesini engelleyecek hem salgın hastalık riskini azaltacak hem de sinek gibi haşerelerin yetişmesini ve beslenmesini engelleyecektir.

Her ne kadar, Kızıllı Düzenli Katı Atık Depolama Sahası'na girişlerde Büyükşehir Belediyesi ekiplerince çöp toplama araçlarında sızıntı suyu akıtma problemi ilgili bilgiler belediyelerle paylaşıyorsa da, araç bakım ve onarımlarının özellikle yaz aylarında yetersiz kaldığı görüşü hâkim olmuştur.

İlçe belediyelerinden katılım gösterenlerin beyanları doğrultusunda, maalesef çöp toplama araçlarına (kamyon ve tır) ve çöp konteynırlarına beklenilenden daha az bakım yapıldığı; belediyeler arasında hizmet farklılığı olduğu gözlenmiştir. Bu konuda düzenleyici herhangi bir kural bulunmaması sebebiyle belediyelerimizin imkânları ölçüsünde çaba gösterdikleri gözlenmiştir.

Ancak, Antalya bir tanedir. Dolayısıyla, bu konuda belediyelerimizin Büyükşehir Belediyemiz öncülüğünde işbirliği içerisinde çöp sızıntı suyu kaynaklı riskleri bertaraf eden bir yaklaşım sergilemesi ve bu konuların halkımızla sosyal medya ve toplu taşıma araçlarında paylaşılması yerinde olacaktır.

5. Sinek ve Haşere Problemi

Antalya genelinde sinek ve haşerelere karşı etkin bir çalışma yürütülmekte olduğu ilgili katılımcı tarafından beyan edilmiştir. İlaçlamalarda Sağlık Bakanlığı onaylı kimyasalların kullanıldığı ve dış ortamda bulunan haşere ve sineklerin hedef alındığına değinilmiştir. Ancak kullanılan dozun insan sağlığı üzerinde olumsuz bir risk teşkil edip etmediği bilinmemektedir.

Halkımızın kendini daha rahat hissetmesi ve özellikle bahar ve yaz aylarında ev ve iş yerlerinin camlarının açık olmasından dolayı kullanılan ilaçların, iç ortama nüfuz etme ihtimalini en aza indirmek adına, ilaçlama yapılırken sesli (halkımız tarafından kabul görmüş bir melodi) ve ışıklı uyarı yapılması halkımızın gerekli önlemi alacak vakit kazandırması adına önemli bulunmuştur.

Bununla birlikte özellikle turizmin yoğun olduğu ve açıkta yemek yenilen yerlerde yapışkan tuzak kullanımının alternatif olarak ön planda tutulması gerekliliği katılımcılar tarafından vurgulanmıştır. Yapışkan tuzakların işletme sahipleri ve turizmciler tarafından kullanımının yaygınlaştırılmasının sinek ve haşere ile mücadelede önemli olacağı vurgulanmıştır.

6. Çiftçilerin Atıklarının Toplanması

Çiftçilerin kullandıkları ilaç, gübre ve vitamin ambalajları genellikle atıkları tehlikeli atık sınıfına girmektedir. Bu atıkların titiz bir şekilde toplanması gerekmektedir. Her ne kadar atık yönetimi yönetmeliğinde yeri olsa da küçük işletme ve evlerde denetim olmadığı için

uygulamada bu atıklar lisanslı firmalara verilmemekte ve bu atıklar çiftçiler tarafından rastgele atılmakta hatta bazıları yeniden kullanılmaktadır.

Ayrıca zirai atıklarında uygun şekilde toplanması ve bertaraf edilmesi gerekmektedir. Ne yazık ki bu konuda herhangi bir adım atılmamaktadır. Dere kenarları ve ormanlık araziler ne yazık ki zirai atık çöplüğüne dönme eğilimindedir.

Bu tür sorunların önüne geçmek için çiftçilerimizin bilinçlendirilmesi ve ambalaj atıkları ile zirai atıkların mevzuata uygun şekilde bertaraf edilmesi sürdürülebilir tarım için bir zorunluluk olarak görülmektedir.

7. Diğer Hususlar

Toplantıda yukarıdaki konu başlıklarına doğrudan ilişkisi olmayan konularda katılımcıların soruları üzerine yapılan açıklamalar bu başlık altında derlenmiştir.

- Ormanlık alanların temizliğine yönelik olarak Orman Bölge Müdürlüğü'nün ilçe belediyeleri ile işbirliği protokolü yapmakta olduğu belirtilmiştir. Ancak söz konusu protokollerin süreleri dolduğu için ilçe belediyeleri sınırları içerisinde kalan ormanlık alanların temizliği konusu sürüncemede kalmakta olduğuna değinilmiştir. Orman Bölge Müdürlüğü'nün ilçe belediyeleri ile söz konusu protokollerini yapması ormanlık alanların korunması ve turizme açılması için fırsat verecektir.
- Bazı belediyelerde sokak hayvanları ölünce kireçlenen çukur açılarak gömüldüğü bilgisi paylaşılmıştır. Ancak bu yöntemin yanlış olduğu, ölü hayvanların tehlikeli atık statüsünde olduğu ve usulüne uygun şekilde bertaraf edilmesi gerektiği diğer katılımcılar tarafından vurgulanmıştır. Bu konuda tüm ilçe belediyelerimizin benzer uygulama yapması konusunda uyarılması yerinde olacaktır.
- Hafriyat atıklarının belediyelerce uygun görülen yerlere dökülmesi için hafriyat kamyonlarının Büyükşehir Belediyemizce takip edildiği bilgisi paylaşılmıştır.
- Çeşitli atıkların geri dönüşümü ve ekonomiye geri kazanımı konusunda ilimizde bir bilgi birikimi oluşmuştur. Ancak kullanım süresi dolmuş olan ve artık bazıları tehlikeli atık sınıfına giren ilaçların ve pillerin bertarafı konusunda bilgi eksikliği bulunmaktadır. İlçe belediyelerimizin halkımızı bu konuda bilinçlendirilmesi ve tehlikeli atık sınıfındaki ilaçların ayrıca toplanması için sosyal medyada ve toplu taşıma araçlarında bilgilendirme videolarının paylaşılması önerilmektedir.

SONUÇLAR

Kırkı aşkın katılımcı ile gerçekleştirilen ocak ayı toplantısında belediyelerimizden gelen katılımcıların desteği ile toplantı sonucunda aşağıdaki hususlar ön plana çıkmıştır:

- Antalya'da belediyelerimizin koordineli bir şekilde hareket etmesi, yağmur suyu drenaj hatlarının yapılmasının AYKOME Şube Müdürlüğü ile koordine edilmesi gerekmektedir.

- Yağışların kenti etkilememesi için Büyükşehir Belediyemiz tarafından risk haritalarının oluşturulması ve buna yönelik olarak önleyici faaliyetlerin hayata geçirilmesi önerilmektedir. Ayrıca taşkın risklerinin önlenmesi için su basar parkların, yeşil çatıların ve yağmur bahçeleri projelerinin hayata geçirilmesinin faydalı olacağı düşünülmektedir.
- Tüm toplu taşıma araçlarında ve duraklarda bulaşıcı hastalıklara karşı önlem alınması beklenmektedir.
- Büyükşehir Belediyemizin, ilçe belediyeleri ile koordineli çalışarak kent kimliğini ön plana çıkaran sağlıklı parklar ve oyun alanları yapımı konusunda öncülük yapması önerilmektedir.
- Ayrıca, yine Büyükşehir Belediyemiz öncülüğünde ilçe belediyelerinin çöp sızıntı suyu kaynaklı riskleri bertaraf etmesinin halk sağlığı açısından faydalı olacağı düşünülmektedir.
- Dış ortam sinek ve haşere ilaçlamaları sırasında sesli ve ışıklı ikaz ile halkın uyarılması faydalı olacağı düşünülmekte ve dış ortam ilaçlamasının yaygın olarak kullanılamayacağı bölgelerde yapışkan tuzak kullanımının artırılması önerilmektedir.
- Çiftçilerimizin bilinçlendirilerek atıklarının sürdürülebilir tarıma olanak verecek şekilde bertaraf edilmesi gerekmektedir.
- Yapılan çevre dostu çalışmalar konusunda halkımızın hem sosyal medyada hem de toplu taşıma araçlarında bilgilendirilmesinin faydalı olacağı önerilmektedir.
- Ormanlık alanlardaki çöplerin toplanması için Orman Bölge Müdürlüğü ile belediyelerimizin koordineli çalışması faydalı olacağı düşünülmektedir.

Toplantıya katılan ve bilgilerini paylaşan belediye çalışanlarına ve grup üyelerine teşekkür ederiz. Belediyelerimiz arasındaki işbirliğinin ve bilgi paylaşımının artırılması için Antalya Kent Konseyi Çevre Grubu olarak üzerimize düşen konularda gönüllü olduğumuzu vurgulamak isteriz.

DÜNYA SU GÜNÜ ORTAK BASIN BİLDİRİSİ (22.03.2020)

Dünyadaki tatlı suların önemine ve su kaynaklarının sürdürülebilir yönetimine dikkat çekmeyi hedefleyen Dünya Su Günü, bu yıl 22 Mart'ta "su ve iklim değişikliği" teması ile kutlanmaktadır.

Başta insanlar olmak üzere tüm canlılar hayatta kalmak için suya ihtiyaç duymaktadır. Çünkü su, insan için gerekli olan temizlik, sağlık, eğitim, iş ve sanayinin temel dayanağını oluşturmaktadır. Ancak iklim değişikliği ile gözlenen aşırı hava olayları, suyu daha az, daha öngörülemez ve daha kirli hale getirmektedir. Koruma eylem planlarının, iklim değişikliği ile mücadele için farklı sektörlerle bütünleştirilmesi hem yerelde hem de sınırların ötesinde "güvenli ve sürdürülebilir su yönetimi" ortak tema'sı ile koordine edilmesi gerekmektedir.

İklim değişikliği ile mücadele, birçok alanda ekonomi için büyük fırsatlar yaratacaktır. Döngüsel üretim sistemlerini benimsememiz ve suyu çok daha verimli kullanmamız gerekmektedir. Küresel nüfus artıka, doğal kaynakları tüketen ve birçok yerde çevreye zarar veren su talebi de artmaktadır. Çözümler arasında okyanuslar ve sulak alanlar gibi karbon havuzlarının korunması, iklim açısından akıllı tarım tekniklerinin benimsenmesi ve atık suyun güvenli bir şekilde yeniden kullanılması yer almaktadır.

Su en değerli kaynağımızdır: daha sorumlu bir şekilde kullanılması gerekmektedir. En yoksul insanların geride kalmamasını sağlarken toplumun tüm su ihtiyaçlarının dengelenmesi gerekmektedir. Bugün suyun evlere ulaştırılmasındaki en büyük iki sorun: su kayıpları ve enerji gideri olmaktadır. Su kayıplarını azaltıcı önlemler ve suyun daha verimli kullanılması ile sera gazları salınımı azalacaktır. Bu uygulamalar, suya erişimi toplumun tüm fertleri için daha uygun hale getirecek ve iklim değişikliği etkilerinin azalmasını sağlayacaktır.

Suyu verimli kullanmak için beklemeyi göze alamayız. Toplumun tüm kesimlerinin bilinçlenmesini sağlamak için, su kaynaklarımızın, sulak alanların ve denizlerin korunması için tüm kurumlarla işbirliği ile çalışacağımızı kamuoyuna saygıyla duyururuz.

PANDEMİ SÜRECİNDE YAŞANAN ÇEVRESEL OLAYLARIN DEĞERLENDİRİLMESİ (23.06.2020)

Bu rapor Aralık 2019'da Çin'in Wuhan kentinde başlayarak 10 Mart 2020 tarihinden itibaren ülkemizde etkisini gösteren korona virüs (COVID-19) salgını sürecinde Antalya'da yaşanan çevresel hususların değerlendirmesi amacıyla hazırlanmıştır.

Bu kapsamda çeşitli platformlarda dile getirilen ve medyada yer bulan hususlar kısaca değerlendirilmiştir.

1.COVID-19 KAPSAMINDA GERÇEKLEŞTİRİLEN ÇALIŞMALARIN DEĞERLENDİRİLMESİ

a. Cadde ve Sokaklar ile Binaların Kapalı Alanlarının Dezenfeksiyonu

COVID-19 süreci başladıktan sonra, belediyelerimizin yaptığı ilk faaliyet, cadde ve sokakları çeşitli kimyasallar ile yıkamak oldu (Şekil 1). Belediyelerimiz Temizlik İşleri Müdürlükleri vasıtasıyla, cadde, sokak, yol ve kaldırımları kimyasallar ve tazyikli sularla yıkadı. Bunlarla birlikte, otobüs durakları, duraklardaki banklar, çöp konteynerleri, banka-matikler de yıkanarak dezenfekte edilmeye çalışıldı. Bu tür ilaçlamaların kısa süren olumlu etkisi olmaktadır. Ancak dezavantajı avantajından fazla olmaktadır. Ancak, her ne kadar bu kimyasalların kullanımı konusunda belediyelerimizde sertifikalı personel bulundurulsa da bu kimyasallar ile karıştırılan suen iyi ihtimalle yağmur suyu toplama sistemine giren ve daha sonra alıcı ortamlara ulaşması sonucu alıcı ortamlarda ciddi ölçüde kimyasal birikimi söz konusu olacaktır. Ayrıca daha önceki toplantılarımızdan edindiğimiz izlenim, kentimizin pek çok sokağında yağmur suyu drenaj hattının olmadığı yönündedir. Dolayısıyla, çoğu kimyasalın, suyun buharlaşmasının ardından açık alanlarda yoğunlaşmış olmasından veya yeraltı suyuna karışmasından dolayı endişe edilmektedir. Açık alanlarda bu kimyasalların yoğunlaşması, yüksek dozda maruziyet riskini beraberinde getirerek uzun dönemde sağlık riski oluşturması beklenmektedir. Kimyasalların yüzeylere birikmesi, dermal olarak maruziyet riski barındırmaktadır. Bu kimyasalların uçucu olması, solunum yoluyla maruziyet riski içermektedir. Kentimizi virüslerden arındırmaya çalışırken, farklı ortamları kirletmemiz ve farklı şekillerde hastalanma riski yaratmamız üzücü olmuştur.

Yine COVID-19 süreci başladığında hemen hemen tüm kamu ve özel kurum ve kuruluşlar, kapalı alanları dezenfeksiyon yarışına girmişlerdir. Bu yarış, maalesef insan kaynaklı ve hava yoluyla bulaşan bir virüs için başarı getirmekten çok pek çok zararlı kimyasalın iç ortam havasına karışmasına sebep olmuştur. Kimi kurum ve kuruluşlar, ilaçlamadan sonra sadece yarım saatlik bir ara vererek tekrar odalarında çalışmaya başlamışlardır. Hâlbuki korunmaya çalıştığımız bu virüsün taşıyıcısı insandır. Ortama tekrar insan olarak iç ortamda hava yoluyla tekrar bulaşma riski yaratmış durumda kalmaktayız. Kaldı ki, kimi kaynaklara göre böcek ilacı ile virüsü etkisiz hale getirilmeye çalışıldığı bildirilmiştir (Yeni Asır, 2020). İç ortamda bu gibi kimyasalların birikimi çok ciddi sağlık sorunları yaşanmasına sebep olacaktır.

Antalya için özel olarak iç ortam dezenfeksiyon metodu önerecek olursak güneş ışınlarının daha az olduğu ve dış ortam ozon ve diğer kirletici konsantrasyonlarının daha az olduğu sabah 09:30-11:30 saatleri arasında sadece ozon gazı ile dezenfeksiyon yapılmalı ve dezenfeksiyondan sonra iç ortamlar çok iyi havalandırılmalıdır. Ancak bu dezenfeksiyon işlemi market ve cami gibi halkın belirli bir süre yoğun olarak kullandığı yerlerde yapılması gerekiyorsa, yoğun kullanımdan önce ve sonra işlemin yapılacağı yer kapatılarak dezenfeksiyon yapılmalı, daha sonra ortam havalandırılmalı ve sonra tekrar faaliyete açılmalıdır.

Şekil 1. Antalya'nın çeşitli yerlerindeki dezenfeksiyon faaliyetlerinden görüntüler (CnnTürk, 2020; Milliyet, 2020; Haberler.com, 2020; Antalya Büyükşehir Belediyesi, 2020)

b. Maske ve Eldiven Atıklarının Bertarafı

Maalesef COVID-19 süreci başladıktan hemen sonra hayatımıza giren tek kullanımlık maske ve eldivenler çok ciddi sağlık riski barındırmaktadırlar. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı (ÇŞB) tarafından 7 Nisan 2020'de yayınlanan genelgesinde (ÇŞB, 2020):

- Kurum, kuruluş ve işletmelerin bina ve yerleşkelerinde oluşan maske, eldiven ve diğer kişisel hijyen malzeme atıklarının diğer atıklardan ayrı olarak biriktirilmesi, ağız sıkıca kapatılan iç içe iki torbaya konulması, geçici depolama alanlarında en az 72 saat bekletildikten sonra "diğer atık" kategorisinde "evsel atık" olarak yönetilmek üzere belediyeye teslim edilmesi,
- Evlerden ve işyerlerinden kaynaklanan tek kullanımlık maske, eldiven, mendil gibi kişisel hijyen malzemesi atıklarının ağız sıkıca kapatılan iç içe iki torbaya konulması, en az 72 saat süreyle oda veya balkonlarda bekletilmesi ve "diğer atık" kategorisinde evsel atık olarak yönetilmek üzere belediyeye teslim edilmesi hususlarında uygulamaya esas hükümler yer almaktadır.

Ancak, genelge tarihinden itibaren iki ayı aşkın süre geçmiş olmasına, konu ile ilgili bakanlığımızın kamu spotu hazırlatmasına rağmen, maskelerin ve eldivenler başta olmak üzere diğer hijyen atıklarının ayrıca düzenli bir şekilde toplanmasına yönelik bir çalışmayı kentimizde yeterince yaygınlaşmadığı görülmüştür. Toplumumuzun bu konuya ayrıca dikkat etmesi gerektiğinin vurgulanması ve kentteki tüm işletmelere bu konunun önemi tekrar hatırlatılmalıdır. İlgili genelgenin İl Umumi Hıfzıssıhha Kurulu tarafından ele alınıp bulaş riskini azaltmak için bir karara varılması ve ilgili genelgenin uygulanıp uygulanmadığının kolluk kuvvetlerince denetlenmesi önerilmektedir.

Bu genelge ile evlerde ve işyerlerinde 72 saat gibi uzun bir süre maske ve eldiven gibi hijyen atıklarının bekletilmesi, bulaş riskini ev ve iş ortamlarından uzaklaştıramadığımız için ayrıca yayılımına olanak sağladığı düşünülmektedir. “Yeni Normale” döndüğümüz şu günlerde söz konusu atıkların toplanma yönteminin tekrar gözden geçirilmesi önerilmektedir.

c. Toplu Taşıma Araçlarının Dezenfeksiyonu

COVID-19 süreci başlangıcından önce salgın hastalık riski barındıran toplu taşıma araçlarının dezenfeksiyonuna yönelik uyarılarımızı daha önce yapmıştık (Antalya Kent Konseyi, 2020). Antalya Büyükşehir Belediyesi çalışmalarını 170 kişilik ekip ile sürdürmektedir (Sabah, 2020). Ancak çalışmaların kısıtlı kalıyor olması ve otobüslerdeki yoğunluk endişe vericidir.

Her bir otobüsün günde bir kez dezenfekte edilmesi elbette önemli bir husustur. Ancak otobüslerin her sefer aralığında dezenfekte edilerek yeniden sefere alınması ve son dezenfeksiyon tarihinin ve saatinin otobüsün görünen bir yerine konumlandırılması önerilmektedir.

Otobüslerdeki yoğunlukların azaltılması, bulaş riskini azaltıcı bir unsur olacaktır. Bunun için;

- Otobüs sefer sayılarının artırılması,
- Otobüs seferlerinin sadeleştirilerek, güzergâhların daha hızlı kat edilmesi,
- Fransa, Hollanda, İtalya gibi ülkelerde son zamanlarda sıkça gözlenen ve temel amacı toplu taşımada yoğunluğu azaltmak olan bisiklet yollarının yaygınlaştırılması önerilmektedir.

Ayrıca, taksilerin dezenfeksiyonuna yönelik olarak Mayıs ayında İl Umumi Hıfzıssıhha Kurulu tarafından alınan karar ile “ticari taksi durakları ve taksiler haftada en az bir kez dezenfekte edilecek ve dezenfekte eden firma tarih tutacaktır. Taksici esnafı, taksiyi kullanan müşteri için kullanımına yetecek ölçüde kişisel uygun dezenfektan malzemesi, ürünü veya 80 derecelik kolonya bulunduracaktır. Taksici, aracı kullanan müşteriyi dezenfekte olması konusunda da uyaracaktır.” denilmektedir.

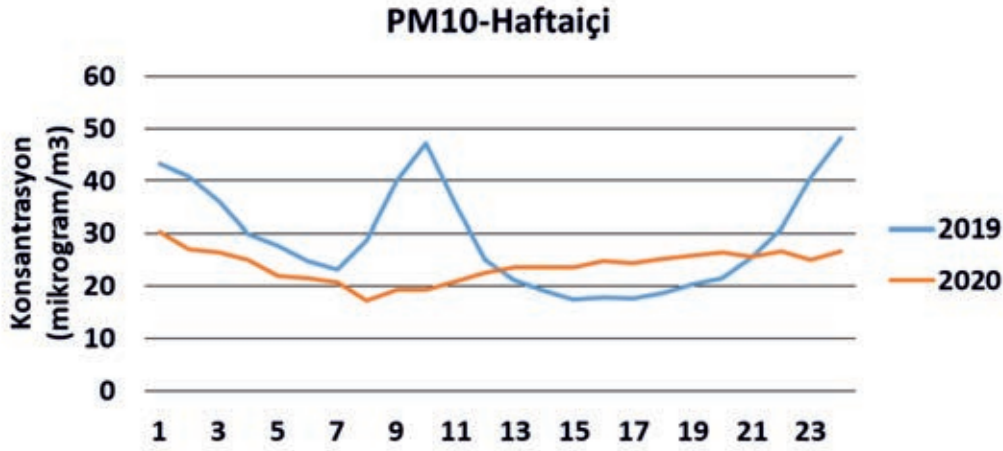
Haftada bir kez gerçekleştirilecek bir dezenfeksiyon ne taksici esnafını ne de müşteriyi korumaya yetecektir. Kurallara uygun davranmayan taraflar (müşteri ile taksici esnafı) arasında gerginlikler yaşanması muhtemeldir. Taksici esnafının yeterli ve “kaliteli” dezenfektan malzemeye ulaşması konusunda sıkıntıya düşmemesi sağlanmalıdır.

Bu konuların İl Umumi Hıfzıssıhha Kurulu tarafından görüşülerek hem taksilerin hem de otobüslerin dezenfeksiyonlarının yönetiminin ve denetiminin karara bağlanması önerilmektedir.

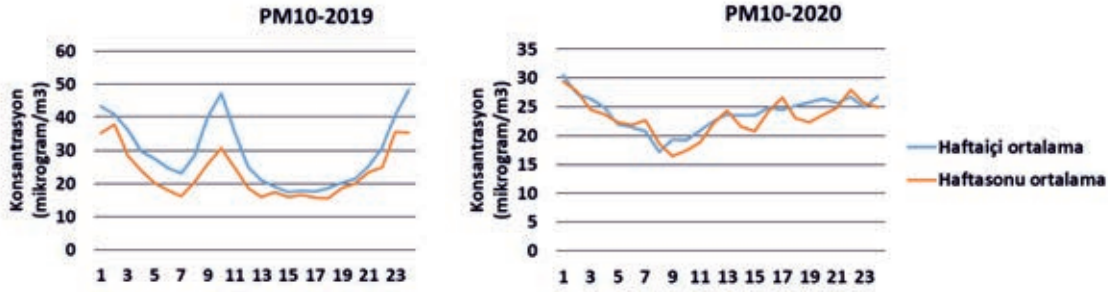
d. Hava Kalitesinin Değerlendirilmesi

Bu süreçte gerçekleştirilen kısıtlamalar hava kalitesine olumlu olarak yansdı. 2019 yılının Mart ve Nisan ayları verileri ile bu yılın Mart ve Nisan ayı PM10 (çapı 10 mikrometreden

küçük partikül madde) verileri karşılaştırıldığında özellikle hafta içinde trafiğin yoğun olarak gözlemlendiği saatlerde %57'ye varan daha düşük konsantrasyonlar ölçüldü (Şekil 2). Söz konusu iki aylık dönemde hafta içi ile hafta sonu arasında geçen yıl trafiğin yoğun olduğu saatlerde %50'ye yaklaşan farklılık var iken bu sene belirgin bir farklılık gözlenmedi (Şekil 3).

Şekil 2. 2019 ve 2020 yılları Mart ve Nisan ayları sürecinde PM10 konsantrasyon değişimi

Şekil 3. 2019 ve 2020 yılları Mart ve Nisan ayları saatlik PM10 konsantrasyon değişimi

2. KENTSEL PLANLAMALARIN ÇEVREYE OLAN ETKİLERİ

a. Olimpos Arkeolojik Sit Alanı Statüsünün Düşürülmesi

Ülkemizde doğanın insanoğlu tarafından sorumsuzca yıpratılmasındaki en önemli unsur denetimlerin yetersizliğidir. Her ne kadar mahkemelerimiz "**TÜRK MİLLETİ ADINA**" diye başlayan karar metinleri yayınlasalar da, bu kararların imar mevzuatı yönünden uygulanması genel olarak yine halkımız tarafından göreve getirilen belediyelerimize düşmektedir. Belediyelerimiz kararları zamanında uygulamaktan çekince gösterdikleri takdirde maalesef bazı konular kangrene dönüşmektedir. Söz konusu kangreni çözmek için uygulanan çözüm, maalesef yeni kangren alanları yaratmaya diğer bir deyişle **yeni hukuka aykırılıklara** kapı açmaktadır.

Olimpos'ta yaşanan ve 1990'lardan itibaren 2. Derece Arkeolojik Sit Alanı'ndaki "tatlı bir işgal" ile başlayan süreç, maalesef günümüzde kimi kaynaklara göre 4000 yatak kapasitesine sahip **altyapısız ve plansız bir şekilde doğayı tahrip eden ama sözde doğa dostu** bir bölgeye dönüşmüştür. Bu plansız yapılaşma sebebiyle, bölgedeki sözde doğa dostu işletmeler ciddi anlamda altyapı sorunu çekmeye başlamıştır.

Bölgenin neden zamanında 2. Derece Arkeolojik Sit Alanı statüsü kazandığı, günümüzde neden 3. Derece Arkeolojik Sit Alanı statüsüne düşürüldüğünün toplum nezdinde soru işaretine sebebiyet vermeyecek şekilde, bölge ile çıkar çatışması içerisinde olmayan arkeologlar tarafından bilimsel gerekçelerle açıklanması gerekliliği bulunmaktadır. Toplam alanın %3'ü olarak tanımlanan kangren bölgeye getirilen bu çözüm, maalesef başta tüm Antalya olmak üzere ülkemizi etkisine alabilecek ölümcül plansız ve hukuka aykırı yapılaşmaların önünü açmaktadır.

Kangrenin tüm ülkemize yayılmaması için gerekli adımlar atılmalı ve **Mahkemelerimizce "TÜRK MİLLETİ ADINA" verilen kararlar uygulanmalıdır.**

b. Çeşitli Kentsel Alanların Sahillerine Yapılması Planlanan Oteller

Antalya'nın nüfusu 2019 yılında 2018 yılına göre 85 300 kişi artmış ve 2,5 milyonu aşmıştır. Bu artış ile nüfusunu en yüksek oranda (%3,5) artıran il olmuştur. Elbette ki bu artıştaki paylardan bir tanesi Antalya'nın cazip ve gelişimi sürekli devam eden turizm potansiyelidir.

Son dönemde özellikle sahilde bulunan ilçelerin kıyı kesimlerinde bölge halkının sıklıkla kullandığı alanların turizme kazandırılması kapsamında bazı plan değişiklikleri yapıldığı bilgisi basın yoluyla öğrenilmiştir. Söz konusu değişiklikler sonucu gerçekleştirilen plan değişiklikleri ile yapılması planlanan otellerin şeffaf bir **Çevresel Etki Değerlendirme (ÇED)** süreci ile değerlendirilmesi, bölgede yaşayan toplumun hassasiyetlerinin göz önüne alınması gerekliliği unutulmamalıdır. Ayrıca, sahil bandına yapılacak çok katlı yapıların, deniz ve kara meltemlerini keseceğinden dolayı iç kesimlerde çok ciddi kirlilik birikimine sebebiyet verebileceği öngörülmelidir. Bu durum özellikle sahil bandına yakın yerlerde yaşayan toplumun beklentisini karşılamaktan uzaklaşma anlamına gelmektedir. ÇED sürecinde hatırlanması diğer iki husus ise, göçmen kuşlar ve deniz canlılarıdır. Antalya, göçmen kuşların rotasında bulunan çok önemli bir durak konumundadır. Bu sebepten ötürü, yapılması planlanan otellerin yakınında göçmen kuşların konaklayabileceği sulak alanların olmamasına özen gösterilmelidir. Ayrıca, Akdeniz Fokları ve Deniz Kaplumbağaları başta olmak üzere bölgemiz açısından ender bulunan deniz canlılarının hayatlarını idame etikleri sahil kesimleri incelenmeli ve biyoçeşitliliğe zarar verici herhangi bir yapılaşmaya izin verilmemelidir.

3. "ANTALYA İLİ TEMİZ HAVA EYLEM PLANI 2020-2024" RAPORUNUN DEĞERLENDİRİLMESİ

Antalya Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü tarafından hazırlanan "Antalya İli Temiz Hava Eylem Planı 2020-2024" raporunun Akdeniz Üniversitesi Çevre Mühendisliği Bölümü Öğretim Üyesi aynı zamanda Antalya Kent Konseyi Çevre Çalışma Grubu Başkanı Dr. Öğr. Ü. Güray Doğan tarafından gerçekleştirilen değerlendirme:

Antalya İli Temiz Hava Eylem Planı 2020-2024 Görüşü

Antalya son yıllarda nüfusu hızla artan bir kent hüviyetindedir. Bu artışın temel sebepleri tarım ve turizm kaynaklı istihdam ihtiyacını karşılamak için dış göç olarak karşımıza çıkmaktadır. Tarım ve turizmin yanı sıra özellikle Döşemealtı ilçesinde yer alan Organize Sanayi Bölgesi ile Konyaaltı sınırları içerisinde yer alan Liman işletmesi ve Serbest Bölge önemli ölçüde bölge sanayisine yön vermektedir.

Kentin hava kalitesine etkisi olan bileşenler belirlenmeden bir eylem planı hazırlamak istenen başarıyı getirmeyebilir. Öncelikli olarak tüm şehir için hava sahası tanımlanmalıdır. Daha sonra birbirini etkilemeyen her alt bölüm için alt hava sahaları tanımlanmalıdır. Dolayısıyla, önce büyük perspektiften hava sahası tanımlanmalı, sonrasında alt hava sahaları tanımlanmalı ve bu işe başlamadan önce her bir alt hava sahasını etkileyen kaynakların emisyon envanteri oluşturulmalıdır. Mesela Döşemealtı'nı ilgilendiren endüstriyel emisyonların kontrolü gereksinimi Kaş için gerekli olmayabilir. Böylece, Döşemealtı için dikkat edilmesi gereken çok önemli olan bir husus için Kaş bölgesine bir yaptırım uygulanmamalıdır. Öte yandan birbiriyle etkileşimi yüksek olan Konyaaltı, Kepez ve Muratpaşa için ortak planlama gerçekleştirilmelidir.

İşbu plan hazırlanırken sadece kent merkezinin düşünülmesi en büyük eksikliklerdir. Her ne kadar Antalya'nın nüfusunun %50'ye yakını merkezdeki beş ilçede yaşasa da kalan %50'si diğer 14 ilçede yaşamaktadır. Mesela, kent merkezinde yer alan rüzgâr verisi ile Korkuteli'nde nasıl bir planlama gerçekleştirilebileceği bir merak konusudur. Örnekleri bölgesel ısıtma tercihleri, insan alışkanlıkları, gelir seviyesi gibi konular üzerinden çoğaltmak mümkündür. Planlama yapılırken temel kıstaslar öncelikli hedefler olarak belirlenmelidir. Yerel ölçekte (alt hava sahalarında) hangi kriterlerin uygulanması gerektiği alt planlar ile gerçekleştirilmelidir.

Kentin hava kalitesini iyileştirmek merkezci olarak gerçekleştirilmemelidir. Sorumlu kuruluşlar sadece kamu kurumları olmamalıdır. Kentin hava kalitesini olumsuz yönde etkileyen herkesin bu konuda yapacağı bir şeyler olmalıdır. Mesela sanayi tesislerinin emisyonlarını azaltması için bir plana

ihtiyaç varsa, bu sanayi kuruluşlarından talep edilmelidir. Öte yandan, kent içi ulaşımında ve ulaştırmada önemli bir yer tutan özel toplu taşıma araçları, taksiler, kargo firmaları araçları, paket servis araçlarında bir iyileştirme gerekiyorsa bu husus ilgili işletmelerden istenmelidir. Bu kent hepimizindir. Sadece kamu kurumlarının sınırlı bütçeler ile hava kalitesini iyileştirmeye çalışması sürdürülebilir bir kent yapısından bireyleri uzaklaştırmaktadır ve temiz hava eylem planının başarıya ulaşmasını engellemektedir.

Yukarıda da belirttiğim üzere öncelik emisyon envanterinin oluşturularak her alt hava sahası emisyonlarını tahmin etmek üzerine kurulmalıdır. Daha sonra bu emisyonların yayılımından hareket ile kent içi hava kalitesi izleme istasyonları kurulmalı ve bu istasyonların verileri değerlendirilerek emisyon envanteri güncellenmelidir. Ancak süreç malumunuz biraz tersten işlemektedir.

Kentimizde Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Güney İç Anadolu Temiz Hava Merkezi ve Antalya Büyükşehir Belediyesi tarafından işletilen ve birbirinden bağımsız istasyonlar ağı ile hava kalitesi verisi toplanmaktadır. Öncelikli olarak tüm istasyon verilerine ortak bir platformdan ulaşım sağlanmalıdır. Bu veriler gecikmelide olsa (saatlik, 8 saatlik veya 24 saatlik hareketli ortalamalar şeklinde) toplum ile paylaşılmalıdır. Bu paylaşım az öncede bahsettiğim gibi halkın bu işe karşı sorumluluğunu anlamasına yardımcı olacaktır.

Bu hususların haricinde, Çizelge 26'da sunulan eylemler, eylemin başarı kıstaslarının belirlenmemesi ve ölçülebilir olmaktan uzak olması sebebiyle yetersiz bulunmuştur. Öte yandan, geçmiş 5 yılda gerçekleştirilen eylemlerin ne kadar faydalı olduğuna dair bir değerlendirme gerçekleştirilmemiştir.

Geleceğe yönelik eylemler ve uygulama takviminin sunulduğu takvim (Bölüm 3.3) ise yine önlemlerin ve eylemlerin başarı kıstaslarının belirlenmemesi, eylemlerin ve önlemlerin ölçülebilir olarak belirlenmemesi, yıllar bazında bir iyileştirmenin hedeflenmemesi ve sorumlu kuruluşların işbirliği yapılacağı kuruluşlara yer verilmemesi gibi hususlardaki eksiklikler sebebiyle yetersiz bulunmuştur.

Bu bölüm, az önce bahsettiğim toplumun tüm kesimlerinin yapması gereken ölçülebilir eylemler ile zenginleştirilmelidir. Mesela, bir sanayi kuruluşu hem kapasitesini arttırıp hem de emisyonlarını azaltma hedefini belirtmelidir. Öte yandan kent içi ulaşımında kullanılan araçlara emisyon sınırlaması getirilmesi gündeme gelmelidir. Burada tüm paydaşlara ne yapabileceği sorulmalı, yeri geldiğinde yönlendirilmeli ve onlardan ölçülebilir ve süresi belli eylem planları talep edilmelidir.

Ayrıca, uzun vadede araştırılan veya planlanan projelere işbu temiz hava eylem planının da yer verilmemesi önemli bir eksiklik olarak göze çarpmaktadır.

İşbu eylem planı, Hava Kalitesi Değerlendirme ve Yönetimi Yönetmeliği'ndeki 11. Madde'de yer alan eylem planlarını içermemektedir (*İl çevre ve orman müdürlükleri, değerlendirecek kirleticilerde uyarı eşiği veya limit değerini aşılması riski varsa, bu aşımaların süresini kısıtlamak veya riski azaltmak için kısa vadede alınacak önlemleri içeren bir eylem planı hazırlar. Eylem planları 10 uncu maddede bahsedilen temiz hava planının bir parçası olabilir. Bu planlar, özel duruma bağlı olarak, limit değerlerin aşılmasına katkıda bulunan motorlu araç trafiğini de içeren faaliyetleri kontrol etmek ve gerektiğinde askıya almak için gerekli önlemleri içerebilir.*).

Temiz hava eylem planı, sadece kükürt dioksit ve PM10 üzerine yoğunlaşmış Hava Kalitesi Değerlendirme ve Yönetimi Yönetmeliği gereğince ölçülmesi ve değerlendirmesi yapılması gereken diğer parametrelere (azot oksitler, kurşun, arsenik, kadmiyum, nikel, benzo(a) piren, benzen, karbon monoksit, ozon ve ozon öncül maddeler) hiç değinilmemiştir. Söz konusu parametrelerin bir kısmı yeni yapılan veya yenilenen hava kalitesi izleme istasyonlarında ölçülmektedir. Ancak tamamının değerlendirilebilmesi için ölçüm ağına ilave yapılması gerektiği aşikârdır. Bu konuda da ayrıca çalışılması gerekmektedir.

Bunların haricinde aşağıda belirtilen hususların da işbu eylem planına dâhil edilmesi önerilmektedir:

- Motorlu taşıtları park etme sürecinde, dur kalk sürecinin çok olması hava kalitesini olumsuz yönde etkileyici emisyonları fazlalaştırmaktadır. Özellikle süpermarket, restoran, kafe ve AVM gibi ticari kuruluşlar ruhsatlandırılırken bu kuruluşları kullanacak müşteriler için yeterli otopark yerlerinin tespit edilmesi gerekmektedir. Bu konuda Antalya Büyükşehir Belediye Başkanlığı İmar ve Şehircilik Şube Müdürlüğü bir çalışma gerçekleştirmelidir.
- E-araçların yaygınlaştırılması için şarj istasyonlarının sayısının arttırılması planlanmalıdır.

- Kentin bir merkezden değil de banliyöler ile büyümesi sağlanmalıdır. Yani hava kalitesi zaten standartları zar zor sağlayan bir şehir merkezi ne yatayda ne de düşeyde büyümelidir. İnsanlar kent merkezine yakın ve hava kalitesi daha iyi olan yerlerde yaşamaya teşvik edilmelidir. Bu konuda Antalya Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü ile Antalya Büyükşehir Belediye Başkanlığı İmar ve Şehircilik Şube Müdürlüğü ortaklaşa bir çalışma gerçekleştirmelidir.
- Üniversiteler ile hemen her eylem planı için işbirliği sağlanmalıdır. Her eylem ve önleme katkı sunacak altyapı ve bilgi birikimi olan öğretim üyeleri kentimizdeki üniversitelerde bulunmaktadır. Kentimizdeki öğretim üyeleri bu planın daha kapsamlı oluşturulmasına ve eylemlerin hayatımıza daha etkin sonuçlar vermesine katkı sunmak isteyeceklerdir. Bir konunun da altını çizmekte yarar bulunmaktadır: Hava kirliliği ile mücadele etmek sadece çevre mühendisliğinin sorunu olmamaktadır. Gerçekleştirilen çalışmalar bu işin sosyal boyutunun da önemli bir parametre olduğunu göstermektedir.
- Toplumun bilinçlenmesine ve işbu eylem planının başarıya ulaşması konularına katkı sunabilecek Antalya Kent Konseyi ve Çevre Mühendisleri Odası Antalya Şubesi gibi diğer kentsel bileşenler ile işbirliği sağlanmalıdır.

Yukarıda belirttiğim temel hususlar eklendiğinde işbu temiz hava eylem planı hem bilimsel olarak hem de toplum nazarında etkin bir yere sahip olacaktır. İşbu temiz hava eylem planının toplumun tüm paydaşlarının kendilerince bir şeyler bulacağı ölçülebilir hedefleri olan bir rapora dönüştürülmesini arzuluyorum, temiz hava eylem planını hazırlayan ekibe teşekkür ediyorum.

Kaynakça

Antalya Büyükşehir Belediyesi, 2020. Koronavirüse Karşı Etkin Mücadele Sürüyor (07/04/2020) <https://antalya.bel.tr/Haberler/HaberDetay/?Id=5749&CategoryName=Genel&NewsOnPage=8&PageID=8> Son Erişim: 22.06.2020.

Antalya Kent Konseyi, 2020. Belediyelerimizin Çevresel Açından Gerçekleştirdiği Mevsimsel Hazırlıklar ve Eksiklikleri Raporu. <http://antalyakentkonseyi.org.tr/wp-content/uploads/2020/02/belediyelerimizincevreselacidan-gerceklestirdigimevsimselhazirliklarveeksiklikleriraporu.docx> Son Erişim: 22.06.2020.

CnnTürk, 2020. Kepez'de cadde ve sokaklar dezenfekte ediliyor (06/04/2020). <https://www.cnntrk.com/yerel-haberler/antalya/kepezde-cadde-ve-sokaklar-dezenfekte-ediliyor-1507465> Son Erişim: 22.06.2020.

ÇŞB, 2020. Genelge 2020/12. <https://webdosya.csb.gov.tr/db/cygm/icerikler/gng2020-16-cov-d-19-202004081-01457.pdf> Son Erişim: 22.06.2020.

Haberler.com, 2020. Antalya'da yollar yıkanarak dezenfekte ediliyor (25/03/2020). <http://www0.haberler.com/antalya-da-yollar-yikanarak-dezenfekte-ediliyor-13052981-haberi/> Son Erişim: 22.06.2020.

Hürriyet, 2020. Özel ve ticari taksilere koronavirüs düzenlemesi (09/05/2020). <https://www.hurriyet.com.tr/yerel-haberler/antalya/ozel-ve-ticari-taksilere-koronavirus-duzenlemesi-41513671> Son Erişim: 22.06.2020.

Milliyet, 2020. Serik'te cadde ve sokaklar dezenfekte edildi (30/03/2020). <https://www.milliyet.com.tr/yerel-haberler/antalya/serik/serikte-cadde-ve-sokaklar-dezenfekte-edildi-6177434> Son Erişim: 22.06.2020.

Sabah, 2020. Antalya'nın toplu ulaşım araçlarına dezenfekte (24/04/2020) <https://www.sabah.com.tr/antalya-2020/04/24/antalyanin-toplu-ulasim-araclarina-dezenfekte> Son Erişim: 22.06.2020.

Yeni Asır, 2020. Dezenfektan yerine böcek ilacı, su sikan sahte ilaçlamacılara dikkat! (19/03/2020) <https://www.yeniasir.com.tr/izmir/2020/03/19/dezenfektan- yerine-bocek-ilaci-su-sikan-sahte-ilacamacilara-dikkat> Son Erişim: 22.06.2020.

ULUSLARARASI MAVİ GÖKYÜZÜ İÇİN TEMİZ HAVA GÜNÜ BASIN BİLDİRİSİ (07.09.2020)

19 Aralık 2019'da Birleşmiş Milletler Genel Kurulu, 74. oturumunda Uluslararası Mavi Gökyüzü için Temiz Hava Günü düzenleme kararını kabul etmiştir. Bu yıl ilk defa 7 Eylül 2020'de Uluslararası Mavi Gökyüzü için Temiz Hava Günü, Birleşmiş Milletler Çevre Programı öncülüğünde kutlanacaktır.

Temiz hava sağlık, üretkenlik, ekonomi ve çevre için önemlidir.

Dünya Sağlık Örgütü'nün verilerine göre 2019 yılı içerisinde yaklaşık 7 milyon kişi sağlıksız hava sebebiyle hayatını kaybetmiştir. Temiz Hava Hakkı Platformu'nun verilerine göre sadece 2017 yılında ülkemizde kirli hava 52 bin kişinin erken ölümüne neden olmuştur. Söz konusu erken ölümler, ülke olarak üretkenliğimize, ekonomimize zarar vermekte ve içinde yaşadığımız ekosistemi olumsuz yönde etkilemektedir.

Hava kirliliği iklim değişikliğini tetiklemekte ve sürdürülebilir kalkınma hedeflerine ulaşmamızı güçleştirmektedir.

Ulaşımda ve ısınmada fosil yakıtlara olan bağımlılığımız, maalesef uzun dönemde iklim değişikliğine sebep olan başta karbon dioksit olmak üzere sera gazı salınımımızın artmasına yol açmaktadır. Bununla birlikte, kentsel hava kirliliği bölgesel planlamaların gerçekleştirilmesine engel olarak sürdürülebilir kalkınmanın önüne engel teşkil etmektedir: sağlığımız mı ekonomik kalkınma mı çelişkisini ortadan kaldırmalıyız. Ekonomik gelişmeyi sağlığımız için bir tehdit unsuru olmaktan çıkarmalıyız.

Temiz hava dostu alternatifleri doğru değerlendirmeliyiz.

Sanayimizi, yenilenebilir ve temiz hava dostu enerji sistemleriyle güçlendirmeliyiz. Ancak alternatifleri doğru değerlendirmeli, yatırımları sürdürülebilir kılmalı ve sanayimizin gelişmesi için en uygun seçenekleri göz önüne almalıyız. Yerli elektrikli ulaşım araçları ile yerel ve bölgesel ihtiyaçlara cevap verecek modeller geliştirmeye önem vermeliyiz. Tarım ve turizm kaynaklı emisyonların azaltılması için yol haritası oluşturmalıyız.

Etkili hava kalitesi yönetimi için el ele vermeliyiz.

Bölgemizdeki hava kalitesini, bölgemizin dinamiklerini göz önüne alarak iyileştirmeye çalışmalıyız. Böylece, turizmi 12 ay yapabilir, tarımsal ürünleri daha kaliteli yetiştirebilir ve ticareti sürdürülebilir kılabiliriz. Tüm bunları yaparken, doğa ile uyum içerisinde Antalya'daki tüm güzelliklerin tadına varabiliriz.

Mavi bir gökyüzü ve temiz hava için toplumun tüm kesimlerinin bilinçlenmesini sağlamak ve farklı sektörlerin ihtiyaçlarını karşılamak için tüm kurum ve kuruluşlarla işbirliği ile çalışacağımızı kamuoyuna saygıyla duyururuz.

EĞİTİM ÇALIŞMA GRUBU

Başkan : Mustafa ŞANLI
Başkan Yrd.: Orhan ŞENOĞLU
Sekreter : Ercan YAVAŞ

Eğitim Çalışma Grubu 2020 yılı içinde 58 üyesi ile çalışmalarını yürütmüştür. Yıl içinde Bir Masal Bin Hayal Projesi, Nasıl Bir Eğitim İstiyoruz Projesi, Öğretmen Okullarının değerlendirilmesi, Hazırlanacak Eğitim-Öğretim Sorunları ve Çözüm Önerileri ile Eğitim-Öğretim Raporu konuları görüşülmüştür.

“BİR MASAL, BİN HAYAL” PROJESİ (21.01.2020)

PROJENİN ADI: “Bir Masal Bin Hayal”

PROJENİN SLOGANI: “Bir masal dinledim, bin hayal kurdum, düşünüyorum!”

PROJENİN AMACI:

Projenin amacı, genç nesillerin binlerce yıldır süzülerek gelen masallar ve anlatımları yoluyla, hayal dünyalarını genişletmek, ses / söz / duygu / düşünce etkileşimi ile beyinsel gelişimlerini zenginleştirmek ve “düşünme yetilerini” artırmaktır.

PROJENİN HEDEF KİTLESİ:

Projenin hedef kitlesi, Antalya merkezde dezavantajlı bölgelerde yer alan ilk ve ortaokul çağındaki çocuklardır.

PROJENİN HEDEFLERİ:

Projenin hedefi, amaç setinde belirtildiği gibi, çocukların hayal kurma yoluyla “soyut düşüncelerini” sağlamaktır. Soyut düşünebilen insan, yaşanan dünyada ve evrende somut-soyut ilişkileri kurarak, kişisel gelişimini sağlayacaktır. Soyut düşünebilme “düşünme eylemi”nin yaratıcısıdır. Düşünme ise bireysel yaratıcılığın gelişimini sağlar.

Günümüz ve geleceğin dünyası, hayal kurabilen/ kurduğu hayaller ile soyut düşünceler üretebilen/soyuttan somuta geçebilen/ ve tüm bunlarda düşünebilen nesillerin beyinlerinde gerçekleşecektir.

PROJENİN GEREKÇESİ:

21. yy.da ülkemizde en önemli sorunlarımızdan/ konularımızdan, biri yeni yetişen gençliğin daha donanımlı ve beşeri sermayesi yüksek nesiller olması amacıdır.

Günlük yaşantıda, çocukların daha dar bir alandaki döngülerinde hayal kurmayı bilmeleri ve hayal kurmaları zorlaşıyor. Bu da daha az dikkat, daha az sözcük kullanma, daha az yaratıcılık, daha az düşünme demektir.

İnsanlık tarihinin varlığından beri masallar, mitler anlatılır. Bu sayede evreni, kendimizi, başka hayatların, başka coğrafyaların deneyimlerini anlamlandırırız. Hepsinden önemlisi de hayal kurar ve yakınlaşırız.

Bir şeyi gerçekleştirebilmek için, önce onu hayal etmek gerekir!

Seslerin, görüntülerin, metaların ve zihinsel aktivitelerin hızla tüketildiği, sosyal ilişkilerin zayıfladığı bu çağda günümüz çocukları için kimi yetersizlikleri nedeniyle, profesyonel desteklere gereksinim olabiliyor. Çocuklarımız artık neredeyse hiç hayal kurmuyorlar. Oysa Einstein der ki; Eğer çocuklarınızın zeki olmasını istiyorsanız onlara masal okuyun, onların daha da zeki olmasını istiyorsanız daha fazla masal okuyun. Her bir masal hem yetişkinler hem çocuklar için daha fazla kelime, yeni cümleler, daha fazla hayal dünyası, soyuttan somuta doğru akan bir derlemedir. Bir masal dinlediğimizde zihnimizin neler yapabileceğini hayal bile edemeyiz.

Kendilerine bolca kitap okunan çocuklar, sol beyin yarıkürelerinin olduğu yerde belirgin bir şekilde daha fazla aktivasyon gösteriyor diyor Dr. John S. HUTTON. Beynin bu bölgesi, sesi ve sonra da görsel uyarımı bütünleştiren çoklu duyuşal bütünleşme ile ilgili çok önemli bir bölgedir diye de ekliyor.

Princeton Üniversitesi Profesörü Uri HASSON'a göre masal ve hikâyeler beyin bölgelerinin tümünü çalıştırmanın tek yoludur. Her bir duyuşal görüntü, ses, doku, renk, his ve duygu bizi içine çektiğinde beynimizde birer tutunma noktası oluşturur ve özel bir çaba harcamadan beynin tümü aktive olur.

Bu nedenlerle, genç beyinlere –ve gençliğini tamamlamış tüm beyinlere- masal anlatımı / masal dinlemek çok yararlı oluyor.

Nitekim Milli Eğitim Bakanlığı “Masal Anlatıcılığı” projesini uygulamaya koymuştur. <https://www.meb.gov.tr/anadolu-masallari-projesi-hayata-geciyor/haber/18755/tr>

KAPSADIĞI ALAN:

Projenin hedef kitlesi ilk aşamada, ilk ve ortaokul çağındaki çocuklar olduğu için, kapsadığı alan bu çocukların okuduğu okullar olacaktır.

PROJENİN UYGULAMA YÖNTEMİ

Projenin yaşama geçebilmesi için, kentimizdeki dezavantajlı bölgelerde yer alan ve İl Milli Eğitim Müdürlüğü'nün pilot uygulama olarak belirleyeceği ilk ve ortaokulların seçimi yapılacaktır.

Bir sosyal sorumluluk kapsamında ve bedelsiz biçimde “Gönüllü Masal Anlatıcı” olarak Satı VAROL ilgili okullarda, tanımlanmış yer, gün ve saatlerde, dünyada ve Türkiye’de bu konudaki uygulamalara paralel olarak, amaca uygun “masal anlatacaktır”.

PROJEYİ ÖNEREN KURUM:

Antalya Kent Konseyi (Eğitim Çalışma Grubu)

PROJE YÜRÜTÜCÜLERİ:

1. Antalya Kent Konseyi Eğitim Çalışma Grubu
2. Antalya İl Milli Eğitim Müdürlüğü,
3. İlgili Okulların Müdürlükleri
4. Gönüllü Öğretmenler.

COVID-19 PANDEMİ SÜRECİNDE EĞİTİM-ÖĞRETİM SORUNLARI VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ (24.12.2020)

GİRİŞ

2020 yılı başından itibaren dünya ülkeleri yeni ve bilmediği bir salgınla karşı karşıya kalmıştır: “Yeni tip koronavirüs (Covid-19)” tüm ülkelerde kademeli olarak insanlar üzerinde ölümlü ve ağır hasarlı bir hastalık ortaya çıkmıştır. Dünya Sağlık Örgütü (WHO) gecikmeksizin “pandemi” ilan etmiştir.

“Yeni tip koronavirüs (Covid-19)” nedeniyle tüm dünyada “pandemi” ilan edilen hastalık, Türkiye’de Ocak 2020 başından beri bilinmektedir.10.01.2020 tarihinde ilk önlemler alınmış ve Koronavirüs Bilim Kurulu oluşturulması kararlaştırılmıştır.

Türkiye’de hastalığın yaygınlaşmasında iki olgu rol oynamıştır: İlki, hastalığın en yaygın olduğu Çin Halk Cumhuriyeti uçuşları ve İran sınırı 03.02.2020 tarihine kadar açık tutulmuştur. İkincisi, 27.02.2020 gününe kadar umre ziyaretleri yurdun her köşesinden kişilerin katılımıyla devam etmiştir. Dünyanın her yerinden kişilerin geldiği Hac mekânlarında, herkesin herkesle yakın temasta olduğu/ olacağı bilinen umre ziyaretleri durdurulmamıştır. Suudi Arabistan’ın umre ziyaretlerini 27.02.2020 tarihinde geçici olarak askıya alması üzerine Türkiye’den de umre ziyaretleri zorunlu olarak kapatılmıştır. Bu tarihe kadar gidenlerin (yaklaşık 25.000 kişi) geri dönüşlerinde hiçbir önlem alınmadan evlerine dönmelerine izin verilmiştir. (Sonradan yaklaşık 5000 kişiye Kredi Yurtlar Kurumu yurtlarında karantina uygulanmıştır). Bu iki temel olgu, özellikle hac sırasında dünyadan çok kişiyle temaslı umre hacılarının varlığı, hastalığın ülkenin her yanına ve ücra noktalarına kadar taşınmasında önemli rol oynamıştır.

Sağlık sorunu kontrollü bir mücadele ile başarılabilir. **Ülke ekonomisinin çarkları** yeniden döndürülebilir. Ancak, ülkenin geleceği olan **çocuklar ve gençler eğitim-öğretimden uzaklaştırılırsa**, bu yeni çağın gerektirdiği düşünme, merak etme, sorgulama, bilgi-beceri kazandırılmaz ise ülke çöker. Uluslar-arası kıyasıya rekabette öne çıkma hedefi, refahın artırılıp yaygınlaştırılması amacı ancak iyi donanımlı gençlerle sağlanabilmektedir. Çünkü önümüzdeki gelecek yıllar, insanlığın şimdiye dek bilmediği bambaşka olanaklara ve teknolojik gelişmelere gebe dir. Her ulus gibi ülkemizde de gençlerimizle, eğitim öğretimimizle buna hazır olmalıyız.

Pandemi sürecinde eğitim-öğretim için **Türkiye'nin yaşadığı** genel olan sorunlar ve çözüm önerileri, özelinde **Antalya ili** için de geçerlidir. Rapor bu bakış açısıyla hazırlanmıştır.

1. TÜRKİYE'DE "YENİ TİP KORONAVİRÜS (COVID-19)" İLE YAŞANAN "PANDEMİ" SÜRECİNDE EĞİTİM-ÖĞRETİMDE UYGULAMALAR

Milli Eğitim Bakanlığı, eğitim - öğretimde pandemi sürecine gerekli hazırlığı yapmadan, donanımı yeterince gerçekleştiremeden başlamıştır. Sonraki süreçte de öğrencilerin eğitim - öğretime erişimi konularında sorunlar ve şikâyetler devam etmiştir. Ortaya çıkan sorunların çözümü için yeterli yol alındığı söylenemez.

Duruma ve gelişmelere 2019-2020 Bahar dönemi ve 2020-2021 Güz dönemi olarak bakılırsa:

1.1. 2019-2020 Bahar Dönemi

İlk vakanın 11.03.2020'de görülmesi üzerine, Türkiye'de anlamlı ilk önlemler 12.03.2020 tarihinde alınmıştır:

12.03.2020 tarihinde ülke genelinde alınan kararların yanı sıra, Milli Eğitim Bakanlığı'nca alınan kararlar ile bağlı okullar bir hafta kapatılmıştır. 16.03.2020 itibariyle okullarda haftalık ders programlarının yapılandırılacağı, EBA, internet ve TRT olanakları ile uzaktan eğitim-öğretim desteğinin sunulacağı belirtilmiştir. Ayrıca eğitim-öğretimin aksamaması için gerekli önlemlerin alındığı söylenmiştir. 23.03.2020 tarihinde ise planlama ve altyapı hazırlıklarının tamamlandığı Bakan tarafından açıklanmıştır. Aynı gün MEB ve TRT işbirliği ile ilkökul, ortaokul ve lise derslerinin internet temelli TRT EBA TV yayınları başlamıştır.

26.03.2020 tarihinde Milli Eğitim Bakanı Liselere Geçiş Sınavları 'nın ilk dönem konularını kapsayacağını, YÖK Başkanı üniversitelerde bahar döneminin uzaktan öğretim olarak gerçekleştirileceğini açıklamışlardır.

29.04.2020 tarihinde Milli Eğitim Bakanı okulların 31.06.2020 tarihine kadar tatil edildiğini açıklamıştır.

Lise Giriş Sınavı (LGS) 20.06.2020, Yükseköğretim Kurumları Sınavı (YKS) 27-28.06.2020'de yapılmıştır.

Özel okulların 15.08.2020, devlet okullarının 31.08.2020 tarihinden itibaren telafi öğretimi yapacakları açıklanmıştır.

Özetle, Bahar Dönemi, öğrencilerin denetimsiz olduğu, verimi çok düşük, eğitim-öğretim kalitesi tartışmalı “uzaktan eğitim-öğretim” uygulaması ile yapılmıştır.

1.2. 2020-2021 Güz Dönemi

Yaz ayları boyunca Milli Eğitim Bakanlığı'nın Bahar döneminde karşılaşılan sorunların çözümü ve pandemi sürecinin devamında ortaya çıkabilecek farklı sorunların farklı gelişmeleri için farklı senaryolarla çözüm üretebildiği söylemez.

2020-2021 eğitim-öğretim yılı her an değişebilecek nitelikte, belirsizliklerle başlamıştır:

Bu aşamada eğitim-öğretimin iki yönlü sürdürülmesine karar verilmiştir: Hem “uzaktan eğitim”, hem de “yüz yüze eğitim” başlatılacaktır.

“Uzaktan eğitim” geçmiş bahar döneminde olduğu gibi devam ettirilecektir. Diğer yandan eğitim kurumlarının farklı sınıflarında kademeli olarak “yüz yüze eğitim” planlanmıştır. Sınıf mevcudu uygun sayıya bölünerek, haftanın belli günlerinde okullarda dersler gerçekleştirilecektir. Ancak öğrenciler için derslere devam zorunluluğu kaldırılmıştır. İsteyen veli çocuğunu okula gönderecek, istemeyen göndermeyebilecektir.

(Her dönem iki sınav notu verilecek, notlardan biri yüz yüze uygulanacaktır).

Okulların 2020-2021 eğitim-öğretim yılı güz dönemi için “yüz yüze eğitim” takvimi, kararsızlık ve belirsizlik içinde sekiz evrede gelişmiştir:

1. Evre (31.08.2020): Tüm okullarda uzaktan eğitim-öğretim yapılmaya başlanmıştır.
2. Evre (21.09.2020): Kademeli olarak, Anaokulları ile ilkököl 1, 2, 3, 4, ortaokul 8 ve lise 12. Sınıf-larda, belirlenmiş kararlar çerçevesinde yüz yüze eğitim-öğretim başlamıştır.
3. Evre (02.11.2020): Ortaokul 5. ve lise 9. sınıflar yüz yüze eğitime başlamışlardır.
4. Evre (23.11.2020): Ortaokul 6. ve 7. ile lise 10. ve 11. sınıfların da yüz yüze eğitime başlamaları planlanmıştır. (Ancak 17.11.2020 günlü ülke genelinde, pandemi sürecine ilişkin yeni önlemler nedeniyle bu **4. Evre filen uygulanamamıştır.**

Çizelge 1: Pandemi Sürecinde Tüm Okullarda Yüzyüze Eğitim-Öğretim Uygulaması

OKULLAR	SINIFLAR			
Ana Okulu	(2. Evre)			
İlkokul	1 - (2. Evre)	2 - (2. Evre)	3 - (2. Evre)	4 - (2. Evre)
Ortaokul	5 - (3. Evre)	6 -	7 -	8 - (2. Evre)
Lise	9 - (3. Evre)	10 -	11 -	12 - (2. Evre)

5. Evre (17.11.2020): Vaka sayılarının artması nedeniyle ülke genelinde Covid-19 pandemi sürecine yönelik yeni önlemler alınmıştır. Alınan yeni önlemler arasında eğitim-öğretim de vardır: Okul öncesi eğitim kurumları dâhil, (ara tatilde olan) her kademedeki okullarda eğitim-öğretimin 2020 yılı sonuna kadar uzaktan eğitimle sürdürülmesine karar verilmiştir.

6. Evre (20.11.2020): Milli Eğitim Bakanlığı'nca, resmi ve özel tüm anaokulu, anasınıfı ve uygulama sınıflarında haftada beş gün yüz yüze eğitim yapılmasına karar verilmiştir.

7. Evre (27.11.2020): Milli Eğitim Bakanlığı'nca her ilde resmi tüm anaokulu, anasınıfı ve uygulama sınıflarında uzaktan eğitim yapılması kararı, ilgili mülki amirlere bırakılmıştır. (Ve yılsonuna kadar uzaktan eğitime geçilmiştir).

8. Evre (01.12.2020): Covid-19 önlemleri kapsamında yeni kararlar alınmıştır. Bu kararlar içinde eğitimle ilgili olarak okul öncesi ile ilgili yeni bir karar daha alınmıştır. Buna göre resmi ve özel tüm anaokulu, anasınıfı ve uygulama sınıflarında eğitim faaliyetlerine ara verilmiştir.

Böylece 17 Kasım -1 Aralık günleri arasında (13 gün) okul öncesi eğitimle ilgili dört karar alınarak, velilerin küçük çocuklarına ilişkin planlar yapmaları öngörülemez duruma getirilmiştir.

9. Yeni yılda (04.01.2021 tarihinden itibaren) ikinci dönem için nasıl bir eğitim-öğretim yapılacağı olasılıkları konusunda, ilgili tüm yurttaşların bilgisi yoktur ve belirsizlik vardır.

2. TÜRKİYE'DE "PANDEMİ" SÜRECİNDE EĞİTİM-ÖĞRETİM UYGULAMALARINDA KARŞILAŞILAN SORUNLAR

Eğitim sisteminin hazırlıksız yakalandığı bu pandemi sürecinde 2019-2020 eğitim-öğretim bahar dönemi -deyim yerindeyse- çaresiz bir kayıp dönemi olarak tanımlanabilir.

Uzaktan eğitim - öğretim her ne kadar aksi söylenmiş olsa da beklenen verimlilik ve etkinlikte geçmemiştir. Bir yanda öğretmenlerin internet ortamı ya da diğer olanaklarla, ders ve eğitim sistemine hazırlıksız olması, aksamalara neden olmuştur. Diğer yandan öğrenim çağındaki tüm öğrencilerin bu internet ortamı uzaktan eğitim-öğretime ulaşması oldukça tartışmalı konuma gelmiştir. Çünkü ülke genelinde, kırsalından kentsel alanlara kadar her yerde öğrenciler açısından beş temel sorun vardır:

1. Her öğrencinin uzaktan eğitimli ortama erişimi fiziki olarak yetersiz kalmıştır.

2. Bazı öğrencilerin internetli ortamda bulunamaması, yeterli internet kapasitesine sahip olmaması verilen eğitim-öğretime ulaşmasını engellemiştir.

3. Ailede birden çok öğrencinin olması başka bir sorun doğurmuştur. Birden çok öğrencili ailelerde, her çocuğun farklı sınıflarda eğitim öğretimi takip etmelerini gerektirecektir. Tek bir öğrenci internet ya da TV olanakları ile uzaktan eğitim-öğretime ulaşabilecek olsa bile, ailede birden çok öğrencinin olması, fiziken maddi olanaksız ailelerde fiilen ders takibini engellemiştir.

4. Verilen derslerin istenilen başka bir zamanda tekrarının izlenememesi de en temel sorun olarak ortadadır. Yüz yüze eğitimde öğrencinin öğretmenine soru sorabilme olanağını uzaktan eğitim-öğretim uygulaması yetersiz kılmaktadır.

5. Uzaktan eğitim-öğretimde ekranda öğrenciyi derse bağlamanın ve ilgiyi canlı tutmanın zorluğu konusunda öğretmenler yeterince hazırlıklı ve donanımlı olamamışlardır.

Sonuçta, geçen bahar dönemi MEB eğitim-öğretim çabalarının hedefine tam ulaştığı söylenemez.

Yaz ayları boyunca Bakanlık açısından yeterli hazırlığın ve farklı olasılıklara karşı farklı planların yapıldığı söylenemez. En azından kamuoyu önündeki uygulamalar açısından durum bahar dönemi olumsuzluklarını değiştirememiştir. Geçen bu süreçte etkin bir çözüm üretilenmemiştir.

2020-2021 Güz dönemi ise yüz yüze eğitim-öğretim denemesinden sonra, pandemi sürecinin ağırlaşması üzerine gene uzaktan eğitime dönmüştür. Oysa bu olasılık hep vardı ve bilim insanlarınca tekrarlanmaktaydı.

2020-2021 Güz dönemi başlangıcında yüz yüze eğitim olacağı söylendi. Sonra yüz yüze ve uzaktan eğitim-öğretim paralel olarak sürdürülmesine karar verilmiştir.

Bu koşullarda yüz yüze ve uzaktan eğitim-öğretim paralel olarak sürdürüldüğünde, yeni sorunlarla karşılaşmıştır. Şöyle ki:

ÖĞRENCİLER AÇISINDAN durum adeta havada asılı gibi durmaktadır. Fiili olarak, “okula giden” ve “okula gitmeyen” iki farklı öğrenci tipi yaratılmıştır.

Tanımlı zamanlarda okula giden öğrenci, okulda olmanın tüm verimini almakta mıdır? Okula gitmediği günlerde ve zaman diliminde neler yapmaktır, zamanını verimli geçirmekte midir? Öğretmenler ve veliler açısından bir denetlemesi ve değerlendirmesi yapılmakta mıdır? Bu ve benzeri soruların yanıtı henüz bilinmemektedir.

Okula gitmeyen öğrenci, okula gitmediği ve ders almadığı tüm günlerde ve zaman diliminde neler yapmaktadır? Öğrencilerin bu anlamdaki kontrolü ve sorumluluğu tümüyle velilere bırakılmış görünmektedir. Devletin sorumluluğundaki bir neslin eğitiminin tüm sorumluluğu, velilere bırakılamayacak kadar önemlidir.

Diğer yandan her okulda fiziki mekânlar eşit değildir. Herkesçe bilinmektedir ki bazı okullarda (özellikle imam-hatip okullarında) sınıflar 12-15 öğrencili iken, birçok okulda 35-43 öğrencili olarak yaşanmaktadır. Bu da verimi ve eşitliği bozan ana unsurlardan biridir.

ÖĞRETMENLER AÇISINDAN da durum zordur: Öğretmenler hem bölünmüş sınıflarda, aynı dersleri iki kez “derse gelen” öğrencilere verecek, hem de “ derse gelmeyen” öğrenciler için “uzaktan eğitime devâm edecektir. Bu anlayış öğretmenlerin ilgi/ heyecan/ verimliliklerini düşürecektir. Bir süre sonra bıkkınlık yaratabilecektir. Yüz yüze eğitimi tamamlayıp evine dönen öğretmenin hafta sonları da dâhil, mesai saati olarak tanımlanan zaman dilimi dışında ve farklı saatlerde uzaktan eğitime devâm etmesi kolay olmayacaktır.

En önemli unsurlardan biri de öğretmenlerin kadro durumudur. Ülkenin geleceğini yetiştiren, beşeri sermayeyi yaratan, aynı dersi veren **öğretmenler “kadrolu”, “sözleşmeli”, “ücretli” olarak farklı konumdadırlar.** Bu durum Türk eğitim sisteminin en acı tablosudur! Hiçbir zaman sözleşmeli ve ücretli öğretmen, eğitimde gerekli olan “eğitimci aidiyet duygusu”na sahip olamaz! Tüm enerjisini “eğitim-öğretime vermesi gereken” sözleşmeli ve ücretli öğretmenler, “kaygı duygusu” yaşayarak çalışacaklardır.

Hiçbir zaman ülkenin eğitim-öğretimi geçici kadrolarla çözümlenemez.

VELİLER AÇISINDAN durum karmaşıktır: Birden çok çocuğu okula giden veliler her bir çocuğuna ayrı bir ders izleme ortamı sağlamakta zorlanacaktır. Pandemi sürecinde kendileri de evde kalan veliler çocukları için ayrı bir ortam sağlarken kendileri de evde sıkışmış olacaklardır. Diğer yandan her çocuk için internet ortamı bilgisayar/ tablet olanağı bu ekonomik koşullarda kimi aileler açısından, karşılanamayan bir sorundur. Hele de çok çocuklu ailede bu gereksinime okula giden çocuk sayısı kadar artacaktır. Bir başka sorun “ne yapacağını bilmemek” velilerde ayrıca kaygı ya da çaresizlikle geri çekilmeye neden olabilecektir. **Pandemi sürecinin başından beri velilere dönük, çocuklarının eğitim-öğretimine nasıl katkı ve destek olacakları konularında bir çalışma yapılmamıştır. Pandemi sürecinde eğitimin en büyük eksikliklerinden biri de budur.**

3. ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

Yaşanan pandemi sürecinde, 2019-2020 Bahar dönemi ve 2020-2021 Güz dönemi eğitim-öğretim faaliyetlerinin gerçekleştirilmesinde ortaya çıkan sorunlar, aslında gerçekte çözümler için de ışık tutmaktadır:

3.1. Yüz yüze Eğitim İçin Çözüm Önerileri

1. Öncelikle MEB, okulların olabildiğince “açık” tutulması ve “yüz yüze” eğitimin gerçekleştirilmesi için gerekli çabayı göstermelidir. Bunun için konunun uzamanı birçok kişinin de belirttiği biçimde, okullarda niteliği herkesçe bilinen yeterince ve gerekli donanımlar gerçekleştirilmelidir.

Çünkü **hiçbir “uzaktan” eğitim, gençliğin “düşünen, soran - sorgulayan, özgür düşünceli, insan haklarına saygılı, farklılıklarla birlikte yaşama kültürü edinmiş, çevresine duyarlı, diğer canlılara dikkatli ve duyarlı, kendine-ailesine-ülkesine-insanlığa karşı sorumlu, toplumsal cinsiyet eşitliğini içselleştirmiş” birey olma düşünce ve davranışlarını kazanmasını sağlayamaz!** Bu eğitim ancak “yüz yüze” eğitimle ve sınıfta ortak yaşamla verilebilir.

2. Yüz yüze eğitim için, öğrencilerin ve okulların/ dersliklerin sağlığa uygunluk koşulları sağlanmalıdır. Dersliklerde ve koridorlarda “fiziki uzaklık” düzenlenebilir. Bunun için derslik sayısının yetersizliği, aynı dersliği iki ya da daha çok öğrenci grubunun kullanmasını gerektirir. Daha çok derslik kullanımı, öğretmen sayısının yetersizliğini doğuracaktır. Bu da öğretmen açığı için **“yeni öğretmen atamaları”** gerektirecektir.

O halde **ülkenin geleceği için kamu bütçesinden mutlaka kaynak ayrılmalı ve öğretmen açığı kapatılmalıdır. Kadrolu öğretmen atamaları derhal yapılmalıdır!**

Derhal “sözleşmeli” ve “ücretli” öğretmen uygulamasına son verilmelidir! Ülke-
nin geleceği “geçici kadro” ile gerçekleştirilemez!

3. Aynı eğitim kademesindeki okullar arasında var olduğu bilinen, derslik başına düşen öğrenci sayıları eşitsizliği giderilmelidir. Soruna temel olan velilerin okul tercihleri mutlaka dikkate alınmalı ve “okul dönüşümleri” kararı bir kez daha gözden geçirilmelidir.

4. Aynı biçimde, Bakanlığın “tercihli” sayılabilecek okullara bakışı ve bu okullar lehine okullar arası kaynak tahsisi eşitsizliği düzeltilmelidir.

5. Öğretmenler velilerle ortak çaba ile öğrencilerin sağlık koşullarına uymaları eğitimi ve davranışını kazandırabilir. Yalnızca bu davranış kalıbını kazandırmak bile hem bugün hem de yarının bireyleri için çok büyük bir kazanımdır. Bu davranışları kazanan öğrenciler ailelerine de yaşamlarını yansıtarak, baskı yapabilecektir.

6. Öğretmenler bu alanda kendi okullarında hizmet içi eğitimden geçirilerek, kendileri ve öğrenciler için rol-model olabilmelidir.

3.2. Uzaktan Eğitim İçin Çözüm Önerileri

1. Yazık ki yüz yüze eğitim koşulları sağlanamıyorsa, bu kez de uzaktan eğitimin uygulanmasında ortaya çıkan sorunlar mutlaka çözümlenmelidir. Türkiye'nin uzaktan eğitim için (yükseköğretimde) yeterince deneyimi vardır, değerlendirilmelidir.

2. Her kademedeki okulların her sınıfı için çağa uygun, laik ve bilimsel temelli müfredatlar hazırlanmalıdır. Buna göre konular ayrıntılı belirlenmeli ve kaydedilerek bir bilgi ve kayıt bankası oluşturulmalıdır. Gerektiğinde kopyalar hazır olmalıdır.

3. Öğretmenler için yeniden etkin hizmet içi eğitimle “uzaktan eğitim” konusunda uygulama donanımları geliştirilmelidir

4. Tüm yurt çapında eğitimin tüm öğrenciler için tek tek eşit düzeyde olması sağlanmalıdır.

5. MEB, uzaktan eğitim için yerel koşulları da dikkate alan alternatif çözümler planlamalı, üretmeli ve uygulamaya koymalıdır.

Covid-19 hastalığının olmadığı/ yaygınlığının kontrolde olduğu küçük yerleşim birimlerinde okullar hayata geçirilmeli “yüz yüze eğitim” yapılmalıdır.

1.250.000 taşınmalı öğrencinin aile yerleşimleri yeniden gözden geçirilmeli, hastalığın etkin olmadığı yerlerde yüz yüze eğitime geçilmelidir.

6. Bu dönemde öğretmenlerin “**ek ders ücretleri**” ve “**özlük hakları**”, hiçbir kuşkuyla yer bırakmayacak ve mağduriyet yaratmayacak biçimde korunmalı ve yerine getirilmelidir.

7. Bu dönemde “sözleşmeli” ve “ücretli” öğretmenlerin gelirleri korunmalı ve mağduriyet yaratılmamalıdır.

8. Her öğrencinin, mutlaka ve kolaylıkla bedelsiz olarak uzaktan eğitime ulaşabilmesi ve dersleri takip edebilmesi sağlanmalıdır.

9. Okula gitmeyen, o günkü dersi herhangi bir gerekçeyle kaçıran öğrenci için mutlaka ders tekrarına ulaşabilmesi sağlanmalıdır.

10. Mutlaka veliler için bir program hazırlanmalı ve uzaktan eğitim için onlarla işbirliği yapılmalı ve sürece ortak edilmelidir. Asla eğitim-öğretimin katılım ve denetim yükü, bu “ço-cuk-öğrenciler”in (18 yaş altı) omuzlarına yüklenmemelidir.

SONUÇ

Ülkelerin geleceği, iyi eğitilmiş gençleri ile sağlanabilir. Bütün bilimsel çalışmalar göstermektedir ki, bir ülkede yapılacak en değerli yatırım “beşeri sermaye” yatırıdır. Türkiye geleceğini bir pandemi nedeniyle zayıflatamaz, zayıflatmamalıdır.

Bir ülkenin çocuklarının ve gençlerinin eğitimi-öğretimi, o ülkenin temel ulusal amacı ve sorunudur. Ülkenin geleceği demektir. Ülkenin uluslararası alanda kendisini hangi konuma yerleştireceği sorunudur. Ülkenin kalkınma hedefinin en temel belirleyicisidir. Çocukların ve gençlerin “nitelikli iyi eğitim-öğretim” almaları, ülkenin gelişmişlik sorunudur. Bunu başarmak da devlet adına ülkeyi yönetenlerin sorumluluğudur. Bu keskin nedenlerle, eğer Türkiye’de uzaktan eğitim mutlak zorunluluk olacaksa, içeriği ve uygulaması çağın gereklerine uygun ve nitelikli ve dolu olmalıdır.

Uygulamanın “yürütücü” tarafı uzaktan eğitimin uygulayıcısı öğretmenler, bu uygulamalara hazır, heyecanlı ve destekleyecek biçimde hazırlanmalıdır.

Uygulamanın veriminin neredeyse tüm sorumluluğu, “çocuk-öğrenciler”in (18 yaş altı) ve velilerin omuzlarına yüklenemeyecek kadar önemlidir.

İki dönemde yapılan uzaktan eğitim göstermiştir ki, uygulamalar öğrencileri 21. yüzyılın gerektirdiği bireyler olarak yetiştirmekten uzaktır. Bugünkü anlayışla eğitim-öğretim, “4. Sanayi Devrimi” yaşayan bir dünyada, 21. yüzyılın beşeri sermayesini geliştirmek zorunda olan bir ülkede başarılı olamayacaktır. Yeni bakış açısı, yeni ve çağdaş bir anlayış hem gerekli hem de zorunludur!

GENÇLİK VE SPOR ÇALIŞMA GRUBU

Başkan : Recep ŞENGÜN
Başkan Yrd. : Rafet SERMET
Sekreter : Abdullah UYAROĞLU - Nurettin UTKU

Gençlik ve Spor Çalışma Grubu 2020 yılı içinde 82 üyesi ile çalışmalarını sürdürmüştür. Toplantılarda; Bisiklet Yolları ve Fair Play söyleşilerinin ilçelerde yapılması konuları görüşülmüştür.

ATAMIZA VE TÜM ŞEHİTLERİMİZE SAYGI TURU (06 Mart 2020)

Büyük Önderimiz Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ümüzün Antalya'mıza gelişinin 90. Yılı olması nedeniyle ona olan bağlılığımızla ülkemiz için canını feda eden şehitlerimizi anma amacıyla bisikletli geçiş etkinliği düzenlemiş bulunmaktayız.

Türk ulusu olarak, ulusal birliğimize yönelik her türlü saldırıları, senaryoları, nefretle kınıyoruz. Terör odakları şunu bilmelidirler ki terörle bizi asla yıldıramayacakları gibi, Türk Ulusunun bütünlüğünü, birlik ve beraberliğini bozamayacaktır.

Ülkeyi bölme çabasında olan tüm iç ve dış güçlerin amaçlarına asla ulaşamayacakları bilinmelidir. Bu topraklar dün nasıl kazanıldıysa bugün de aynı inanç ve azimle korunacaktır. Yine bu topraklarda barış, sevgi, dostluk ve hoşgörünün hâkim olduğu yaşamla, bugün ve gelecekte de sevgi, dostluk ve hoşgörü ile ulusal bütünlüğümüz korunacaktır. Önderimiz Mustafa Kemal Atatürk'ün gösterdiği yolda Ulusumuzun ve Mehmetçiklerimizin arkasındayız.

Büyük önderimiz Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ü ve tüm şehitlerimizi saygıyla, minnetle ve rahmetle anıyoruz. Yaralılarımıza acil şifalar diliyoruz.

BİZ BİR ÖLÜR BİN DİRİLİRİZ!..

İMAR VE PLANLAMA ÇALIŞMA GRUBU

Başkan : Ebru MANAVOĞLU
Başkan Yrd. : İsmail VOLKAN
Sekreter : İsmail Selçuk YILMAZ

İmar ve Planlama Çalışma Grubu 2020 yılında 93 üyesi ile çalışmalarını yürütmüştür. Toplantılarda; yeni imar kanunu düzenlemeleri, Elazığ depremi ve kentimizde yapılması gerekenlerin değerlendirilmesi,

Antalya Ulaşım Çalıştayının değerlendirilmesi, Antalya ulaşım sorunları ve çözüm önerileri, Konyaaltı sahil alanında yaşanan sorunların değerlendirilmesi, Olimpos Koruma Amaçlı İmar Planlama Planı Bakanlık Yazısının Değerlendirilmesi, Salda Planlarının Değerlendirilmesi, Sarısu İskele Planı ve Üniversite Yanı Alanının Güncel Durumunun Değerlendirilmesi konuları görüşülmüştür.

KONYAALTI SAHİLİ MİMARİ VE KIYI DÜZENLEMESİ PROJESİ UYGULAMA VE İŞLETME SORUNLARI RAPORU (05.08.2020)

Gerek yarışma süreci, gerekse inşaat aşamasında Antalya kamuoyunun gündeminde kalan Konyaaltı Sahili Mimari ve Kıyı Düzenlemesi Projesi inşaatların tamamlanması ve hizmete açılmasıyla birlikte; **mekânların amacı dışı kullanılması, sahil ve büfelerde yapılan kaçak inşaatlar, kamusal alanların büfe işletmecileri tarafından işgalleri, trafik,**

otopark ve vale sorunları, tretuvarların, yaya yollarının bisiklet, motosiklet vb. araçlar tarafından kullanılması, sakatlara yönelik önlemlerin alınmaması, proje aşamasında alınan önlemlerin işletmeci tarafından göz ardı edilmesi (Engelliler Meclisi görüşleri, Engelliler Meclisi bölümünde sunulmuştur.) vb konulardan dolayı gündemde kalmaya devam etmekte aşağıda değindiğimiz birçok konuda sürekli şikâyet ve eleştiri almaktayız.

Konyaaltı sahili, kumsallar, sahille bağlantılı Boğaçayı ve yakın çevresi Antalya Kent Konseyi'nin kuruluşundan itibaren gündeminde yer almıştır. Geçen dönem sahil bandının yeniden düzenlenmesine karar verilmesi aşamasından itibaren de sürecin içinde **"katılımcı anlayış"** la bulunmuştur. Bu dönemde de aynı anlayışı sürdürme kararında olup, alanda saptadığı ve temmuz ayında belediye yetkilileri ile birlikte Kent Konseyi İmar Planlama Çalışma Grubunda tartışılan konular ve çözüm ön erilerinden oluşan ve Yürütme Kurulunca uygun görülen raporu sizler ve kamuoyu ile paylaşıyoruz.

Şubat 2018'de Antalya Büyükşehir Belediyesi Meclisi tarafından kabul edilen ve Antalya'nın incisi Konyaaltı plajlarının Antalya Müzesinden Boğaçay'a kadar olan yarışma projesinin kapsadığı alanın etkin, verimli ve hukuki kurallara uygun bir şekilde yönetilmesini amaçlayan **"Konyaaltı Sahili Alan Yönetimi Alan Kullanım Esas ve Usulleri"** ne Temmuz 2020'de Büyükşehir Şehir Belediyesince yapılan değişikliklerle **devam edileceği olumlu bir adımdır**. Aşağıdaki saptama ve önerilerde Yönetim Planı Esasları doğrultusunda hazırlanmıştır. Alanın işletmeye açılmasıyla birlikte, yarışma projesinde de belirtilen ve önlemleri açıklanan, alanın yakın çevresinde de çok ciddi olumsuzluklar yaşanmaktadır.

1. Alana Yaklaşım, Erişilebilirlik, Dolaşım Sistemi, Otoparklar

Yarışma aşamasında ve sonrasında da eleştirdiğimiz gibi; **Akdeniz Bulvarı'nın ağır vasıta trafiği dışında proje öncesinden farkı yoktur**. Bunun bir önemli nedeni: Çift yol uygulamasının devam etmesi ve trafik yollarının ihtiyaç ötesi gezi yolu olarak kullanılmasıdır. Akdeniz Bulvarına paralel ve dik yollarda alınması gerekli önlemlerin projeye uygun olmaması, tek yön uygulamasının geç başlatılması, yolların çift taraflı otopark olarak kullanılmasıdır. **Resim 01-02** Ayrıca Beach-Park arkasında bulunan ağaçlık alan otopark olarak kullanılmaktadır. Kullanımın nedeni gölgelik olmasından kaynaklanmaktadır.

Projenin cazibesi ve yaz aylarının trafik artışıyla, trafik yükü: özellikle tatil günlerinde Atatürk Bulvarına, Antalyaspor Kavşağına hatta Falez Kavşağı'na kadar ulaşır duruma gelmiştir. Bu yoğunluğa, proje alanının arkasında ki meskûn alanların yasa, yönetmelik, şehircilik kurallarına aykırı verilen ticari kullanımlar ve izinlerde etkili olmaktadır. **Antalyaspor Kavşağında geçen dönem yapılan garip uygulamanın, Atatürk Bulvarındaki refüj daraltmalarının uzun vadede çözüm olmayacağına inanıyoruz. Yine geçen dönem Dumlupınar Bulvarına yapılan yol daraltmalarının bu dönem başında, düzeltilmesi olumludur. Başta Akdeniz Bulvarı olmak üzere** bölgenin tamamında trafik düzenlemesinin geçen üç yıllık süreçteki sorunlar göz önüne alınarak baştan ele alınması gerekmektedir.

RESİM 01-02 Geçen dönem başlayan bu dönem devam eden refüj düzenlemeleri

Daha önceki raporlarımızda da belirttiğimiz gibi otopark sayısı oldukça azdır. Yarışma raporunda yapılan açıklamalar ile yaşanan gerçekler birbiriyle uyuşmamaktadır. Şu anda; özellikle Akdeniz Bulvarı'nda tüm yol kenarları, yaya geçitleri, tretuvarlar, beton dubalarla araçlara ve trafiğe kapatılmış alanlar, özellikle akşam saatlerinde ve hafta sonlarında arabalar ve motosikletler tarafından tamamen işgal edilmektedir. Vale sorununu olduğu gibi durmaktadır. Bu sorunların kaynağı yasal boşluklardan öte denetim-sizlik ve sorumlu - işletme ilişkilerinden kaynaklanmaktadır. Alana ulaşımın toplu taşıma sağlanması ve bu konuda ciddi adımlar atılması şarttır. Resim 03-04

RESİM 03-04: 525 SOKAK KÖŞESİ

2. Kumsal Ve Sahil Düzenlemeleri

Alan Kullanım, İşletme Esas ve Usullerinin Genel Esaslar bölümünde Olbia Meydanı ve çevresi bölümünde, Akdeniz bulvarı Bölümünde; Büfelerin şezlong sayılarının ve yayılma alanlarının işletme aşamasında belirleneceği ve sıkı bir şekilde kontrol edileceği belirtilmektedir. Genel esaslar bölümünde ise maksimum şezlong sayısının 192 olacağı şartı bulunmaktadır. Ayrıca kumsalın tamamında (Akdeniz Bulvarı kısmı) şezlong ve şemsiye dışında geçici çadır ve benzeri yapıların kurulması yasak hükmü bulunmaktadır. Konya Bölge İdare Mahkemesinin 30.01.2020 tarihli alanla ilgili aldığı ve kıyının ticari amaçlı kullanılamayacağına ait kararı sadece Konyaaltı sahili değil tüm kıyı işgalleriyle ilgili örnek bir karardır. Buna rağmen;

* Kent Konseyinde yapılan ve konseye sunulan Mimari Projede her büfenin önünde özel şezlong alanı yapılmayacağını söylemesi, Alan Kullanım, İşletme Esas ve Usullerinin Genel Esaslar Bölümünde **“söz konusu alanda; mimari ve uygulama projeleri ile oluşturulan ticari ve kamusal yapıların genişletilmesine ve projelerine aykırı kullanılmasına izin verilmeyeceği”** belirtmesine rağmen şezlonglarla özel alana dönüşmüştür.

* Büfelerin tamamında, büfe önlerinde bulunan şezlong alanına, sayısı 192 olarak belirlenen çok daha fazla şezlong konmaktadır. 350'yi bulan hatta aşan büfeler mevcuttur. Ayrıca tüm özel şezlong alanlarında, pergolalar ve çardaklar oluşturulmuştur. Bu alandan halkın girişi, çıkışı ve geçişi engellenmektedir. Şezlong ve pergolaların denize kadar indirilmesi nedeniyle de, deniz kıyısından geçiş sağlanamamaktadır. Kıyıya iniş merdivenleri işletmeci tarafından çevrilmiş, üstlerine tabelalar asılmıştır. Bu uygulama sonunda hizmete açılmış büfe sayısı kadar, **“özel ticari kıyı alanı”** oluşmuştur. Etrafı perde veya benzeri malzemelerle kapatılan çardakların geçmiş zamanlarda uyuşturucu, fuhuş vb. amaçlı kullanıldığı bilinmektedir. Kıyıların kullanımının ücretsiz olduğu yasal sorumluluk olduğu gibi benzeri yapılaşmalarda hukuki değildir.

RESİM 05-06-07-08 Pergolalar-sınırlar-Kumsal büfeleri-yeni hizmet ve servis alanları

* Oluşan **“özel ticari kıyı alanları”**nın tamamına yakınında: gerek adı geçen Usuller, gerekse **3621 sayılı Kıyı Kanunu'na aykırı**, projenin genel konseptine uymayan, birbirleriyle ilintisiz, büyüklüğü, proje ve uygulamadaki büfelerle yarışan, **geçmiş dönemlerde yapılanları aratmayacak tarzda yeni büfeler** yapılmıştır. Yine bu alanlarda oldukça geniş, kumsal üzerinde oluşturulan sert zeminlerde **“servis ve hizmet alanları, açık diskotek alanları vb.”** oluşturulmaktadır. Alan Kullanım, İşletme Esas ve Usullerinin birkaç yerinde özellikle vurgulanan **“Sahil Duvarları”** bu yapılarla işgal edilmişlerdir. Oluşturulan alanlarda yapılan müzik yayını tüm çevreyi olumsuz olarak etkilemektedir. **Resim 05-06-07-08**

3. Kıyı Büfeleri

Büfelerin işletmeye açılmasıyla birlikte, genişleme eylemleri başlamaktadır. İki türlü genişleme söz konusudur. Birincisinde **saçak altları demir kafes, sürgü cam, alüminyum panjur, branda vb. malzemelerle hızla kapatılmıştır.** Ayrıca ve özellikle batı kuzey ve doğu cephelerde bulunan **yeşil alanlar, oturma alanları, oyun alanları, güneyde seyir teraslar işgaller edilmiştir. RESİM 09-10**

RESİM 09-10 Kamu alanlarının işgaline iki örnek

Eklemeler proje konseptini etkilediği gibi, Alan kullanım İşletme Esas ve Usullerinde açıkça belirtilmiş olmasına rağmen, bu konseptte uymayan tabelaların hızla çoğaldığı görülmektedir. Bu tabelalar büfeler dışında, kumsal üzerinde oluşturulan kaçak büfelerde ve bu alanların kapılarında da yapılmaktadır. Ayrıca yaya yolu üzerine konulmuş, menü ve fiyat tabelaları da dikkat çekmektedir. Geçmiş dönemlerde en çok eleştirilen büfe çeperlerinin pisliği hızla artmakta, hiçbir yetkili müdahale etmemektedir. **Resim 11-12-13.** Büfelerin **sıcak yemek yapamayacağı, servis edemeyeceği açıkça belli olmasına, her büfenin işlevinin farklı olmasına rağmen tüm büfeler dilediğini yapmakta ve satmaktadır.**

Resim 11-12-13 Kapatılan açık alanlar-Çevre ve tabela kirliliği

4. Tretuvarlar

Gerek yarışma projelerinde, gerekse Alan Kullanım, İşletme Esas ve Usullerinde **“Çevre Kentsel Dokuda Dönüşüm”** başlığı altında ele alınan, kuzey tretuvarlarına komşu bloklarda dönüşüm hızla başlamıştır.

RESİM 14-15 Erdem Otel önü için mimarların tasarımı ile proje sonrası hali

Ancak dönüşümün planlanan alan kalitesinden uzak, alışılmış, vale işgalleri ile dükkân sahiplerinin tretuvarları neredeyse kapatacak ve kıyı bandının ihtiyacından çok, kıyı bandı ile rekabet edecek şekilde uygulama başlatmışlardır. **Resim 14-15**

5. Bisiklet ve Yaya Yolu

Alan Kullanım, İşletme Esas ve Usullerinde; Güneyde tasarlanan bisiklet yolunun gezinti amaçlı olduğu belirtilmektedir. Oysaki özellikle süratli, elektrikli, iki ve tekerlekli araçların bisiklet yolunu daha fazla kullanmaktadır. Bu araçların özellikle bisiklet yolunu kullanan çocuklar ve yaşlılar için ciddi tehlike olduğu açıktır. Aynı araçların bazı zamanlarda personel tarafından yaya alanında da kullanıldığı görülmektedir. **Resim 16-17-18**

RESİM 16-17-18 her türlü denetimden uzak bisiklet yolu ve yaya yolu işgali

6. WC Ve Duşlar

Ne yazık ki WC'ler bakımsızlıktan dolayı kısa süre içinde alana yakışmayacak hale gelmiştir. Özellikle kış döneminde pisuvarların bir kısmı kullanılmamakta veya kaçırmakta, bazı musluklar çalışmamaktadır. Girişteki elle yazılmış WC yazıları ise her türlü çağdaşıktan yoksundur. Bazı büfeler ise projeye ve sözleşmelere aykırı olarak **her türlü estetikten ve sağlık kurallarından uzak kendi kaçak WC ve duşlarını inşa etmişlerdir. RESİM 19-20**

RESİM 19-20

SONUÇ:

Konyaaltı Mimari ve Kıyı Düzenleme Projesi, Türkiye'de ender görülen çağdaşlıkta, katılımcı modelle, Antalya'nın yüz akı olarak hazırlanmıştır. Bu proje sadece Belediye'nin değil bizlerinde gururudur. Projenin önemli bir yanı da Bazı Meslek Odaları ve Kent Konseyi'nin desteği ve katılımıyla hazırlanan "Alan Yönetimi" ile Türkiye'ye örnek olabilecek bir işletme modelinin yaşama geçirilmesidir. Ancak böylesi bir projenin işletmeye açılmasıyla: bırakın aylar, günler içerisinde bu denli bozulmaya başlaması ve üçüncü yılında olumsuzlukların giderilmemesi hatta çok daha artması endişe vericidir. Endişemizin en önemli nedeni yıllardır gördüğümüz, en kötü örneklerini yine bu alanda yaşadığımız, geçici adı altında yapılan kalıcı ve yasal olmayan, estetikten uzak tesislerdir. Bu tesislerin yapıldıktan sonra kaldırılmasının çok zor hatta imkânsız olduğunu bilmekteyiz. Ayrıca kıyı kullanımının halka kayıtsız şartsız açık olması gerekirken, işletmeci adı altında bir takım kişiler ve yaptıkları yapay gereçlerle kıyı kullanımını engellenmeye çalışmaları endişelerimizin bir diğer yanıdır.

Dileğimiz;

Belediye yetkililerinin, Proje ve ekleri ile Proje Müellifleri tarafından hazırlanan, Kent Konseyi tarafından katkı konan ve desteklenen, yine Meclis tarafından 09.02.2018 tarih ve 187 sayılı kararı ile yasal belge haline dönüşen ve 13.07.2020 tarihinde Belediye Meclis kararı ile tadil edilen "ABB Konyaaltı Sahili Alan Yönetimi, Usul ve Esasları Yönetmeliği"nin ivedi olarak, kayıtsız, şartsız, tavizsiz ve bahanesiz uygulamaya başlanması.

ABB Konyaaltı Sahili Alan Yönetimi, Alan Kullanım İşletme Esas ve Usullerinin uygulanıp uygulanmadığının Belediye tarafından düzenli olarak denetlenmesi.

Bu usul ve esaslara uymayan gerçek ve tüzel kişi ve işletmelerin tespiti ile gerekli yasal süreçlerin başlatılması; bu konuda kararlı ve tavizsiz olunması.

Tüm bu denetimler ve yasal işlemlerin uygulanması sırasında her türlü politik kaygılardan uzak, sadece çevre ve kent menfaatlerinin ve kamu yararının öncelikli olarak düşünülmesi esas olmalıdır.

Aynı zamanda kamunun ortak malı olan sahillerin kullanımında eşitlik ve genellik ilkesi dikkate alınarak eşit ve serbestçe yararlanabilmesi sağlanmalıdır.

Belirlenen usul ve esaslara uyulmaması halinde en güzel proje bile zaman içerisinde değersizleşecektir.

KÜLTÜR VE SANAT ÇALIŞMA GRUBU

Başkan : Yavuz Ali SAKARYA
Başkan Yrd. : Ayşe ONARAN
Sekreter : Aysun YALÇINKAYA

Kültür ve Sanat Çalışma Grubu 2020 yılı içinde 74 üyesi ile çalışmalarını yürütmüştür. Toplantılarda; Antalya'nın Marka İsimleri ve Marka Değerleri, Expo Alanının Son Durumu ve Geleceği, 2020 Patara Yılı'nın Değerlendirilmesi, Doğu Garajı Kültür Merkezi, Nekropol Müzesi, Vatan Kahvesinin Durumu konuları kültür ve sanat açısından değerlendirilerek görülmüştür.

**ANTALYA'NIN ULUSAL MARŞI SAYILAN ÇUBUKBELİ TÜRKÜSÜ VE BU TÜRKÜYÜ
REPERTUVARA SOKAN CEVAT UYANIK ADINA ÇUBUK BELİNE BİR ANIT-YAZIT DİKİLMESİ
PROJESİ (18.02.2020)**

Çubukbeli Burdur-Antalya karayolu üzerinde ve Antalya sınırları içerisinde 815 metre yüksekliğinde bir dağ geçidinin adıdır. Orta Anadolu'yu Akdeniz'e bağlayan ikinci büyük dağ geçidi olarak bilinmektedir.

Çubukbeli Antalya kültürünün önemli bir halkasıdır. Kentin gerek toplumsal yaşamına, gerek ekonomisine ve gerekse, ulaşımına en büyük katkısı sağlayan bir geçittir. Yıllarca, yüz-yıllarca böyle olmuştur.

Çubukbeli'nin folklorumuzdaki (Halk kültürümüzdeki) yeri ise, unutulmayacak gibidir. Zengin bir folklor kaynağı oluşturmaktadır. Özellikle de Çubukbeli Türküsü'nün yeri yadsınmaz. Bu türkü için, kimi müzik çevrelerince "Antalya'nın Ulusal Marşı" ifadesi yakıştırılmaktadır.

"Çubuk Beli" türküsü Antalya'mızın en önemli türkülerinden biridir. Bu türkünün Serik ilçesinde ortaya çıktığı ve Serik'e bağlı Karıncalı Köyü'nde yaşayan Yanıkoğlu Şevket'e ait olduğu, türkünün O'nun oğlu olan CEVAT AGA diye bilinen "Cevat Uyanık" tarafından derlendiği bilinmektedir.

Kimine göre anılan türkü, babaya, kimine göre de Cevat Aga'ya aittir. Kaynak kişi olarak bilgisine başvurulmuş mahalli sanatçı ve emekli öğretmen Ahmet Turgut, türkünün aslında bir Serik köylüsüne ait olduğunu, çok kişiden dinlediğini ifade etmektedir.

"Çubuk Beli" türküsünde bir başka Anadolu geleneği olan Yörüklerin yaylalara yaptığı göç anlatılmaktadır. Türküde ayrıca bir Yörük kızı olan Akça Kız'dan söz edilmektedir. Ama Akça Kız'ın gerçek hayatta olup olmadığı bilinmemektedir. Yalnız Cevat Uyanık yazmış olduğu:

"Akça Kızı Gördüm pınar Başında

Akça Kızı gördüm pınara Doğru" demektedir.

Rahmetli Cevat Uyanık'ın, iki ayrı şiirinde yazdığına bakılırsa, Akça Kızı tanıdığı gibi bir sonuç ortaya çıkmaktadır. Bu duygusal ilişkinin gerçek mi, yoksa hayal ürünü mü olduğu açıkça belli değildir.

Bu kısa bilgilerden sonra asıl proje konusuna dönecek olursak, Antalya'mızın çok önemli ve Türkiye'nin önemli dağ geçitlerinden biri olan Çubuk Belinde (yerli şiveyle Çıbık Belinde) Dağ nahiyesinin Antalya çıkışında yokuş başında Antalya'nın girişinde sizi "Hoş geldiniz!" dercesine karşılayan bir tabela vardı. Daha doğrusu daha önceleri böyleydi. Projenin ekinde de görüleceği üzere yokuş çıkarken yolun solunda bir levha asılıydı. Üzerinde:

"Çekemedim akça kızın göçünü
Yol ver bana çubuk beli geçeyim." Cevat Uyanık yazılıydı.

Bu levha 1995 yılında Cevat Uyanık'ın anısına Çubuk Beline dikilmişti. Ne yazık ki, bu yazıt yıllarca atılan taşlara ve sıkılan kurşunlara hedef olmuş ve zamanla da ortadan kaybolmuştur. Şimdi Döşemealtı Belediyesi'ne tarihi ve çok önemli bir görev düşmektedir. Bu yazıt yeniden yaptırılarak eski yerine dikilmeli, konuya dikkat çekilmelidir.

Dikilecek yazıtın ön yüzüne: YOL VER BANA ÇUBUK BELİ GEÇEYİM -CEVAT UYANIK

Yazıtın arka yüzüne de: ÇEKEMEDİM AKÇA KIZIN GÖÇÜNÜ - CEVAT UYANIK yazılmalıdır.

Türkünün sözleri şöyledir:

Çekemedim Akça Kızın Göçünü
(Hey hey) Çekemedim Akça kızın göçünü (of göçünü)
Sırma saçlar bırak dövsün döşünü (döşünü a kız döşünü)
Gülüver de görem mercan dişini (of dişini)
Yol ver bana Çubuk beli (geçeyim ah kız geçeyim)
(Repertuvar)
(Geçeyim ak kıza gideyim)

(Hey hey) Yaylaların yeli soğuk esmez mi (of esmez mi)
Sevdiğim de rüyalara girmez mi (girmez mi a kız girmez mi)
Girmesen de gönül sana küsmez mi (of küsmez mi)
Yol ver bana Çubuk beli geçeyim (geçeyim ah kız geçeyim)
(Repertuvar)
(Geçeyim ak kıza gideyim) Kaynak: TRT Müzik Dairesi
THM Repertuvar Sıra No: 961 Yöre: Serik Karıncalı Köyü
Kimden Alındığı: Yanıkoğlu Şevket (Cevat Uyanık'ın babası)
İnceleme Tarihi: 1975 Nota: Nida Tüfekçi

Bu güzel Antalya türkümüzün iki adı vardır: Ya “ÇUBUKBELİ (ÇIBIKBELİ)” olarak ya da diğer adıyla “ÇEKEMEDİM AKÇA KIZIN GÖÇÜNÜ” olarak anons edilir.

SAĞLIK ÇALIŞMA GRUBU

Başkan : Mehmet Ozan UZKUT
Başkan Yrd.: Sevgi ACAR
Sekreter : Hüseyin AYHAN

Sağlık Çalışma Grubu 2020 yılı içinde 57 üyesi ile çalışmalarını yürütmüştür. Toplantılarda; Antalya'nın uyuz salgınından etkilenme derecesi ve uyuzu önleme yöntemleri ile Mevsimsel Grip ve korona virüsünün Antalya'daki etkileri, yayılması ve gereken önlemler konuları görüşüldü.

UYUZ RAPORU (04.02.2020)

Uyuz hastalığının çıkmaya başlaması ile birlikte birçok yerde, bilhassa sosyal medyada polemikler dönmeye başlamıştır. Her olay gibi maalesef bu olayı kendi çıkarları için kullanan guruplar olmuş ve hatta bunun için video çekip resmi kuruluşlara doğrulatmaya çalışmışlardır. Ama tabii ki doğru bilim insanların olduğu yerde gerçek kararlar çıkmaktadır.

1. İnsanlardaki 'uyuz' hastalığı asla köpeklerden geçmemektedir. Köpeklerdeki uyuz, hayvanlar arasındabirbirine geçmektedir. Köpeklerdeki uyuz, insana geçmemektedir. Günümüzde yaygın olan uyuz, son 10 yıl içinde görülenlerden daha zor geçtiği gibi, bugüne kadar görülenden çok farklı ve çok dayanıklıdır.

Eğer köpeklerden-kedilerden geçen uyuz vakası olsaydı, günümüze kadar her zaman var olurdu. Oysa ki, sürekli köpeklerle haşır neşir olan birçok insanda hiç uyuz vakası görülmediği gibi, bu köpeklerle insanların her zaman teması olmuştur. Özellikle köpeklerin-kedilerin itlafı kolay olsun, halkın tepkisi az olsun düşüncesiyle bu söylentileri yaymak, karar çıkartmaya kalkmak gerçek değildir.

2. Uyuzun, Suriyeli göçmenlerden bulaştığı görüşü yanlıştır. Bu ispatı çok zor olan bir iddiadan öte gidemez. Antalya'da Suriyelinin yerleşmesi yasak ve yerleşim adresleri Antalya olmadığı için Suriyelilerden bulaştığı söylenemez. Ancak, insanın toplu yaşadığı kamplardan, evlerden, hapishanelerden, kreşlerden, okullardan, yatakhanelerden hastanelerden bulaşma olabileceği düşünülmektedir. Uyuz bulaşısının kaynağının Suriyeli diye sınırlanamayacağı gibi, böyle bir düşünce tarzının ancak Suriye düşmanlarının işine gelebilecek insanlık dışı bir olay olarak değerlendirilmektedir.

3. Uyuzun kıyafet satan mağazalardan geçtiği de yanlıştır. Bunun kısmen doğru olduğu kabul edilse dahi, önlem alınması mümkündür. Kıyafetlerle ilgili olarak; tene değen kıyafet giyildikten sonra duş yapmak, yeni giysi alındığında yıkanarak kullanılması, giysinin 3 gün havalandırılması veya ütülenmesi hastalık bulaşısını engellemektedir. Bunlar sağlık açısından gereken ve başka mikroplar için de yapılması gereken önlemlerdir.

4. Hastalığın kaşınmakla artacağı bilgisi yanlıştır. Kaşınmak, uyuz paraziti öldürmektedir. Kaşınmayanlar veya kaşınamama durumunda uyuz çok daha fazla artmakta olup, bu hastalık durumunda kaşınmak paraziti öldürdüğü için gereklidir.

5. Uyuz tedavisinin, ancak yurt dışından gelen ilaçlarla sağlanıyor bilgisi yanlış olup, Türkiye'deki ilaçlar da tedavide son derece etkilidir. Güncel olan uyuz paraziti karşı tedavi sürecinin uzun olup, maksimum 10 günlük aile tedavisi yeterli ve bu süreçte ailedeki bütün bireylerin tedavi görmesi büyük önem arz etmektedir.

6. Uyuzun aylarca sürdüğü bilgisi yanlış olup, tedaviyle maksimum 10 gün içinde iyileşme sağlanmakta ve hiçbir uyuz paraziti kalmamaktadır. Ancak, kanda toksini bulunduğu için kaşıntı 1 ay sürebilmekte ve bunun için anti alerjik bir ilaç yeterli olmaktadır.

7- Toplum uyuza karşı bilinçlenmesi için İl Sağlık Müdürlüğü tarafından eğitimler verilmesi çok yararlı olacaktır.

Gerçek bilgilerle uyuza bakışımız değişmelidir. Korunma ile bulaşmanın olmayacağı bilinci ile bulaşa bile doğru tedavi sonucunda iyileşme sağlanmaktadır. Bunun için doğru yerde doğru hekime giderek, aile hekimine kaşıntının mutlaka gösterilmesi ve tedavinin eksiksiz uygulanması gerekmektedir.

MEVSİMSEL GRİP VE KORONAVİRÜSÜ (18.02.2020)

Korona virüs tüm dünyayı olduğu gibi ülkemizi de telaşlandırdı. Ülkemiz için korona virüsü şimdilik bir tehdit oluşturmamaktadır. Ancak, mevsimsel grip çok daha fazla önemli ve ölümcül olabilmektedir. Bu konuda Ülkemizde sağlıklı bir veriye ulaşamadığı için örnekleme ABD'den alınmıştır.

Mevcut verilere göre; korona virüsü, 1 milyar 500 bin kişilik Çin'de 45.000 kişiyi hasta etmiş, ölüm oranı ise 1.300 kişi yani nüfusunun yüz binde 3 ü hasta olmuş ve bu hastalığa yakalananların da binde 2'si hayatını kaybetmiştir. Hâlbuki ABD'nin nüfusu 312 milyon olup, 36 milyon kişide Mevsimsel Grip vakası görülmüş, bu şikâyetten dolayı 16 milyon kişi hastaneye veya sağlık kuruluşuna başvurmuş, 490.000 kişi yataklı tedavi görmüş ve 35.000 kişi ise Mevsimsel Gripten dolayı yaşamını yitirmiştir. Bu durumda, ABD nüfusunun yaklaşık Onda Biri Mevsimsel Grip olmuş, hasta olanların yarısı yani nüfusun Beşte Biri hastaneye başvurmuş, grip olanların yüzde 1'den fazlası yataklı tedavi görmüş ve *Binde Biri de yaşamını yitirmiştir*. Daha önceki yıllarda yaşanan salgın hastalıklar açısından bir değerlendirme yapmak gerekirse; SARS virüsü, korona virüsten 5 kat fazla kişiyi hasta etmiş ve 5 kat fazla hızla yayılmış ve ölüm oranı ise on kat daha fazla olmuştur. Yine daha önceki salgınlardan MERS virüsü, koronavirüsten 20 kat daha hızlı yayılmış ve hasta etmiş, ölüm oranı ise 17 kat daha fazla olarak gerçekleşmiştir.

Bu veriler ışığında duruma bakınca, Mevsimsel grip çok daha fazla önem kazanmaktadır. Bu sene, **Pandemi** (Pandemi; 20 yılda bir görülen, ölümcül sonuçlanan, ağır ve yaygın bir hastalık) riski olduğu ve ABD'deki verilere göre beklenin olduğu; ABD'de mevsimsel gripten geçen sene 6.000 kişi hayatını kaybetmişken, bu sene 35.000 kişi hayatını kaybetmiştir. ABD'deki verilere göre 6 kata yakın bu artış **Pandemi**'nin etkisi olarak değerlendirilebilir.

ABD gibi olanakları yüksek bir ülkede bu oranlar yaşanıyorsa; Mevsimsel gribin sağlık, hijyen, beslenme gibi koşulları yetersiz diğer ülkelerde ve savaş içindeki ülkelerde çok daha ölümcül olduğu düşünülebilir. Ülkemiz için mevcut durumda korona virüse karşılık, Mevsimsel Gribin daha yüksek oranda sağlık riski oluşturduğu söylenebilir.

Korona virüsün en büyük faydası, kişilerin medyanın etkisi ile de kişisel hijyene ve beslenmelerine dikkat etmeleri, grip aşısını daha yoğun yaptırmaları, abartılı da olsa maske takarak korunmaya çalışmalarıdır. Korona virüs sayesinde kişiler daha sıkı koruma altına alındı ve belki de bu sayede Mevsimsel grip olan Pandemi nispeten daha yavaş atlatılmıştır. Korunmanın bu kadar sıkı olmaması halinde, hastalık 10 ile 20 kat arasında artışla görülebilirdi.

Bu sene mevsimsel grip çok daha ölümcül olup, korona virüs henüz ülkemiz ve diğer ülkeler için bir risk taşımamaktadır. Gripten korunma yolları belli olup, en ufak bir hastalıkta dahi doktora ve bilhassa aile hekimine gitmek ve hekimin tavsiyelerine sıkı sıkı uymak hastalıktan korunmamıza büyük destek sağlayacaktır.

Korona virüse Karşı Doğru Bilinen Yanlışlar

Koronavirüs veya diğer salgın olan virüsler için halkın panik havasından faydalanan ve rant elde etmek isteyenler ortaya çıkmakta, bu duruma sosyal medya fenomenleri de eklenince birçok spekülâtif haberler çıkmaktadır. Bu haberlerin doğruluğunu inceleyecek olursak;

1. **ÇİN'DEN MAL ALMAYIN, ÇİNDEN GELEN MALLARLA VİRÜS BİZE DE BULAŞIR:** Böyle bir haber doğru değildir. Virüsün yaşaması için mutlaka canlı bir yapıya ihtiyacı olup, 6 saat açıkta kalan virüs ölmektedir. Eğer canlı bir hayvan veya yiyecek almıyorsanız virüslü paket alma şansınız yoktur.

2. **SARIMSAK KORONAVİRÜSE KARŞI ETKİLİDİR:** Sarımsak faydalı bir yiyecektir. Tansiyonu düşürür, antibiyotik özelliği de vardır, ama korona virüs üzerinde hiçbir etkisi yoktur. Sadece sarımsak yiyerek korona virüsten korunamayız.

3. **SUSAM YAĞI KORONAVİRÜSLERE ETKİLİDİR:** Susam yağı da korona virüse karşı etkili değildir; ne yemek ne de sürmek bu virüsten korur.

4. **HERGÜN GARGARA YAPARSAM KORONAVİRÜSE YAKALANMAM:** Gargara tükürük bezlerine ve ağıza yerleşik bakteriler üzerine çok etkilidir, ama virüsler üzerine kanıtlanmış etkisi yoktur.

5. **PEKMEZ İÇMEK KORONAVİRÜSE ETKİLİDİR:** Pekmez ve limon kan yapıcı etkisi, vücudu ısıtıcı etkisi ile çok değerli bir besindir, ancak korona virüsler üzerinde hiçbir etkisi yoktur.

6. **BURUN SPREYLERİ KORONAVİRÜSE ETKİLİDİR:** Soluma organımız olan burunun açık tutulması ve havanın buradan akciğerlere gönderilmesi sağlığımız açısından çok önemlidir. Böylece sinüzit, bronşit, faranjit gibi birçok hastalığın önüne geçebiliriz, ama bu krona virüsler üzerinde ve diğer virüsler üzerinde etkili değildir.

7. **ANTİBİYOTİKLER KORONAVİRÜSE ETKİLİDİR:** Korona virüsler ve diğer tüm virüsler için antibiyotik hiçbir etkinliği yoktur. Aksine vücut direncini düşürdüğü için hastalığın ilerlemesine neden olur.

8. **KEDİ KÖPEKTEN KORONAVİRÜS GEÇEBİLİR:** Hayır, şüana kadar kedi ve köpekten korona virüsüne rastlanmadı. Ama bu hiç olmayacağı manasına gelmez, ancak kedi ve köpek virüs kaynağı değildir.

9. **KORONAVİRÜS YANLIZCA YAŞLILARI HASTA EDER:** Virüs sadece yaşlıları hasta etmez. Yaşlılar, şeker hastaları, kalp hastaları, astım, kanser, AIDS gibi bağışıklık sistemi düşük kişilerde bu hastalık ölümcül olabilmekte, ama gençleri de hasta edebilmekte ve uzun süre yatırabilmektedir.

VİRÜSTEN KORUNMAK İÇİN: El hijyenimize dikkat etmeli, sık sık ellerimizi yıkamalıyız. Ellerimiz ile virüslü yerlere dokunup, sonra ağızımıza-burnumuza-gözümüze götürürsek, el yıkamadan yemek yersek virüs bulaşabilir. Virüse karşı; toplu yerlerde mümkün olduğunca uzak durmak, risk gurubunda isek dışarı çıkar-ken maske takmak, iyi bir dezenfektan olan %70 alkol bazlı ıslak bezleri kullanmak ve kullandıktan sonra bu bezleri çöpe atmak gibi önlemler almak gerekmektedir. Ayrıca, bağışıklık sistemimizi güçlendirecek şekilde beslenmek, bol taze meyve ve sebze tüketmek çok yararlıdır.

Maske Takmak

Korona virüsü yüzünden maske satışlarında büyük artış olmuş, bu da maskelerin fiyat artışına neden olmuş, normal şartlarda 100 tanesini aldığımız fiyata bugün tanesini alabilmekteyiz. Virüsten korunmak için; gerçektende maske bu kadar önemli mi, maske olmazsa hastalanır mıyız, maske bizi ne kadar korur, maskeyi nasıl kullanmalıyız, doğru maske kullanımı nasıl olmalı gibi soruların cevaplanmasını gerektirmiştir.

Binlerce kilometre ötemizde Çin'de olan korona virüsünün ülkemize gelme ve bizi hastalandırma şansı şimdilik yok. Çünkü Çinliler ülkemize kaçak yollarla gelmiyor, uçakla gelen Çinliler ise birçok karantina bölgesinden geçiş yapmaktadır. Ayrıca çok sıkı karantinaya alınmış bölgede yaşayan Çinlilerin zaten yurt dışına değil, şehir dışına bile çıkmaları engellenmiş durumdadır. Ama, eğer bu karantina delinir ve diğer eyaletlere sıçrar, komşu (Afganistan, Kırgızistan, Özbekistan gibi) ülkelere sıçrarsa hastalığın o zaman yayılma olasılığı vardır. Çünkü bu ülke vatandaşları kontrolsüz bir şekilde sınırlarımızdan geçiş yapmakta olup, diğer bulaşıcı hastalıklar gibi korona virüsünü de insanlarımıza bulaştırma riski taşımaktadır.

Maske kullanımı çok önemli olup, yanlış kullanılması faydadan çok zarar getirmektedir. *Maskeler tek kullanımlıktır.* Aynı maske günlerce kullanılamaz, bu şekilde kullanılması durumunda; maskenin süzdüğü üzerindeki mikroplar, nefesimizin buharı ve nemi ile çoğalmakta ve artık bizi mikroptan koruyan değil mikrop üreten bir materyal haline geldiği unutulmamalıdır. Maske, hiç el değmez ve yüzden hiç çıkarılmaz ise maksimum 6 saat kullanılabilir. Maske asla ellenmez, ağızımıza yakın yerden tutulmaz, çıkartırken kulağa takılı olduğu yerden çıkartılır ve çıkartılır çıkartılmaz da çöpe atılır, asla ortama atılmaz, 6 saat kullanılan maske artık bir mikrop kaynağıdır.

Maskeyi bağışıklık sistemi düşük kanser, astım, kalp, şeker hastası olan 65 yaş üstü gibi, virüsü kaparsa ölümcül olabilecek insanlar takmalıdır. Ama zaten bu tür insanların toplu yerde az bulunması, grip aşılarını olmaları, beslenmelerine dikkat etmeleri çok daha koruyucudur. Asıl maske takması gerekenler grip hastası olanlardır. Grip olanlar maske takıp, çevrelerine bulaştırmazlar ise gerçekten yayılımı ve bulaşımı önleyerek en büyük toplumsal sorumluluğu yerine getirmiş olurlar. Bu kişilerin maskeyi çok daha sık aralıklarla değiştirmesi, bulaşım riski taşıyan maskeyi de kısa zamanda imha etmesi çok daha doğru olacaktır.

Maske kullanan kişilerin artması, toplum olarak bir panik havası yaratacağı için bu zorunluluklar ışında maske takmak gereksiz ve belki de çok abartılı olacaktır. Yukarıda ifade edildiği gibi korona virüsüne karşı maske çözüm olmaz ve zaten bu virüsün Ülkemize gelme riski çok azdır. Ama, mevsimsel grip için hijyen kurallarına uymak çok önemli olup, bunlar; ellerimizi sık yıkamak, hapşırırken dirseğimizin içine hapşırmak, el sıkışmamak, öpüşmemek, toplu taşıma araçlarında ellediğimiz yerlere ve yakın durduğumuz kişilere dikkat etmek, 70 cm.lik ara mesafeyi mümkün olduğunca korumaya çalışmak, toplu olan sinema - konser gibi yerlere giderken dikkat etmek, okulları - işyerlerini - evleri sık sık havalandırmak gibi şeylere dikkat etmek, maskeden çok daha etkili koruma sağlayacaktır.

El Yıkamak

El yıkamak başta grip olmak üzere her türlü mikrobun bizi ve yakınlarımızı hasta etmesini önleyen en önemli korunma yoludur. Hepimiz ellerimizi yıkıyoruz ama; bunu nasıl yapıyoruz, doğru el yıkama nasıl olur sorularının cevaplanması gerekmektedir.

Öncelikle el hijyeni için el yıkama su ve sabunla olur. Sabunun sıvı veya katı halde olması hijyen açısından bir sorun teşkil etmez. Katı haldeki sabun üzerinde mikrop üremez, çünkü sabun üzerinde mikrop üremesi için uygun bir ortam değildir. O yüzden daha hijyenik daha temiz diye çoklu kullanım alanlarında sıvı sabun kullanılması bu açıdan doğru değildir. Bilhassa okul, alışveriş merkezi, toplantı salonları gibi yerlerde ister sıvı isterse katı olsun bir sabun bulunması, toplum sağlığı ve bulaşıcı hastalıkların önlenmesi açısından çok önemli bir gerekliliktir. Bundan sorumlu olan belediyeler, sağlık müdürlüğü, tarım müdürlüğü, işyeri sorumlularının bu konuda mutlak inisiyatif alıp yerine getirmesi, salgın hastalıkların yoğun olduğu ülkemiz için en temel vazifelerden biridir.

El sadece sabunu suyla köpürtüp durulamakla yıkanmaz. Böyle yaparsak elimizin sadece yüzeysel yerlerini temizlemiş oluruz. Hâlbuki mikroplar, elimizin kuytu yerlerine yerleşir, ellerimizin kuytu yerleri ise tırnak dipleri, parmak araları ve el bilekleridir. Tırnakların avuç içine bastırılarak köpük ve su içinde iyice temizlenmesi sağlanmalı, sonra da parmak araları ve parmaklarımız köpükle iyice sürtülmeli, el bilekleri de yıkama sırasında unutulmamalı ve mutlaka yıkanmalıdır.

Ellerimizi yukarda anlatılan şekilde iyice temizleyerek yıkadığımız zaman, 3 saat kadar mikroplardan arınmış ve yeni mikrobun tekrar yerleşmesi ise 3 saat için engellenmiş olmaktadır. Yani elimizi yıkadıktan sonra, elimizle 3 saat temiz bir şekilde yiyecek yiyebilir ve bir yerlere dokunsak dahi, çok kirli olmadığı sürece elimize yerleşmesini engellemiş oluruz. Ama 3 saat içinde kirli olduğunu düşündüğünüz yerlere dokunduysak yine yıkamamız gerekir. Ellerimizi çok sık yıkamamız zarar vermekte olup, bu yüzden elimiz çok kirlenmedikçe 3 saat-ten daha kısa sürede el yıkamamız gerekli değildir. Bazı obsesyon hastaları hep ellerini kirli sanarak sürekli el yıkamakta olup, bu duruma gelmemek için ellerimizi yıkama sürecimizi 3 saat de bir, rutin olarak yapmalıyız.

Gerektiğinden sık el yıkamak; derimizin koruyucu katmanı olan yağlı dokuyu çok tahrip etmekte ve derinin incelmesini sağlamakta, bu da derinin çatlamasına, çatlamış alanlardan mikrobun girmesine ve bu yolla da birçok deri ve kan hastalığı kapmamıza sebep olmaktadır. Bu yüzden işi abartıp sık sık el yıkamak doğru değildir. Doğrusu düzgün bir şekilde 3 saat de bir ellerimizi yıkamaktır.

El yıkamak; en önemli, en basit, uygulanması en kolay olan 1. basamak hijyen şeklidir. El yıkamak ihmal edilmemeli, abartılmamalı, teşvik edilmeli, uygun malzeme ve ortam mümkün olduğunca çok sağlanmalıdır. Hijyen kurallarına yerine getiren kişi hastalıklardan büyük oranda korunmuş olur.

TARIM ÇALIŞMA GRUBU

Başkan : Adnan ÖZÇELİK

Başkan Yrd. : Nuri ARI

Sekreter : Sakip ALTUNLU

Tarım Çalışma Grubu 2020 yılı içerisinde 34 üyesi ile çalışmalarını yürütmüştür. Yapılan toplantılarda; Kundu bölgesindeki Yamansaz sulak alanının bugünkü durumunun değerlendirilmesi konusu görüşülmüştür.

YAMANSAZ SULAK ALANININ BUGÜNKÜ DURUMU, KORUNMASI VE YAŞATILMASI KONUSUNDA YAPILABİLECEK ÇALIŞMALAR (09.03.2020)

Antalya Kent Konseyi Tarım Çalışma Grubu, Kent Konseyi Altyapı Çalışma Grubu'nun hazırladığı rapor ve raporda yer alan uydu görüntülerinden de yararlanılarak konuyu detaylı olarak tartışarak aşağıda belirtilen kararları almıştır.

Türkiye de 1950 yılından bugüne kadar sulak alanlar, bataklıklar ve göllerin kurutulması, tarım alanına çevrilmesi, korunması ile ilgili kanun ve yönetmelikler çıkarılmıştır. İlk olarak 18 Ocak 1950 yılında çıkarılan "Bataklıkların kurutulması ve bundan elde edilecek topraklar hakkında kanun" daha ziyade sıtma ve sivrisinekle mücadele ve tarım alanı elde etmek amacıyla çıkarılmıştır. 1970 li yıllara kadar birçok sulak alan devlet desteği ile kurutulmuştur. Kurutulanlara kuruttuğu alanın tapusu verilmiştir. Türkiye 1994 yılında kısaca RAMSAR adı verilen "Su Kuşlarının Yaşama Ortamları Olan Uluslararası Öne Haiz Sulak Alanların

Korunması Sözleşmesi"ni imzalamıştır. 4 Nisan 2014 tarihli Resmi Gazete'de de "Sulak alanların korunması" hakkında yönetmelik yayınlanmıştır.

- Geçmişten bugüne, uydu görüntüleri incelendiğinde; alanın önemli bölümünün zaman içinde kuruduğu ve tarım alanı olarak parselasyonunun yapıp yeni sahiplerine tapularının verildiği anlaşılmaktadır. Kurutmanın devlet eli ile ve büyük ihtimalle "Sıtma ve Sivrisinekle mücadele" amacıyla yapıldığı DSİ görevlisi tarafından belirtildi. Nitekim Seyir, Hidrografi ve Oşinografi dairesi başkanlığının 1980 yılında yayınlanan haritalarında alanın doğu kısmında kurutma kanalı gösterilmektedir.
- Yamansaz gölü Kopak Çayı ile denize bağlanmaktadır. Göl, Sulak veya bataklık alanlarda su seviyesindeki azalma sonucu, sulak alanın ortasında oluşan sazlık adacıklar "Kopak" olarak adlandırılır.
- Yüzden fazla kuş türüne barınma ve üreme alanı olan Yamansaz sulak alanı günümüzde birinci derece sit sahasıdır. Gölün çevresinin hızla yapılaşması ve buna bağlı olarak suyunun azalması ve kirlenmesi endişeleri arttırmaktadır.
- Yamansaz gölünün ilk oluşumundaki haline döndürmek bugün için mümkün değildir. Günümüzdeki mevcut alanında su seviyesinin belirlenecek bir seviyede tutulması, göl suyunun kirlenmesine neden olacak unsurlardan arındırılması için önlemlerin alınması gerçekçi bir yaklaşım olacaktır. Varsa mülkiyet sorunları çözülmelidir.
- Su seviyesinin belirlenecek bir seviyede tutulmasını sağlamak Devlet Su İşleri'nin görev tanımları içerisinde. Bu konuda ilgili kurumlar (Büyükşehir Belediyesi, Üniversite, Doğa Koruma ve Milli parklar Şube Müdürlüğü, DSİ, Sivil toplum kuruluşları) tarafından oluşturulacak bir komisyonun belirleyeceği kriterler doğrultusunda, yapılacak protokollerle DSİ su seviyesini istenilen düzeyde tutmak için gerekli önlemleri alabilir.
- Yamansaz göl alanını ve çevresi korunarak, iyi bir planlama ile Botanik bahçesi olarak kullanılabilir.
- Yamansaz sulak alanı ve Kopak Çayı bir bütün olarak ele alınmalı ve planlanmalıdır. Son yıllarda küresel iklim değişikliklerinin sonucu oluşabilecek su taşkınlarını regüle edebilecek bir alan olarak değerlendirilmesi gerekir.
- Göl alanı ve Kopak Çayı çevresi kesinlikle imara açılmamalıdır. Bu tür alanların imara açılması, ileride olabilecek tabi afetlerde büyük felaketlerin yaşanmasına neden olacaktır.
- Doğa Koruma ve Milli Parklar Antalya Şube Müdürlüğünce yılda iki defa "Mahalli Sulak Alanlar Komisyonu" toplandığını belirterek, Kent Konseyinin Yamansaz sulak alanının komisyonda ele alınması için yazı yazması halinde bu komisyonda görüşülebileceği belirtildi.

Sonuç: Yamansaz sulak alanı, Kopak Çayı ile birlikte korunması gereken bir alandır. Sulak alan özelliğinin kaybolmaması ve hatta genişletilmesi için gerekli önlemler alınmalıdır. Büyükşehir belediyesi, Devlet Su İşleri, Üniversite, Doğa Koruma ve Milli Parklar Antalya Şube Müdürlüğü ve Sivil toplum kuruluşlarının bir araya gelerek bu alanın korunması, kullanımı ve sürdürülebilir bir yaklaşımla planlanması gerekir.

KARAKAŞ NARENCİYE VAKIF ÇİFTLİĞİ'NİN KİRAYA VERİLMESİ VE YAPILAŞMAYA AÇILMASI (25.12.2020)

Antalya Kent Konseyi Tarım Çalışma Grubu 2018 yılında da kentin merkezinde yer alan, tüm Antalyalılar için “Narenciye” diye bilinen, semte ve caddelere adını veren, Tarım ve Orman Bakanlığının kullanımında olan, yeşil alanın tahsis konusunda rapor hazırlamıştı.

Şehir merkezindeki yaklaşık 265 dekarlık alan, Andızlı mezarlığı ile birlikte kentin en önemli yeşil dokusunu oluşturmaktadır. Kent konseyine çevre sakinleri tarafından iletilen “Alan üzerinde Halı saha ve yapılaşma” şikâyetleri üzerine; Tarım Çalışma Grubu konuyu ele alarak aşağıdaki tespit ve önerilerde bulunmuştur.

Konu İle İlgili Tespitler

- Söz konusu yeşil alan; Demircikara Mahallesi'nde 447 ada 3(60 815 m²) numaralı parseldir. Karakaş Narenciye Vakıf Çiftliği olarak bilinen ve çeşitli Narenciye türü ağaçların dikili olduğu bu bahçe, Batı Akdeniz Tarımsal Araştırma Enstitüsü'nün 1930 yılından beri kullanımında olan 447/4 numaralı parselde bitişiktir.

- Tarım ve Orman Bakanlığına bağlı Enstitüler tarafından kullanılan, yaklaşık 204 dekarlık alan ile söz konusu Karakaş Narenciye Vakıf çiftliği, 2 018 yılında Kent Konseyi'nin ve tüm Sivil toplum kuruluşlarının itirazına rağmen Hamidiye vakfına tahsis edilmiştir. Hamidiye Vakfına ait olan bu alan, yasal bazı zorunluluklardan dolayı alan Vakıflar Bölge Müdürlüğü tarafından kiraya verilmektedir.

- Karakaş Narenciye Vakıf Çiftliği olarak anılan yaklaşık 61 dekarlık alan, 1995 yılından sonra Vakıflar bölge müdürlüğüne 3-4 defa kiraya verilmiştir. Bir önceki kiracının, terör örgütüne üye olmaktan tutuklandığı, bu nedenle kira süresi tamamlanmadan Vakıflar Bölge Müdürlüğüne tekrar alındığı ve bu günkü kiracıya kiralandığı bildirilmiştir.

- Kiralayanlar bahçenin bakımı ve iyileştirilmesi için özen göstermemişlerdir. Son olarak; kiralayan kişi tarafından ticari bir alana dönüştürülmeye çalışıldığı, yaklaşık 10 dekarlık bir alandaki narenciye ağaçlarının söküldüğü ve alanın orta bölümünün çimlendirildiği tespit edilmiştir. Alan üzerine, ticari spor tesisi planlandığı, salon, halı saha, büfe ve kaffe yapılacağı bilgileri ve duyumları alınmıştır.

- Batı Akdeniz Tarımsal Araştırma Enstitüsü'nün Aksu Birimine, idari yapının da taşınacağı büyük binalar yapılmaktadır ve tamamlanmak üzeredir. Enstitü'nün merkez ve idari birimlerinin Aksuya taşınması durumu şehrin merkezindeki bu yeşil alanın betonlaşabileceği, rant'a kurban edilebileceği endişesi söz konusudur. Aynı yeşil alan içinde kiraya verilen bu alanın ticari faaliyetler için kullanılması ileride bütün alanın tehdit altında olacağı anlamına gelir.

- Bu alan; önceki raporumuzda da belirtildiği gibi Türkiye'nin ilk damızlık Narenciye Bahçesi ve narenciye türleri gen merkezidir. Ayrıca avokado ve pikan cevizinin damızlık parsellerinin olduğu, birçok Sub-tropik meyve türüne ev sahipliği yapan bir alandır. Bu alanın değeri parayla ölçülemeyecek kadar fazladır.

Öneriler:

-Söz konusu alanlar; günümüze kadar tarımsal amaçlar için kullanılmıştır. Sadece Antalya'ya değil, bütün Türkiye'ye hizmet etmiş ve etmeye devam edebilecek bitki çeşitliliğine sahip bir alandır. Antalya kent merkezinde, mezarlık alanları dışındaki yeşil dokunun kaldığı ender alanlardan birisidir. Antalya halkı için bu yeşil doku korunmalıdır. Ticari amaçla kullanımlara izin verilmemelidir. Ranta ve betonlaşmaya yol açabilecek bu gibi kiralamalar yapılmamalıdır. Yapıldı ise acilen iptal edilmelidir.

-Ağaçları sökülen yaklaşık 10 dekarlık alan tekrar ağaçlandırılmalıdır.

-Her iki parselinde birleştirilerek, 1930 yılından beri bu alanı kullanan, Tarım ve Orman bakanlığına bağlı Batı Akdeniz Tarımsal Araştırma Enstitüsü'ne tahsis edilmesi gerektiğini, bu sayede amacına uygun olarak, kent dokusunu bozmayacak bir şekilde kullanılabileceği düşüncesindeyiz.

SONUÇ:

Vakıflarca kiraya verilen alan, mevcut tarımsal özelliğini ve yeşil alan özelliğini korumalıdır. Ticari amaçla kullanımına izin verilmemelidir. Her türlü yapılaşmaya izin verilmemelidir. Yapılaşmaya veya ticari amaçla kullanıma izin veren sözleşmeler iptal edilmelidir. İlçe ve Büyük Şehir belediyeleri yetki alanlarında, yeşil alan içinde, yeşil alan dokusunu bozacak, ticari faaliyetler için ruhsat vermemelidirler.

Bitki gen kaynakları hayati önemdedir. Mutlaka korunmalıdır. Söz konusu yaklaşık 61 dekarlık Karakaş Narenciye Vakıf Çiftliği arazisinin de kamu kurumu olan "Batı Akdeniz Tarımsal Araştırma Enstitüsü (BATEM)"nın kullanımına tahsis edilmesi gerektiği düşüncesindeyiz.

TOPLUM ÇALIŞMA GRUBU

Başkan : Ayşegül NAS
Başkan Yrd.: Belma ÖZORAN
Sekreter :Yadigar GEDİK TOY

Toplum Çalışma Grubu 2020 yılı içerisinde 97 üyesi ile çalışmalarını yürütmüştür. Yapılan toplantılarda; Toplumun Her Yaş Kesimini İlgilendiren Teknoloji Bağımlılığı Mücadelesi, son yıllarda Antalya'nın almış olduğu göç ve nedenleri konuları görüşülmüştür.

TEKNOLOJİ BAĞIMLILIĞI

Yeni teknolojiler, özellikle de internet günlük hayatın vazgeçilmez parçası olarak dünyanın birçok yerinde hemen her yaştan insanın hayatında yer almaktadır. Hiç şüphesiz, doğru kullanılması halinde hayatı oldukça kolaylaştırması söz konusu iken doğru bir çerçeve içerisinde kullanılmadığı takdirde bağımlılık olabilecek bir risk barındırmaktadır. Söz konusu bağımlılık riskini de en çok doğrudan andan itibaren yeni teknolojileri hayatının her alanında görmüş, yeni teknolojilerin yabancısı olmayan çocuklar ve gençler taşımaktadırlar.

Dolayısıyla gençleri teknoloji bağımlılığından korumaya ve bu konuda önleme yapılmasına öncelik verilmesine ihtiyaç vardır. Konuyla ilgili yapılabilecek en önemli çalışma hiç şüphesiz teknoloji bağımlılığının anlatılması, bu konuda gençlerde ve anne-babalarda farkındalığın yükseltilmesi, doğru teknoloji kullanımı çerçevesinin çizilmesi, teknoloji bağımlılığının gelişimsel zararlarının öğretilmesi ve teknoloji bağımlılığına götüren risk faktörlerinin bilinip önlemlerinin alınmasıdır.

Toplantıda Bağımlılık, Teknoloji bağımlılığı, İnternet bağımlılığı, Gençlik, Kötüye Kullanım ve Önleme konuları üzerinde durulmuştur.

Sağlık İl Müdürlüğü tarafından Bağımlılık ile mücadele konusunda 4 yıllık bir Eylem Planı yürütüldüğü; bu plan dâhilinde "Sigara, Alkol, İnternet, Kumar" gibi konularda kontrolünü kaybetmesi durumunda onsuz bir yaşam sürememesi sonucunda Davranışsal bir bağımlılık mücadelesi başlatıldığı belirtilmiştir. Ayrıca, Sağlık İl Müdürlüğü olarak Antalya iline bağlı 19 ilçede Bağımlılık konusunda Farkındalık Eğitimleri düzenlenmekte olduğu, Önleyici-Tedbir amacının olmasının yanında Davranışsal Bağımlılık anlamında da eğitimler verildiği belirtilmiştir. 2017 yılından itibaren Valilik, Belediyeler, Müftülük, Yeşilay ile eşgüdümlü olarak Teknoloji, Kumar, Uyuşturucu konularında toplantılar yapıldığı da belirtilmiştir.

Teknoloji Bağımlılığının Belirtileri;

- + Ruhsal, bedensel, fiziksel sıkıntılara rağmen teknoloji kullanılmasına devam etmek
- + Yalnızca birkaç dakika deyip saatler harcamak
- + Teknoloji kullanımı için yemek öğünlerinden, derslerden veya başkaları ile iletişimden ödün vermek
- + Bilgisayardan uzak kalındığında gergin ve boşluktaymış gibi hissetmek
- + İnsanlarla iletişimde yüz yüze konuşmak yerine internet üzerinden konuşmayı tercih etmek

Vs. gibi birçok belirtileri vardır. Birde bunlar dışında 'Siber Zorba' dediğimiz Bilişim suçları da bulunmaktadır.

Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü Sosyal Uyum Merkezi Yetkilileri tarafından; Çoğu Ailenin çocukları ile ilgili bağımlılık sorunundan haberdar olmadığı veya bağımlı olduğunu kabul etmediği belirtilmiştir. Masumane bir çizgi film de bile madde bağımlılığı ve teknoloji bağımlılığı ile ilgili objeler bulunduğu, ortak ağ üzerinden çocuklar ve gençlerin bunu birbirlerine öğrettiği ve etkilendikleri belirterek bunun için önleyici çalışma olarak daha sonra geç kalındığı belirtilmiştir.

Milli Eğitim Müdürlüğü'nün Yeşilay Derneği ile ortaklaşa Rehber Öğretmenlerle beraber yaşları ve kriterlerine göre Okullarda TBM (Türkiye Bağımlılık Mücadelesi), OBM (Okullarda Bağımlılıkla Mücadele) çocuklara ve gençlere eğitimler verildiği, risk taraması ile bağımlılık yaşayan öğrenci tespiti yapılmaya çalışıldığı ve bunun sonucunda veli ile iletişime geçilerek önleyici ve tedavi edici yönlendirmeler yapılmakta olduğu belirtilmiştir.

Büyükşehir Belediyesi yetkilileri tarafından; Bireysel aile boyutunda Koruyucu-Önleyici-Bağımlılık tedavisinde eğitim verildiği, ancak bunun sürdürülebilirliğinin ne kadar olduğunun tartışılabilir olduğu ifade edilmiştir.

Genel olarak bütün ilçe belediyelerinin bu konu ile ilgili çalışması var, ancak yeterli ve sürdürülebilir gözükmemektedir.

Değerlendirme ve Sonuç:

- + Koruyucu Önleyici Çalışmaların artırılması
- + Kreşler, Anaokulları, İlkokul düzeyinde aileler ile işbirliğinde farkındalığın, bilinçlenmenin artırılması gerektiği
- + Etkili Anne-Baba Olmanın Önemi için ANA-BABA Okullarının açılarak, bebek doğmadan önceden olmak kaydı ile sürekli eğitim alınması

- + Bağımlılığın boyutunun çok büyük olduğu düşünülürse, Çocukları zararlı etmenlerden korumak için kurumlar arası etkileşim çok önemli
- + Sivil Toplum Kuruluşlarının Sosyal Hizmet Merkezleri ile iletişim halinde olup çalışma planlaması gerektiği
- + Belediyelerin Danışmanlık ofisleri açması önem arz etmektedir.

ANTALYA'NIN NÜFUSU VE ALMIŞ OLDUĞU GÖÇ (02.12.2020)

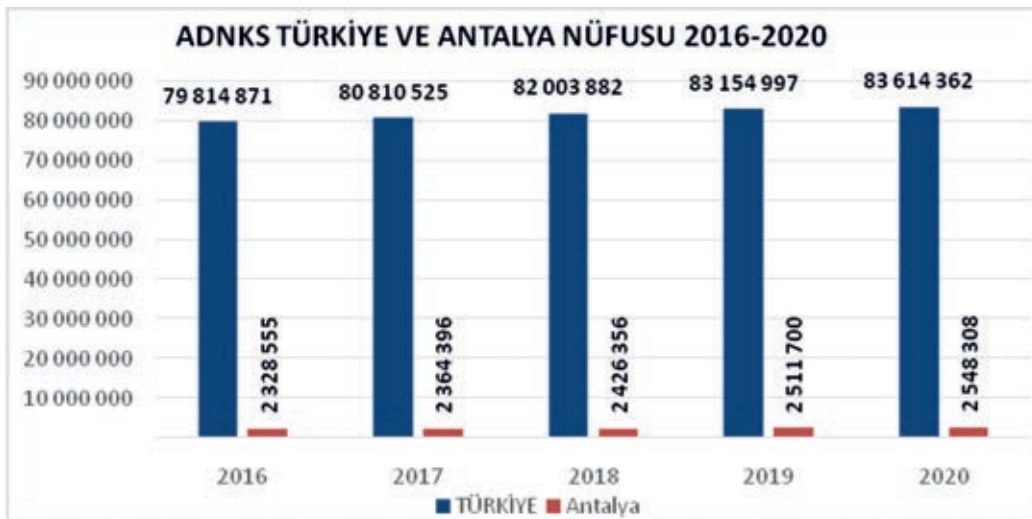
Bilindiği üzere insanlar tarih içerisinde çeşitli nedenlerden dolayı yaşadığı mekânlardan ayrılmak durumunda kalmıştır. Göç kavramı ile ifade edilen bu ayrılık insan ve mekânlar üzerinde çok yönlü etkiyi de beraberinde getirmiştir. Dünya'da ve Türkiye'de başta ekonomik neden ve güvenlik kaygısı olmak üzere pek çok sosyolojik neden ile insanlar mekânlarını terk etmek zorunda kalmaktadır. Hızlı göç hareketleri; kentlerdeki yerleşim alanlarında genişlemeye, çarpık kentleşmeye, kentteki ekonomik yaşamı zorlamaya, işsizliğin ve kayıt dışılığın artmasına, kiraların artmasına, sosyal hayat uyumsuzluğuna, gelenek ve görenek karmaşıklığına vs. daha çok söylenebilecek nedenlere yol açmaktadır.

Genel olarak tüm Türkiye için göç ile ilgili bir sürü neden - sonuç bulunabileceği aşikârdır. Ancak toplantının amacı Antalya ölçeğinde durumu ortaya çıkarmaktır.

Türkiye İstatistik Kurumu Antalya Bölge Müdürü nüfus ve göç konusunda sunum yaparak bilgilendirme yapmıştır.

Bu bilgiler ışığında; Türkiye nüfusunun **83,2 milyon** kişiden oluştuğu, Kadın nüfusun oranının %49,8, Erkek Nüfusun oranının %50,2, Genç nüfus oranının ise (15-24 Yaş)%15,6 olduğunu belirtmiştir. Ülkemizin nüfusu 2020 yılında bir önceki yıla göre % 0,6 oranında artarak 83 614 362 olarak tespit edilmiştir.

Antalya İli Nüfusu 2020 yılında bir önceki yıla göre %1,5 oranında artarak 2 548 308 olarak gerçekleşmiştir.

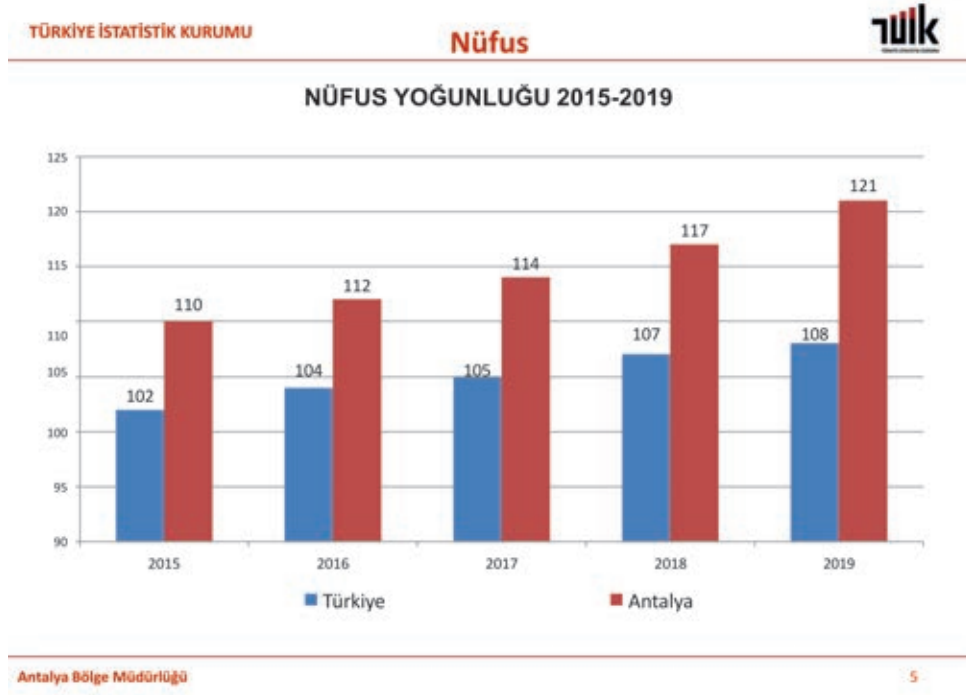

Antalya ili 2015-2020 yılları ADNKS (Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi) il sıralamasında İstanbul, Ankara, İzmir, Bursa'dan sonra 5.sırada yer almaktadır.

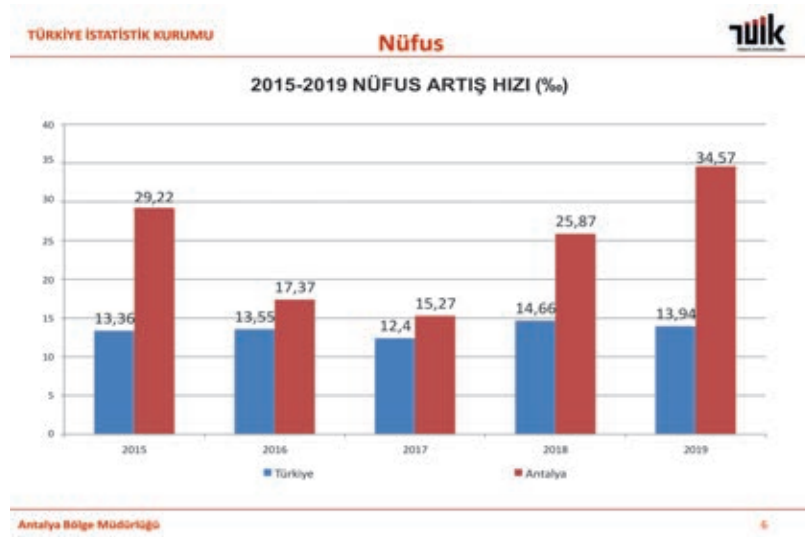
Antalya nüfusu 2000 yılında 1.719.751 iken, 2015 yılında 2.288.456 ve 2020 yılında ise 2.548.308 olmuştur.

2020 yılında cinsiyete göre nüfus oranı ise %49,7 Kadın, %50,3 Erkek nüfusa sahiptir.

Nüfus yoğunluğu ise 2015 de 110 ölçeğinde iken 2020 da 123 olmuştur.

Nüfus artış hızı ise 2015'de %29,22, 2019 yılında %34,6 iken 2020 de %14,5 olmuştur. Bunun nedeninin pandemi süreci olduğu düşünülmektedir.

Bu durum Antalya ilinin çok tercih edildiğini göstermektedir.

Nüfus medyan yaşı ise 2015'de 33,0 iken 2020'de 34,6 olmuştur.

Ülkemizde 2019 yılında 32,4 olan ortalama yaş 2020 yılında 32,8 olarak gerçekleşmiştir. İlimizde 2019 yılında 34,6 olan ortalama yaş 2020 yılında önceki yıla göre artış göstererek 35 olmuştur. Ortalama yaş erkeklerde 34,6 iken, kadınlarda 35,4 olarak tespit edilmiştir.

Antalya ilinde ilçelere göre nüfus oranlarına bakıldığında; 2015'de 497.242 iken 2020'de 574.183 olan Kepez ilçesi en yüksek nüfusa sahiptir. Bunu Muratpaşa, Alanya, Manavgat, Konyaaltı izlemektedir. En düşük ilçe ise 2015'de 2.761 iken 2020'de 2.947 nüfusla İbradı ilçesi olmuştur.

TÜRKİYE İSTATİSTİK KURUMU

Nüfus

YILLARA GÖRE ANTALYA İLİ İLÇE NÜFUSLARI 2015-2019

	2015	2016	2017	2018	2019
Kepez	497 242	508 123	519 966	531 619	556 033
Muratpaşa	477 290	486 408	488 670	495 688	510 368
Alanya	291 643	294 558	299 464	312 319	327 503
Manavgat	222 419	224 664	226 394	230 597	241 011
Konyaaltı	154 920	164 332	172 920	182 112	190 043
Serik	120 111	120 790	122 032	124 335	129 418
Aksu	68 496	69 629	69 967	71 643	73 220
Kumluca	67 135	67 605	67 942	68 610	70 423
Döşemealtı	55 462	58 451	59 948	63 186	65 794
Kaş	56 386	56 720	57 123	58 600	59 716
Korkuteli	52 746	53 347	53 610	55 712	55 352
Gazipaşa	48 866	49 207	49 555	50 003	50 555
Finike	46 817	47 498	48 948	48 131	48 534
Kemer	42 796	41 925	42 568	43 226	46 143
Elmalı	38 515	38 623	38 651	39 254	38 972
Demre	26 180	25 959	25 928	25 893	26 362
Akseki	11 088	10 729	10 471	13 084	11 484
Gündoğmuş	7 583	7 309	7 593	8 726	7 737
İbradı	2 761	2 678	2 646	3 618	3 032

Not: İlçeler 2019 ADNKS'ye göre sıralanmıştır.

Antalya Bölge Müdürlüğü

9

ANTALYA İLİ İLÇE BAZINDA 2020 NÜFUSU

İLÇE	2020 NÜFUSU
AKSEKİ	10 957
AKSU	74 570
ALANYA	333 104
DEMRE	26 896
DÖŞEMEALTI	69 300
ELMALI	39 365
FİNİKE	49 307
GAZİPAŞA	51 555
GÜNDOĞMUŞ	7 492
İBRADI	2 947
KAŞ	60 839
KEMER	45 082
KEPEZ	574 183
KONYAALTI	189 078
KORKUTELİ	55 588
KUMLUCA	71 931
MANAVGAT	242 490
MURATPAŞA	513 035
SERİK	130 589

2015-2019 YILLARA GÖRE ANTALYA İLİ İLÇE NÜFUS ARTIŞ HIZI (%)

	2015	2016	2017	2018	2019
ANTALYA	29,2	17,4	15,3	25,9	34,6
KEMER	27,8	-20,6	15,2	15,3	65,3
ALANYA	21,6	9,9	16,5	42	47,5
KEPEZ	54,7	21,6	23	22,2	44,9
MANAVGAT	31,5	10	7,7	18,4	44,2
KONYAALTI	61,7	59	50,9	51,8	42,6
DÖŞEMEALTI	35	52,5	25,3	52,6	40,4
SERİK	20,5	5,6	10,2	18,7	40,1
MURATPAŞA	24,1	18,9	4,6	14,3	29,2
KUMLUCA	5,3	7	5	9,8	26,1
AKSU	5,7	16,4	4,8	23,7	21,8
KAS	14,5	5,9	7,1	25,5	18,9
DEMRE	4,6	-8,5	-1,2	-1,4	18
GAZİPAŞA	6,3	7	7	9	11
FİNİKE	-0,8	14,4	30,1	-16,8	8,3
KORKUTELİ	-3,2	11,3	4,9	38,5	-6,5
ELMALI	-2,2	2,8	0,7	15,5	-7,2
GÜNDOĞMUŞ	-47,1	-36,8	38,1	139,1	-120,3
AKSEKİ	-100	-32,9	-24,3	222,8	-130,4
İBRADİ	-14	-30,5	-12	312,9	-176,7

ANTALYA İLİ İLÇE BAZINDA 2020 YILI NÜFUS ARTIŞ HIZI

İLÇE	YILLIK NÜFUS ARTIŞ HIZI (%)
AKSEKİ	-47,0
AKSU	18,3
ALANYA	17,0
DEMRE	20,1
DÖŞEMEALTI	51,9
ELMALI	10,0
FİNİKE	15,8
GAZİPAŞA	19,6
GÜNDOĞMUŞ	-32,2
İBRADİ	-28,4
KAS	18,6
KEMER	-23,3
KEPEZ	32,1
KONYAALTI	-5,1
KORKUTELİ	4,3
KUMLUCA	21,2
MANAVGAT	6,1
MURATPAŞA	5,2
SERİK	9,0

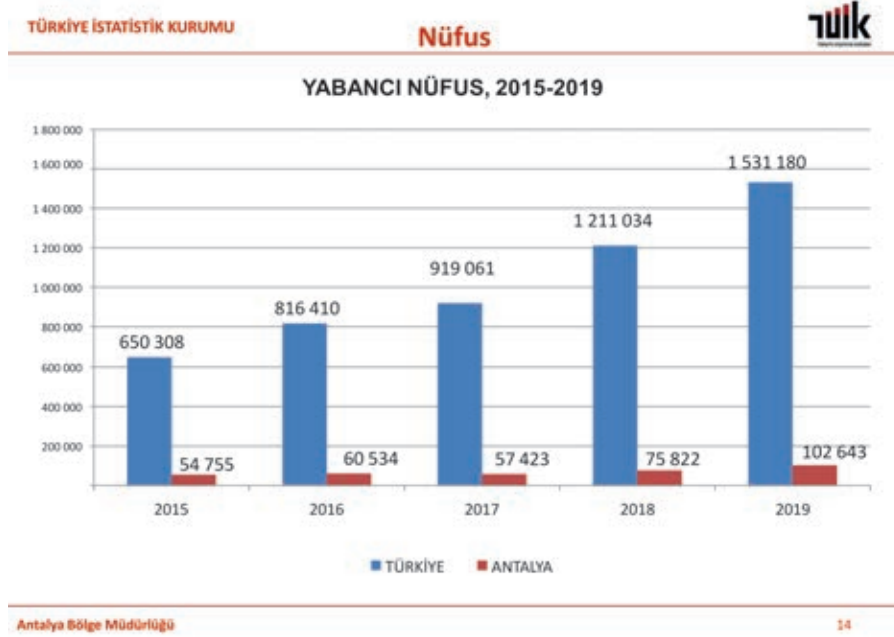
İlçelere göre Nüfus artış hızına baktığımızda ise 2015'de %27,8 iken 2019'da %65,3 ile Kemer ilçesi iken; 2020 yılında Döşemealtı, Kepez ve Kumluca en hızlı nüfus artışına uğramış ilçeler olmuştur.

Antalya İlının Yıllık Nüfus Artış Hızı En Yüksek Olan Üç İlçesi (%)	
DÖŞEMEALTI	51,9
KEPEZ	32,1
KUMLUCA	21,2

Antalya İlının Yıllık Nüfus Artış Hızı En Düşük Olan Üç İlçesi (%)	
AKSEKİ	-47,0
GÜNDOĞMUŞ	-32,2
İBRADİ	-28,4

Antalya İli İlçe Bazında Nüfus Artış Hızı)

2015-2019 Yılları arasında Antalya iline gelen Yabancı nüfusa baktığımızda 2015'de 54.755 olan yabancı nüfus 2019'da 102.643 olmuştur. 29.835 nüfus artışı ile Alanya en fazla; 29.928 Nüfus artışı ile Muratpaşa ikinci; 18.509 Nüfus artışı ile Konyaaltı üçüncü sırada Yabancı nüfus artışı almıştır. Bu istatistikler geçerli ikametgâh almış ve çalışma izni olan kişileri kapsamaktadır.

İlimizde 2019 yılında 41 957'si erkek ve 60 686'sı kadın olmak üzere toplam 102 643 yabancı kayıtlı iken 2020 yılında yabancı erkek %9,6 azalarak 37 911, yabancı kadın %7,1 azalarak 56 383, toplamda ise yabancı uyruklu nüfus %8,1 azalarak 94 294 olmuştur.

ANTALYA İLİNDE TABİİYETE GÖRE YABANCI UYRUKLU NÜFUS (İLK 30 ÜLKE)

ÜLKE	NÜFUS
RUSYA FEDERASYONU	18 905
KAZAKİSTAN	11 537
ALMANYA	9 615
İRAN	6 703
İRAK	6 201
KIRGIZİSTAN	6 090
UKRAYNA	5 711
AZERBAYCAN	3 623
TÜRKMENİSTAN	1 969
ÖZBEKİSTAN	1 931
BİRLEŞİK KRALLIK	1 694
ÜRDÜN	1 680
GÜRCİSTAN	1 232
HOLLANDA	1 204
AFGANİSTAN	928
İSVEÇ	857
BELARUS	820
NORVEÇ	749
SURİYE	727
AVUSTURYA	691
AMERİKA BİRLEŞİK DEVLETLERİ	686
ENDONEZYA	637
DANİMARKA	604
MOLDOVA	600
PAKİSTAN	471
BELÇİKA	466
FİLİSTİN	465
FİNLANDIYA	422
LÜBNAN	398
FAS	357

2020 yılında ilimizde bulunan yabancı uyruklu nüfusun, 18 905'inin Rusya Federasyonu uyruklu, 11 537'sinin Kazakistan uyruklu, 9 615'inin Almanya uyruklu, 6 703'ünün İran uyruklu ve 6 201'inin Irak uyruklu olduğu tespit edilmiştir.

ANTALYA İLİ İLÇE BAZINDA YABANCI UYRUKLU NÜFUS

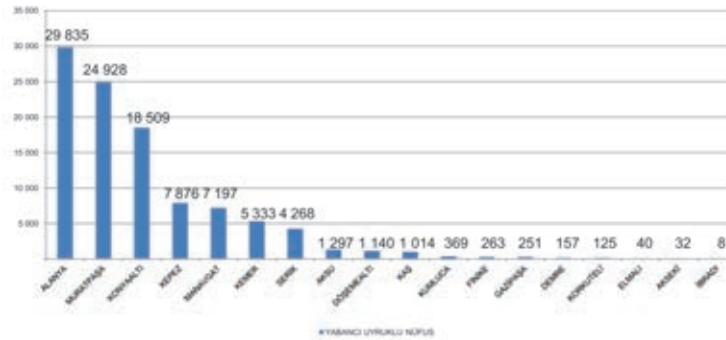
İLÇE	YABANCI UYRUKLU NÜFUS
AKSEKİ	36
AKSU	1 304
ALANYA	29 615
DEMRE	119
DÖŞEMEALTI	1 049
ELMALI	29
FINİKE	243
GAZİPAŞA	251
İBRADİ	7
KAŞ	1 065
KEMER	3 926
KEPEZ	7 172
KONYAALTI	17 300
KORKUTELİ	98
KUMLUCA	340
MANAVGAT	5 663
MURATPAŞA	22 731
SERİK	3 344

TÜRKİYE İSTATİSTİK KURUMU

Nüfus

ANTALYA İLİ İLÇELERİ YABANCI NÜFUS, 2019

NOTLAR: 1. Yabancı nüfus kapsamında: * Referans tarihinde geçici ikamet veya çalışma iznine sahip kişiler. ** Okullarında koruma kimlik belgesi olan ikamet izni yerine geçen kimlik belgesi olan ve referans tarihinde geçici ikamet beyanı olan kişiler ve: * Üçüncü Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarından (çalışma referans tarihinde geçici ikamet beyanı olan mavi kart ile kimlik belgesi) değeriyle, Kurum, turizm, bilimsel araştırma vb. referansları 3 aylık kısa süreli vize veya ikamet iznine sahip yabancılar da geçici ikamet statüsünde olarak değerlendirilmiştir. 2. Yabancı nüfus 3 ve daha fazla olan ilçe için değerlendirilmiştir.

Antalya Bölge Müdürlüğü

15

TÜRKİYE İSTATİSTİK KURUMU

Nüfus

YAŞ GRUBU VE CİNSİYETE GÖRE ANTALYA İLİ NÜFUSU 2019

YAŞ GRUBU	ERKEK	KADIN
'0-4	89 637	84 595
'5-9	95 103	89 183
'10-14	94 414	89 047
'15-19	88 518	81 402
'20-24	91 427	86 426
'25-29	91 679	92 167
'30-34	99 179	101 026
'35-39	109 817	108 947
'40-44	103 716	101 409
'45-49	96 275	94 572
'50-54	80 536	77 548
'55-59	71 809	71 192
'60-64	54 150	54 938
'65-69	39 584	41 263
'70-74	26 614	30 116
'75-79	16 793	19 791
'80-84	9 309	12 253
'85-89	5 213	7 560
'90+	1 398	3 094
TOPLAM	1 265 171	1 246 529

Antalya Bölge Müdürlüğü

16

Yaş Grubu

Ülkemizin yaş grubu nüfusuna göre bakıldığında en büyük nüfus büyüklüğü; 6 663 636 kişi ile 20-24 yaş grubundadır.

İlimiz yaş grubu nüfusuna göre bakıldığında en büyük nüfus büyüklüğü; 215 677 kişi ile 35-39 yaş grubundadır.

Yaş Grubu Eğitim

İlimizdeki toplam nüfusun (2 548 308); 28 776'sı 1 yaşın altındadır. İlimizde 4 yaşındaki çocuk sayısı 37 479, 5 yaşındaki çocuk sayısı 38 285 olarak tespit edilmiştir. 6-17 yaş nüfusun 438 691, 18+ yaş nüfusun 1 903 745 ve 228 735 kişinin de 65 ve üzeri yaşta olduğu belirlenmiştir

	YAŞ					
	0	4	5	6-17	18+	65+
TÜRKİYE	1 081 967	1 315 338	1 333 047	15 295 903	60 863 705	7 953 555
ANTALYA	28 776	37 479	38 285	438 691	1 903 745	228 735

Medeni Durum

Ülkemizde 65 546 125 ve ilimizde 2 007 114 (yabancılar hariç) olan 15+ yaş grubunun medeni durumu aşağıdaki tabloda özetlenmiştir.

	Boşandı	Eşi Öldü	Evli	Hiç Evlenmedi
TÜRKİYE	2 670 461	3 536 612	39 540 631	17 708 198
ANTALYA	127 412	88 821	1 213 438	495 583

Ortanca Yaş

Ülkemizde 2019 yılında 32,4 olan ortalanca yaş 2020 yılında 32,8 olarak gerçekleşmiştir. İlimizde 2019 yılında 34,6 olan ortalanca yaş 2020 yılında önceki yıla göre artış göstererek 35 olmuştur. Ortanca yaş erkeklerde 34,6 iken, kadınlarda 35,4 olarak tespit edilmiştir.

Yaş Bağımlılık

Toplam yaş bağımlılık oranı: "15-64" yaş grubundaki her 100 kişi için "0-14" ve "65 ve daha yukarı" yaş gruplarındaki kişi sayısıdır.

Çocuk bağımlılık oranı: "15-64" yaş grubundaki her 100 kişi için "0-14" yaş grubundaki kişi sayısıdır.

Yaşlı bağımlılık oranı: "15-64" yaş grubundaki her 100 kişi için "65 ve daha yukarı" yaş grubundaki kişi sayısıdır.

	Toplam Yaş Bağımlılık Oranı(%)	Yaşlı Bağımlılık Oranı(%)	Çocuk Bağımlılık Oranı(%)
TÜRKİYE	47,7	14,1	33,7
ANTALYA	43,3	12,9	30,4

Ortalama Hanehalkı Büyüklüğü

Ülkemizin ortalama hanehalkı büyüklüğü **3,30** olarak tespit edilmiştir. İlimizin ortalama hane halkı büyüklüğü **3,02** olarak tespit edilmiş olup, ortalama hane halkı büyüklüğüne göre ilk 3 ilçe aşağıdaki tabloda belirtilmiştir.

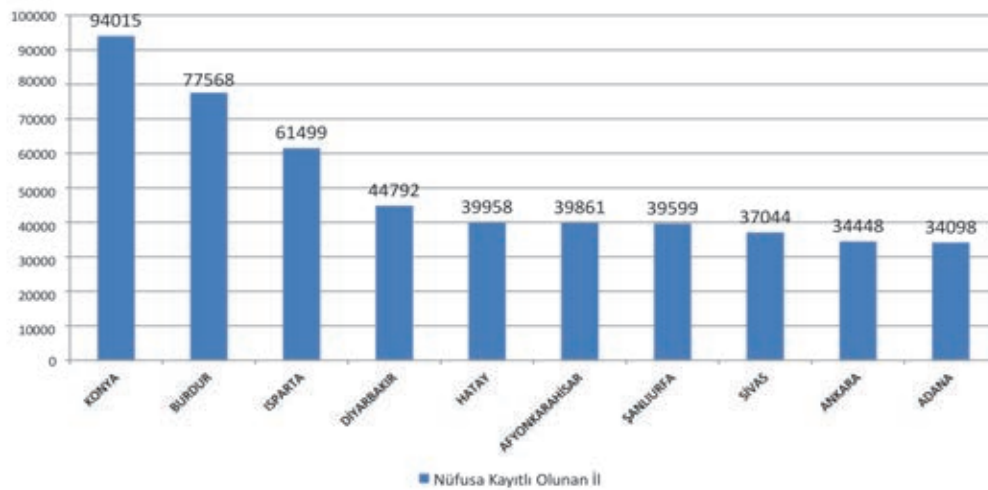
İLÇE	Ortalama Hanehalkı Büyüklüğü
AKSU	3,38
KUMLUCA	3,25
KEPEZ	3,22

TÜRKİYE İSTATİSTİK KURUMU

Nüfus

ANTALYA İLİNDE İKAMET EDİP BAŞKA İL NÜFUSUNA KAYITLI NÜFUS, 2019 (İLK 10 İL)

Antalya Bölge Müdürlüğü

21

Antalya nüfusuna kayıtlı başka ilde ikamet eden Nüfusa bakıldığında ise 47.550 kişi ile İstanbul, 15.523 kişi ile İzmir, 12.390 kişi ile Ankara'nın takip etmekte olduğu görülmektedir. Bunun sebebinin en çok öğrenci olarak gidenlerden ve seçim sebebiyle ikametgâhlarını değiştirmeyenlerden kaynaklandığı görülmektedir.

Antalya ilinde ikamet edip başka il nüfusuna kayıtlı nüfusa bakıldığında ise Konya 94.015 kişi ile ilk sırayı almaktadır. Bunu 77.568 kişi ile Burdur, 61.499 kişi ile Isparta takip etmektedir.

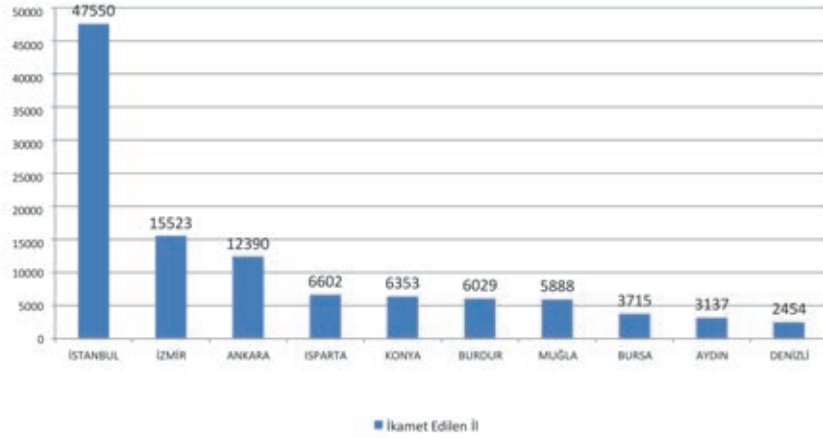
İkamet Edilen İle Göre Nüfusa Kayıtlı Olunan İl

İlimizde ikamet eden vatandaşlarımız en yüksek oranla (%44,5) Antalya ili nüfusuna kayıtlı olup 1 090 951 kişidir. Bununla birlikte ilimizde diğer 80 il nüfusuna kayıtlı olan ve ilimizde ikamet edenlerden; Konya ili nüfusuna kayıtlı ilimizde ikamet eden 95 797 kişi olup %3,9 oranı ile ikinci sırada, Burdur ili nüfusuna kayıtlı ilimizde ikamet eden 78 784 kişi olup %3,2 oranı ile üçüncü sırada, Isparta ili nüfusuna kayıtlı ilimizde ikamet eden 62 719 kişi olup % 2,6 oranı ile dördüncü sırada, Diyarbakır ili nüfusuna kayıtlı ilimizde ikamet eden 46 830 kişi olup % 1,9 oranı ile beşinci sırada yer almıştır.

ANTALYA İLİNDE İKAMET EDİP NÜFUSU BAŞKA BİR İLE KAYITLI OLAN NÜFUS
(İLK 40 İL)

NÜFUSA KAYITLI OLUNAN İL	ANTALYA İLİNDE İKAMET EDEN NÜFUS
ANTALYA	1 090 951
KONYA	95 797
BURDUR	78 784
ISPARTA	62 719
DİYARBAKIR	46 830
ŞANLIURFA	41 823
HATAY	40 788
AFYONKARAHİSAR	40 401
SİVAS	37 924
ANKARA	35 516
ADANA	35 046
KAYSERİ	34 724
KAHRAMANMARAŞ	33 839
MERSİN	33 463
İSTANBUL	32 456
VAN	31 989
GAZİANTEP	30 361
MARDİN	27 737
ÇORUM	26 691
BATMAN	26 431
YOZGAT	25 253
MALATYA	20 462
KARAMAN	19 830
ADİYAMAN	19 019
ERZURUM	18 200
TOKAT	16 729
OSMANİYE	16 445
DENİZLİ	16 326
ESKİŞEHİR	16 187
SAMSUN	14 935
KIRŞEHİR	14 880
İZMİR	14 842
ELAZIĞ	14 226
MUĞLA	14 027
NİĞDE	13 795
ORDU	12 725
KIRIKKALE	12 596
BİTLİS	12 188
TRABZON	11 657
AĞRI	11 345

ANTALYA NÜFUSUNA KAYITLI BAŞKA İLDE İKAMET EDEN NÜFUS, 2019 (İLK 10 İL)

Raporda şimdiye kadar Antalya ilinin Nüfusu konusunda bilgi paylaşımı yapılmıştır.

ANTALYA'NIN GÖÇ YAPISI;

Antalya'daki göç yapısı ve dinamiğini değerlendirmeden önce, 1980 yılından bu günlere kadar Antalya'nın nüfusunda sürekli artış olduğu bunun sadece doğurganlıkla olmayacağı görüldüğünden; bunun sebebinin Antalya genelinde nüfusun artışına neden olabilecek yönetsel bir karar ya da gelişme olmadığına göre (Örneğin; Antalya'da Nüfus büyüklüğünü etkileyebilecek kadar yeni Üniversite açılmamış, yeni bir yerleşim yeri eklenmemiş, göçmen kabul edilmemiş, askeri birlik oluşturulmamış.....vs) nüfus artışına çoğumuzun bildiği gibi Antalya'nın almış olduğu göç etken olmuştur. Antalya'nın almış olduğu göç rakamlarından önce ülkemizde insanların göç etme nedenlerinin başında iş bulma, eğitim, evlilik, emeklilik, deprem vb. gibi doğal afetlerden, ailedeki diğer bireylerin birbirine bağlı hareket etme gibi konular gelmektedir.

1980-2019 yılları arasında Antalya'nın aldığı, verdiği göç, net göç ve net göç hızı aşağıdaki çizelgeler ile anlatılmaktadır.

ANTALYA İLİ ALDIĞI, VERDİĞİ GÖÇ, NET GÖÇ VE NET GÖÇ HIZI, 1980-2019

Dönem	İl	Toplam nüfus	Aldığı göç	Verdiği göç	Net göç	Net göç hızı (%)	Net Göç Hızı İl Sıralaması
2018-2019 ⁽¹⁾	Antalya	2 511 700	100 140	68 494	31 646	12,7	2
2017-2018 ⁽¹⁾	Antalya	2 426 356	95 920	60 349	35 571	14,7	3
2016-2017 ⁽²⁾	Antalya	2 364 396	87 232	72 178	15 054	6,4	14
2015-2016 ⁽²⁾	Antalya	2 328 555	79 203	73 119	6 084	2,6	36
2014-2015 ⁽²⁾	Antalya	2 288 456	96 441	68 374	28 067	12,3	5
2013-2014 ⁽²⁾	Antalya	2 222 562	93 057	64 631	28 426	12,9	10
2012-2013 ⁽²⁾	Antalya	2 158 265	88 605	64 075	24 530	11,4	8
2011-2012 ⁽²⁾	Antalya	2 092 537	83 596	62 893	20 703	9,9	12
2010-2011 ⁽²⁾	Antalya	2 043 482	89 731	62 875	26 856	13,2	2
2009-2010 ⁽²⁾	Antalya	1 978 333	86 907	61 662	25 245	12,8	2
2008-2009 ⁽²⁾	Antalya	1 919 729	75 696	58 632	17 064	8,9	7
2007-2008 ⁽²⁾	Antalya	1 859 275	92 031	55 806	36 225	19,7	3
1995-2000 ⁽¹⁾	Antalya	1 451 771	171 982	81 525	90 457	64,3	3
1985-1990 ⁽¹⁾	Antalya	964 218	123 737	41 000	82 737	89,7	3
1980-1985 ⁽¹⁾	Antalya	784 764	54 427	29 088	25 339	32,8	6
1975-1980 ⁽¹⁾	Antalya	654 950	39 274	22 132	17 142	26,5	6

Kaynak: Genel Nüfus Sayımı sonuçları, 1980-2000 ve Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi sonuçları, 2008-2019

(1) Türkiye'de ikamet eden yabancı nüfus kapsamıdır.

(2) Türkiye'de ikamet eden yabancı nüfus kapsamıdır.

ANTALYA İLİNİN

ALDIĞI GÖÇ, VERDİĞİ GÖÇ, NET GÖÇ ve NET GÖÇ HIZI

YIL	ALDIĞI GÖÇ	VERDİĞİ GÖÇ	NET GÖÇ (Aldığı - Verdiği)	NET GÖÇ HIZI (%)
2015	96 441	68 374	28 067	12,34
2016	79 203	73 119	6 084	2,62
2017	87 232	72 178	15 054	6,39
2018	95 920	80 349	15 571	6,44
2019	100 140	68 494	31 646	12,68

Adrese dayalı Nüfus Kayıt Sistemine (ADNKS) göre Antalya ili ilçelerinin Net Göç Hızı da aşağıdaki çizelge de belirtilmiştir.

ADNKS'YE GÖRE ANTALYA İLİ İLÇELERİNİN NET GÖÇ HIZI

İL ADI	İLÇE ADI	NET GÖÇ HIZI (Binde) ADNKS 2015	NET GÖÇ HIZI (Binde) ADNKS 2016	NET GÖÇ HIZI (Binde) ADNKS 2017	NET GÖÇ HIZI (Binde) ADNKS 2018	NET GÖÇ HIZI (Binde) ADNKS 2019
ANTALYA	KEPEZ	20,83	6,91	7,26	3,14	25,69
	DÖŞEMEALTI	10,48	11,29	5,67	41,65	22,10
	MANAVGAT	15,03	-3,31	-0,62	7,02	21,27
	SERİK	8,06	-2,66	2,10	11,67	15,02
	KUMLUCA	-1,70	-2,08	-0,50	-1,21	14,76
	KONYAALTI	27,06	19,23	27,83	15,47	13,65
	ALANYA	9,07	-3,12	5,48	3,40	13,21
	KAŞ	9,14	1,13	4,56	14,65	8,09
	MURATPAŞA	11,56	2,78	5,65	-6,19	7,90
	DEMRE	3,06	-7,83	-1,62	-13,27	6,36
	AKSU	2,13	0,37	1,76	7,41	3,97
	KEMER	5,18	-9,05	7,66	19,03	3,66
	GAZİPAŞA	1,86	-1,18	3,50	1,34	3,31
	FINİKE	-2,92	3,59	20,06	-23,75	2,89
	KORKUTELİ	4,33	1,95	2,24	28,79	-10,17
	ELMALI	2,03	-1,40	-2,82	15,25	-10,36
	GÜNDOĞMUŞ	-5,00	0,14	-3,94	140,04	-120,26
	AKSEKİ	-35,17	-5,95	-5,24	214,44	-135,56
	İBRADİ	9,83	-9,29	-2,64	298,97	-181,98

Not: İlçeler 2019 ADNKS'ye göre sıralanmıştır.

2019 yılında Antalya ilinin yaş grubuna göre aldığı-verdiği göç ise;

YAŞ GRUBUNA GÖRE ALDIĞI VE VERDİĞİ GÖÇ, 2019

	ALDIĞI GÖÇ	VERDİĞİ GÖÇ
1-4	6 069	3 730
5-9	7 526	4 181
10-14	6 508	3 730
15-19	11 548	10 457
20-24	18 101	12 676
25-29	11 850	8 260
30-34	8 989	5 661
35-39	7 517	4 560
40-44	5 799	3 519
45-49	4 627	2 823
50-54	3 395	2 263
55-59	2 791	2 125
60-64	2 028	1 632
65+	3 392	2 877

Antalya ilinin Göç Aldığı Nüfusun Eğitim Durumu ise;

TÜRKİYE İSTATİSTİK KURUMU **Göç**

GÖÇ ALDIĞI NÜFUSUN EĞİTİM DURUMU, [6+ YAŞ]

Yıl	İl	Okuma Yazma Bilmeyen	Okuma Yazma Bilen Fakat Bir Okul Bilmeyen	İlköğretim	İlkokul	Ortaokul veya Dengi Meslek Ortaokul	Lise Ve Dengi Meslek Okulu	Yükseköğretim Fakülte	Yüksek Lisans (5 Yıllık Fakülteler Dahil)	Doktora	Bilmeyen
2015	Antalya	1 404	8 145	11 136	14 278	6 658	25 825	19 354	1 046	134	837
2016	Antalya	1 123	6 321	8 509	10 874	5 832	22 013	16 633	976	170	494
2017	Antalya	1 018	6 340	8 658	12 756	5 334	25 577	18 226	1 755	322	602
2018	Antalya	1 003	6 644	9 518	11 766	8 514	26 782	21 270	2 034	330	789
2019	Antalya	995	7 687	5 503	11 632	14 585	28 255	19 745	1 925	243	1 808

Antalya Bölge Müdürlüğü 23

2018-2019 yılları arasında Antalya ilinin illerden aldığı-verdiği göç ise 11.723 kişi almış, 10.833 kişi vererek İstanbul birinci sırada olmuştur. Bunu Ankara ve Konya ili izlemektedir.

TÜRKİYE İSTATİSTİK KURUMU **Göç**

ANTALYA İLİNİN İLLERDEN ALDIĞI VE VERDİĞİ GÖÇ, 2018-2019

İl	Aldığı Göç	Verdiği Göç
İSTANBUL	11 723	10 833
ANKARA	6 383	5 462
KONYA	5 369	3 162
ŞANLIURFA	4 878	1 782
İSPARTA	4 157	3 279
BURDUR	3 760	2 962
İZMİR	3 673	3 468
ADANA	3 399	1 507
HATAY	3 234	1 562
GAZİANTEP	3 072	1 302
MERSİN	3 041	1 891
DIYARBAKIR	2 558	1 160
MUĞLA	2 383	2 102
AFYONKARAHİSAR	1 942	1 497
VAN	1 873	1 071
DENİZLİ	1 865	1 535
KAHRAMANMARAŞ	1 656	852
KAYSERİ	1 646	889
BURSA	1 643	1 313
MARDİN	1 336	559
ESKİŞEHİR	1 297	1 119

Antalya Bölge Müdürlüğü 33

TÜRKİYE İSTATİSTİK KURUMU **Göç**

ANTALYA İLİNİN İLLERDEN ALDIĞI VE VERDİĞİ GÖÇ, 2018-2019 (devamı)

İl	Aldığı Göç	Verdiği Göç
AYDIN	1 238	1 208
KARAMAN	1 215	651
KOCAELİ	1 130	952
BATMAN	1 117	534
SİVAS	1 053	547
MANİSA	1 045	890
OSMANİYE	1 043	473
ADYAMAN	924	517
BALIKESİR	854	665
MALATYA	823	424
ŞIRNAK	802	402
KÜTAHYA	767	645
SAMSUN	756	585
ERZURUM	676	355
ÇORUM	646	306
UŞAK	628	486
TOKAT	607	320
AKSARAY	605	387
TEKİRDAĞ	601	389
ELAZIĞ	569	314

Antalya Bölge Müdürlüğü 34

TÜRKİYE İSTATİSTİK KURUMU **Göç**

ANTALYA İLİNİN İLLERDEN ALDIĞI VE VERDİĞİ GÖÇ, 2018-2019 (devamı)

İ	Aldığı Göç	Verdiği Göç
YOZGAT	569	307
ORDU	560	399
NİĞDE	553	233
TRABZON	551	411
ZONGULDAK	530	338
SAKARYA	529	382
BİTLİS	453	164
AĞRI	448	229
ERZİNCAN	410	234
ÇANAKKALE	402	420
KIRIKKALE	368	231
HAKKARİ	383	168
NEVŞEHİR	379	332
GÜMÜŞHANE	365	510
KIRŞEHİR	324	280
KASTAMONU	313	222
RİZE	312	181
AMASYA	310	172
BOLU	298	190

Antalya Bölge Müdürlüğü 35

TÜRKİYE İSTATİSTİK KURUMU **Göç**

ANTALYA İLİNİN İLLERDEN ALDIĞI VE VERDİĞİ GÖÇ, 2018-2019 (devamı)

İ	Aldığı Göç	Verdiği Göç
SİRT	285	139
GİRESUN	277	230
DÜZCE	277	172
MUŞ	262	164
KARABÜK	261	195
ÇANKIRI	259	152
KARS	240	126
YALOVA	240	156
KİLİS	211	110
EDİRNE	207	174
BİLECEK	198	174
BİNGÖL	195	151
ARTVİN	193	99
KIRKLARELİ	183	145
TUNCELİ	171	91
BARTIN	155	88
SİNOP	154	96
İĞİR	130	99
SİĞIR	98	92
ARDAHAN	79	51

Antalya Bölge Müdürlüğü 36

Antalya ilinin göç durumu hakkında ilgili kurumlardan alınan bilgilere göre;

Aile Çalışma ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü, Bakanlıkları tarafından Birleşmiş Milletler Mülteci Komiserliği (UNHCR) işbirliğinde Ocak 2019-2020 arasında Geçici Koruma Kapsamındaki yaklaşık 3000 Suriyeli Mülteciye ulaşıldığı, bu kişiler arasında kayıt dışı seracılık ve kâğıt toplayıcılığı yapanların bulunduğu, ailelerle tercümanlar aracılığı ile iletişim kurularak, kayıtsız ailelerin kayıt edilmeleri ve kimlik çıkartmalarına yönelik rehberlik hizmetleri verildiği, mültecilerin sağlık hizmetlerinden yararlanabilmeleri için fonlarla destek verildiği belirtilmiştir.

Emniyet Müdürlüğünün; Düzenli Göçmen - Düzensiz Göçmen konusunda hizmet verdiği, ikametgâh alan ve vatandaşlık alma sürecinde olan kişiler ile bir sıkıntıları olmadığı, suç işleyen göçmenler, Göçmen Kaçakçılığı, İnsan Organ Kaçakçılığı gibi konularla karşılaşıldığında işlem yapıldığı belirtilmiştir.

Muratpaşa'nın Antalya'nın ikinci büyük ilçesi ve nüfus yoğunluğu en fazla olan ilçede (Türkiye'deki 50 farklı ilin bütçesine denk gelen), Antalya genelindeki yerleşik yabancıların çoğunluğunun Muratpaşa ilçesinde bulunduğu, Muratpaşa Yabancılar Meclisi kurulduğu belirtilmiştir.

Akdeniz Üniversitesi Göç Araştırma Merkezi olarak yeni bir kuruluş olduğu, her türlü çalışmayı destek verileceği ve araştırma yapmak istedikleri belirtilmiştir.

İl Göç İdaresi Müdürlüğünün; Kanun, yasa ve yetki çerçevesinde ilimize gelen göçmenlerin yerleşik olma durumlarının prosedürlerinin yerine getirildiği müddetçe sıkıntı yaşanmadığı belirtilmiştir.

Büyükşehir Belediyesi olarak; ilin aldığı göçler sonucunda genel olarak yükün arttığı, altyapı hizmetlerinin yanında sosyal-kültürel hizmetlerin, sosyal yardımların hepsini etkilediği ve zorlaştırdığı, bu bağlamda çok yönlü çalışma yapılması gerektiği belirtilmiştir.

DEĞERLENDİRME VE SONUÇ;

1980'lerden itibaren Antalya'nın aldığı göçün iller bazında sıralanışına bakıldığında 5.ci sırada olduğu ve Antalya'nın en büyük göçü İstanbul'dan aldığı, daha sonra sırasıyla Ankara, Konya, Şanlıurfa, Isparta, Burdur, İzmir'in geldiği görülmektedir. Ancak nüfusu büyük olan İstanbul ve Ankara bu sıralamanın dışında bırakıldığında Antalya'nın sınır komşusu Konya, Burdur ve Isparta'dan önemli sayıda göç aldığı görülmektedir.

2000 yılında yapılan Genel Nüfus sayımında 1.719.751 olan nüfusun 20 yıl sonra 2020'ye gelindiğinde 2,5 milyona ulaştığı görülmektedir. 2020 yılında gelen göçün yaş grubuna bakıldığında ise lise ve lisans mezunu olan 15-40 yaş aralığının fazla olduğu görülmektedir. Bunun sebebinin ise Antalya'nın Turizm bölgesi olmasından dolayı iş imkânı ve Üniversite için olduğu görülmektedir. Bunu 40-60 yaş aralığı emekli ve mekân değişikliği yapan insanların takip ettiği görülmektedir.

Yapılan Değerlendirmeler Sonucunda;

- Çocuk, Genç, Yaşlı için ayrı ayrı Göçmen Politikası oluşturulmalı,
- İstatistiksel Veri için idari kararlar alınmalı,
- Tüm illerde GÖÇ İDARE'lerine tam yetki verilmeli, gelen göçmenlerin kayıt altına alınmaları ve her türlü bilgileri için tek bir baş olmalı,
- İl Yönetiminin ve Yerel Yönetimlerin Göç'ün getirdiği her türlü sorun ve sıkıntılara karşı ön görüşünün ve stratejik planlarının hazır olması.

ETKİNLİKLERİMİZ

Kadın Meclisi “Kadına Yönelik Şiddete Çözüm Önerileri” Paneli

“Estetik Yaklaşımlar ve Kentsel Estetik” Konulu Konferans

**“Etkili İletişimin Nöro-Linguistik Kodları” Konulu Konferans
(Antalya Kent Konseyi ve Bilim Üniversitesi İşbirliğiyle)**

Antalya Kent Konseyi Yürütme Kurulu’nun Akdeniz Üniversitesi Rektörlüğü’ne Ziyareti

BASINDA BİZ

COVID-19 PANDEMİSİNDE YAŞLILIK, HASTALIK VE BAKIMA MUHTAÇLIK (Prof. Dr. Phil. Habil. İsmail TUFAN)

GİRİŞ

İnsanlık, tarih boyunca çeşitli salgınlara tanıklık etmiştir ve bir kez Kovid-19 koronavirüsü ile savaşıırken çok zor bir zamandan geçmektedir. Yeni Covid-19 virüsü ilk kez 2019 yılının Aralık ayında Çin'in Wuhan kentinde görülmüş ve hızla tüm dünyaya yayılmıştır (Velavan ve Meyer, 2020:1). Türkiye, salgının ilk ortaya çıktığı andan itibaren süreci dikkatli bir şekilde takip etmiştir.

Dünya Sağlık Örgütü tarafından 3 Mart 2020 de yapılan açıklamada COVID-19 pandemisi nedeniyle ölüm oranının %3,4 olduğu, ölümlerin 2/3'sinin erkeklerde, 1/3'inin ise kadınlarda görüldüğü ve ölümlerin %80'inden fazlasının 60 yaş üstünde ortaya çıktığı, %75'inin ise hipertansiyon, kardiyovasküler hastalık, kronik akciğer hastalığı, diyabet ve kanser başta olmak üzere diğer immünsüpresif durumlara sahip bireyler olduğu görülmüştür (WHO 2020). Sağlık Bakanlığı'nın Türkiye verilerine göre hastalığın daha çok 60 yaş ve üzerindeki kişileri etkilediği bildirilmiştir (T.C Sağlık Bakanlığı Halk Sağlığı Genel Müdürlüğü 2020).

Dünya'da yaşanan salgında risk altındaki gruplardan biri olan yaşlıları bu süreçte, bireysel ve kolektif olmak üzere iki açıdan değerlendirmeliyiz. Bireysel yaşlanma, kişiye odaklı olmakla birlikte muhakkak kişiye özgü olması gerekmez. Çünkü kişiye özgülük dediğimiz olgulara dikkatli baktığımızda, bunların ardında da “çevre” faktörünün yer aldığı görülür. Sosyal grupların ve bir nüfusun veya bir toplumun yaşlanmasından söz ediliyorsa, o zaman kolektif yaşlanma dikkate alınır. Ancak bireysel ve kolektif yaşlanma olguları birbirleriyle daima ilişkilidir. Dolayısıyla yaşlanma ve yaşlılık üzerine bedensel, psikik, sosyal, sosyoekonomik gibi boyutlarıyla öngörülerimizin, aslında çok kompleks olan bir olguyla ilişkili olduklarını ve bu nedenle bilim alanlarımızın bilgi ve teorik perspektiflerini birleştirmek zorunda olduğumuzu benimsememiz lazım (Mittelstraß, Baltes, Gerok ve diğerleri 1992, s.695).

Pandemi Döneminde Yaşlılık, Sağlık ve Bakıma Muhtaçlık

Sağlık politikasının temel amacı, yaşam beklentilerini ve refahlarını artırmak için nüfusun sağlık durumunu iyileştirmektir (Sommer 1999, Klotter 1997). İnsan gençliğinde bedenine büyük bir değer verir. Ancak beden yaşlılıkta bir kere daha kendini ön plana çıkarır (Helmc-hen, Kanowski ve Lauter 2006). Gençliğinde önemsemediği sağlık, hastalık, bakıma muhtaçlık kavramları yaşlının hayatında ve kaygılarında önemli bir yer edinir. Bakıma muhtaçlığın ardında ağır hastalıklar veya sadece yaşlanmanın normal işlevsel kayıpları vardır. Ama yaşam süresinin uzaması, özellikle bakıma muhtaçlık kaygılarının artmasına yol açmıştır (Natter ve Reinprecht 1992). Pandemi dönemi sağlıklı yaşamı odak noktamıza getirmiştir. Çünkü pandemiye karşı en güçlü silahımız bağışıklık sistemimiz olduğu görülmektedir. Önlem (prevensiyon), müdahale (intervensiyon) ve sağlığı geliştirme, farklı stratejilerle ilişkilidir. Prevensiyon, tedavi (iyileştirme) ve rehabilitasyon terimlerinden ayrılmalıdır, ancak hedef grup ve önleyici müdahale riski ne kadar belirsizse, sağlığı teşvik ve geliştirme stratejileri arasındaki çakışma alanları artmaktadır (Kühn ve Rosenbrock 1994, s.35, Rosenbrock 2004).

Yaşlılıkta sosyal sorunlar ve bunlardan bağımsız olmayan sağlık sorunlarının yanı sıra, yaşam koşullarının farklı bağlantılarından ortaya çıkan sorunları da dikkate almalıyız. Özellikle yaşlılıkta psikik ve fiziksel yeterlilikleri korumaya yönelik hizmetlerin önemi

vurgulanır. Bunlar yaşlılıkta daha iyi koşullarda yaşama fırsatı yaratmakla kalmayıp, toplumun masraflarını azaltan etkileriyle de dikkat çekmektedir (Witterstätter 2003). Pandemi sonrası yaşlılık; sakatlıkta veya bakıma muhtaçlıkta noktalanması gerekmez. Gerontoloji yaşlanma süreçlerine çeşitli müdahale olanakları sunmaktadır (Kruse ve Wahl 2010, s.109, Wahl ve Tesch-Römer 2000). Gerontolojik müdahaleler daima pozitif, gerçekçi, erişilebilir bir vizyonla başlamaktadır (Marwedel 2005, s.206): Optimizasyon, olumlu gelişim koşullarının yaratılmasını, bireyin zayıf ve güçsüz yanlarının dengelemesini ve güçlü yanlarının teşvik edilmesini kapsayan girişimlerdir. Önleme, beceri kaybının önlenmesi ve egzersizlerle bedensel, zihinsel ve sosyal yeteneklerin korunması girişimlerini içerir. Sağlıklı yaşam, ilgi alanlarının korunması, kayıpların geciktirilmesi, hafifletilmesi veya önlenmesi hedeflerine odaklanmıştır. Rehabilitasyon, oluşan rahatsızlıkların ve hasarların tedavisidir. Kayba uğrayan yeteneklerin egzersiz yoluyla tekrar kazanılmasıdır. Yönetim, kalıcı bir soruna dönüşen durumlarda, mevcut yeteneklerin kaybolmasını önlemek, bunları güvence altına almak için gerçekleştirilen tüm girişimlerdir.

Her türlü önleme rağmen bakıma muhtaçlık meydana geldiyse bakımı da önleyici ve müdahale edici bakım olarak iki boyutlu bir kavram olarak kabul edilmelidir. Önleyici yaşlı bakımından, bakıma muhtaçlık ortaya çıkmadan önce alınacak önlemler, müdahale edici bakımdan ise mevcut bakıma muhtaçlığın yeni bakıma muhtaçlık boyutlarını yaratmaması için yapılan müdahaleler ve mümkünse bakıma muhtaçlığın geri dönüştürülmesi (örneğin iyileştirme) anlaşılmaktadır (Schön 2016). Yaşlı bakımının iki boyutunda da tıbbi, psikolojik ve sosyal boyutlara yönelik önlem ve müdahale tür, biçim ve tarzlarının bulunduğu dikkat edilmelidir.

Pandemi ile birlikte basında gördüğümüz kurumsal bakım alanlarındaki ölüme terk edilmiş yaşlıların haberleri bakım planlamasında etkili olacağı ön görülmektedir. Yaşlılıkta kurumsal bakımdan önce evde bakım tercih edilmelidir. Bakıma muhtaç yaşlıların çoğu aileleri tarafından bakılmaktadır (Keller 2002). Kurumsal bakımlarda da yaşlının bakımını genellikle kadınlar üstlenmektedir. (Bischoff-Wanner 2005). Demografik gelişmelerden (TÜİK 2009-2019) yaşlı nüfusta kadın oranının sürekli arttığı görülmektedir. Bu yüzden yaşlılık, aynı zamanda kadının spesifik bir sorunu olarak da tanımlanmaktadır. "Yaşlılığın kadınsı siması" (Niederfranke 1999) Türk toplumunun da git gide bir gerçeği olarak belirginleşmektedir. Yaşlı hizmetlerinde, gerontolojik prevensiyonlarda ve intervansiyonlarda, ama aynı zamanda bakıma muhtaçlık sorununda "kadın" faktörünün çift boyutlu ele alınması gerekmektedir. Bir taraftan bakım görevini üstlenen kadınların, diğer taraftan bakıma muhtaç kadınların perspektifinden probleme çözüm getirilmelidir.

Demografik yaşlanmaya bağlı olarak yaşlı nüfusta bakım ihtiyacının arttığı kabul edilirse (Tufan 2016a, 2017b, 2019a), evde profesyonel bakıma ayrılan sağlık harcamalarındaki azalma, yaşlısına bakan aile fertlerinin üzerindeki bakım yükünün özellikle pandemi döneminde artması anlamına gelmektedir. Yaşlının bakımını üstlenen aile üyelerinin bakım sürecinde yaşadıkları bedensel, psişik, sosyal ve ekonomik sorunların çözümlerinin önemi "sağlık harcamaları" altında ele alınırsa, yaşlının bakımını üstlenen kişilerin bakım sürecinde bedensel ve psişik hastalıklara yakalanma riski dikkate alınmalıdır (Wolfersdorf ve Schüler 2005, Witterstätter 2003). Bu süreçte özel müdahaleler gerektiren bir hastalık grubu ise Alzheimer hastaları ve yakınlarıdır. Çünkü Alzheimer hastalığı veya Alzheimer demansı, hastanın zamanla bağımlı hale gelmesine yol açar. Bir aile üyesi Alzheimer hastası olursa, ailenin de yaşam planları değişir. Alzheimer hastaları genellikle eşi, kızı veya gelini tarafından bakılır. Hasta bağımlı hale geldikçe bakımı üstlenen aile üyelerinin yükü ağırlaşır (Tufan 2016a).

Yaşlı hizmetleri, bireyi desteklemek ve sosyal entegrasyonu gerçekleştirmek, psişik ve fiziksel yeterlilikleri desteklemek, temel ihtiyaçları karşılamak, hastalık ve bakıma muhtaçlıkta yardım etmek için belirli başlıklar altında toparlanan hizmetleri kapsar. Psişik ve fiziksel yeterlilikleri destekleyen kamusal yardımların arasında “eğitim hizmetlerine” de yer verilme-lidir (Backes ve Clemens, 2013). Yaşlılıkta eğitim, sadece bilgi aktarma ve öğretme değil, daha ziyade bilginin birey tarafından etkin kullanımı, güncel ve gelecekteki potansiyel ödevleri ve kendisine yönelik taleplerle ilgilenmesi anlamına gelmektedir (Kruse ve Wahl 2010). Tufan'ın 60+Tazelenme Üniversitesi Türkiye'de 2016 yılından beri yaşlı yetişkinlere verdiği eğitimle yaşlılıkta sağlığın korunmasına ve yaşlılıkta topluma katılımı desteklemektedir. Pandemi sürecinde bu eğitimi alan bireylerin nerdeyse hastalanmadığı ve daha bilinçli ve kaliteli zaman geçirdiği görülmüştür.

Sosyal izolasyonun yaşlılar üzerindeki etkisi çok boyutlu olarak incelenmesi gereken önemli bir konudur. Yaşlanma ile sosyal izolasyon yaygınlığı ve riski artmaktadır. Yaşlılar genellikle daha küçük sosyal ağlara sahiptir ve yalnızlığa daha yatkındır. Bu kısmen yoksunluk deneyiminden ve yaşlılığın bireyselleşmeye ve rollerden arınmaya eğilimi ile ilişkilendirilebilmektedir. Ülkemizin artan yaşlı nüfusu ve yaşlanma deneyimi göz önüne alındığında, yaşlıların sosyal ihtiyaçlarını ve iletişim ağlarını değerlendirmek önemlidir. Yalnızlık hissi, bu bireylerde diğer hastalıkların artmasında önemli bir faktör olabilir (8). Bazı çalışmalar, izolasyon ve yalnızlığın sağlık ve mortalite üzerindeki etkisinin, yüksek tansiyon, obezite ve sigara içme gibi risk faktörleri ile aynı büyüklükte olduğunu göstermektedir. Ayrıca, yalnızlık ve yalnızlığın sağlık üzerindeki etkilerinin altında yatan mekanizmalar hakkında bilinenleri de gözden geçirmek gerekmektedir (9). Sosyal izolasyonla birlikte deneyimlenemeyen değer verme ve değer görme hissi aynı zamanda yaşamın tüm dönemlerinde önemli bir ihtiyaçtır. Bu duyguyu, yaşlanma, karar alma sürecindeki aksaklıklar ve pandemi sırasında yaş ayrımcılığı, dağıtıcı adalet ve ekonomi mesajlarıyla karşılaştırarak okumak gerekmektedir (10).

Sonuç

Türkiye'de yaşanan gelişmeler ve COVID-19 ile ilgili yaşanan belirsizlikler neticesinde, dünya genelinde özellikle 65 yaş ve üstünde ortaya çıkan vakaların ölümle sonuçlanması paniğe neden olup, yaşlıyı toplumda odak noktası yapmıştır. Bireylerin ve özellikle en riskli grup olan, morbidite ve mortalite oranının en yüksek görüldüğü yaşlı grup için pandemi sonrasını da kapsayacak müdahaleler planlanmalıdır. Ele alınması gerek konular arasında bireylerin sağlık durumları ve sosyalleştirilmesi öncelikli olmalıdır. Yaşam süresinin uzamasından ve pandemi sonrası uzun dönem evde kalmalardan elde edilen bireysel ve toplumsal kazançların karşısında yaşlılığın spesifik sorunları çoğalacaktır. Bunları sağlık, bakıma muhtaçlık, Alzheimer hastalığı, şiddet, ihmal ve suiistimal, intihar vb. durumların çoğalması ön görülmektedir. Yaşlılığın, kompleks bir olgu olduğu ve yaşlılık problemine basit cevaplar verilemeyeceği pandemi sürecinde daha iyi anlaşıldı. Yaşlılık probleminin çözümünde gerontolojik bakışın önemine vurgu yapıldı. Yaşlılık probleminin ulusal ve uluslararası boyutlarının bulunduğu vurgulandı ve yaşlılığın uluslararası ortak problemlerle bağlantıları anımsatıldı. Her halükârda yaşlılık probleminin bir “reçetesi” olmadığı hatırlatıldı ve problemin dinamik yapısına, zamanla değişen durumlara planlı girişimlerle üstesinden gelinebileceği farkına varıldı.

Yaşlılığın geleceği, bugün yaşlılık sorunlarımızı getireceğimiz çözümlere bağlı olacaktır. Gerontoloji, toplumu ve politikayı yaşlılığa hazırlayan bilim dalı (Jasper 2002) olarak kabul edilirse, demografik yaşlanmanın yarattığı bireysel, sosyal ve toplumsal sorunların çözümünde dikkate alınması gereken bir aktördür. Ancak bu konuda ülkemizde hala sıkıntılarımız olduğunu da inkâr edemeyiz. Gerontoloji ve sosyal politika arasındaki buzları eritmeliyiz ki, bizim de insanımız sonsuzluğa göç etmeden önce “oh, yaşamın üstesinden başarıyla gelebildim” (Schulz-Nieswandt 2006) diyebilsin.

Değişim, her zaman, her durumda ve her mekânda gerçekleşmesi arzu edilen bir şey değildir, ama diğer taraftan değişmeyen hiçbir şey yoktur. Bugünkü yaşlanma ve yaşlılık, geçmişteki yaşlanma ve yaşlılıktan farklıdır, bizim çocuklarımız da bugünleri anımsayınca, aynı sonuca ulaşacaklardır. Yaşlanma ve yaşlılık dinamik olgulardır, sürekli değişmektedirler. Bu değişimin gelişigüzel olmaması, arzuladığımız yönlerde doğru gelişmesi sağlanmalıdır. Bu nedenle farklı disiplinlerin bakış açılarına ve temeli sağlam öngörülere ihtiyaç duymaktayız.

İlk önerim şu olacaktır: Hedef nicelik değil, nitelik olmalıdır; mümkün olduğunca çok öngörü değil, mümkün olduğunca kaliteli öngörü ortaya koymalıyız. Bunun için koşullarımızın uygun olduğunu düşünüyorum. Çünkü yaşlanma ve yaşlılığı, bir tek bilimin perspektifinden ve teorilerinden hareket ederek açıklamak imkânsızdır. Dolayısıyla farklı bilim dallarının teori ve perspektifleri, umduğumuz yaşlanma ve yaşlılığı yaratmamıza yardım edecektir. Nitekim Gerontoloji (Yaşlanma Bilimi) de kendisini “multidisipliner bilim” olarak tanımlar (Kruse ve Martin, 2004). “Gerontoloji, yaşlanma ve yaşlılığın bedensel, psişik, sosyal, tarihsel ve kültürel yönlerinin tarifi, açıklaması ve modifikasyonu ile ilgilenmektedir. Yaşlanma açısından önemli ve yaşlılığı yapılandıran çevre ve sosyal kurumlar da buna dâhildir” (Baltes ve Baltes, 1992, s.8). Bu nedenle, ülkemizde 7,5 milyon yaşlı birey olduğu gerçeğinin ışığında, COVID-19, yaşlılarda bu şekilde şiddetli ve fatal seyrederken; 65 yaş üstü bireylerde hastalığın tanı, tedavi, takip ve önlenmesine yönelik yaklaşımların multidisipliner bakış açısı ile değerlendirilmesi önem arz etmektedir.

KAYNAKÇA

Ajzen, I. (1985). From intentions to actions: A theory of planned behavior. J. Kuhn, & J. Beckmann içinde, *Action control: From cognition to behavior* (s. 11–39). Heidelberg: Springer Verlag.

Ajzen, I. (2001). Nature and operation of attitudes. *Annual Review of Psychology*. 52, 27–58.

Bäcker, G., Bispinck, R., Hofemann, K., Naegele, G., & Neubauer, J. (2008b). *Sozialpolitik und soziale Lage in Deutschland. Band 2: Gesundheit, Familie, Alter und Soziale Dienste*. 4. Aufl. (3. Aufl. b.). Wiesbaden: VS Verlag für Sozialwissenschaften.

Bäcker, G., Naegele, G., Bispinck, R., Hofemann, K., & Neubauer, J. (2008a). *Sozialpolitik und soziale Lage in Deutschland. Band 1: Grundlagen, Arbeit, Einkommen und Finanzierung*. 4. Aufl. Wiesbaden: VS Verlag für Sozialwissenschaften.

Backes, G. (2004). Alter und Altern im Kontext der Entwicklung der Gesellschaft. A. Kruse, & M. Martin içinde, *Enzyklopädie der Gerontologie. Alternsprozesses in multidisziplinärer Sicht* (s. 82–96). Bern, Göttingen, Toronto, Seattle: Verlag Hans Huber.

Backes, G. M. (2001). Lebenslagen und Altersformen von Frauen und Männern in den neuen und alten Bundesländern. DZA içinde, *Expertisen zum dritten Altenbericht der Bundesregierung* (s. 13 – 116). Opladen: Leske + Budrich Verlag.

Backes, G. M., & Clemens, W. (1998). *Lebensphase Alter - Eine Einführung in die sozialwissenschaftliche Altersforschung*. Weinheim, München: Juventa.

Backes, G. M., & Clemens, W. (2013). *Lebensphase Alter - Eine Einführung in die sozialwissenschaftliche Altersforschung*, 4. Aufl. Weinheim, Basel: Beltz/Juventa.

Bischoff-Wanner, C. (2005). Pflege im historischen Vergleich. D. S. B. Rennen-Allhoff içinde, *Handbuch Pflegewissenschaft* (s. 17-34). Weinheim, München: Juventa.

T.C. Sağlık Bakanlığı (2020a). Halk Sağlığı Genel Müdürlüğü, COVID-19 (Yeni Koronavirüs Hastalığı) Nedir?. Erişim tarihi: 21.07.2020, <https://covid19bilgi.saglik.gov.tr/tr/covid-19-yenikoronavirus-hastaligi-nedir.html>.

Bortz, J. (2005). *Statistik für Human- und Sozialwissenschaftler*, 6. Aufl. Heidelberg: Springer.

Bröscher, P. (1999). *Gewalt - Erfahrungen im Leben alternder Frauen*. Münster: Lit.

Collin, C., Grand, V., Benson, N., Lazyan, M., Ginsburg, J., & Weeks, M. (2012). *Das Psychologiebuch*. München: Dorling Kindersley.

DZA. (2002a). *Hochaltrigkeit und Demenz als Herausforderung an die Gesundheits –und Pflegeversorgung. Expertisen zum Vierten Altenbericht der Bundesregierung, Band III*. Honnover: Vincentz Verlag.

DZA. (2002b). *Vierter Bericht zur Lage der älteren Generation in der Bundesrepublik Deutschland: Risiken, Lebensqualität und Versorgung Hochaltriger - unter besonderer Berücksichtigung demenzieller Erkrankungen*. Berlin: DZA.

Fooker, I. (1978). Biographische Faktoren des Alterserlebens lediger und langjährig verwitweter Frauen. U. Lehr, & H. Thomae içinde, *Formen seelischen Alterns. Ergebnisse der Bonner Gerontologischen Längsschnittstudie* (s. 160-172). Stuttgart: Enke Verlag.

Haag, G. (1996). Altenhilfe. D. Kreft, & I. Mielenz içinde, *Wörterbuch Soziale Arbeit: Aufgaben, Praxisfelder, Begriffe und Methoden*, 4. Aufl. (s. 35-42). Weinheim, Basel: Beltz Verlag.

Helmchen, H., Kanowski, S., & Lauter, H. (2006). *Ethik in der Altersmedizin*. Stuttgart: Kohlhammer.

Kalbermatten, U. (2004). Bildung im Alter. A. Kruse, & M. Martin içinde, *Enzyklopädie der Gerontologie* (s. 110-124). Bern, Göttingen, Toronto, Seattle: Huber.

Keller, S. (2002). *Stiftungwarentest Berlin - Pflege und Pflegeversicherung*. München: Econ.

Klotter, C. (1997). Aktuelle Perspektiven von Prävention vor dem Hintergrund geschichtlicher Bezüge. C. Klotter içinde, *Prävention im Gesundheitswesen* (s. 19-38). Göttingen: Verlag für Angewandte Psychologie.

Kruse, A. (2017). Einleitung: Das Alter im Schnittpunkt von Chancen, Einschnitten und Aufgaben: Selbst- und mitverantwortliches Leben älterer Menschen. G. D. AG içinde, *Generali Altersstudie 201: Wie ältere Menschen in Deutschland denken und leben (Autoren; R. Köcher, M. Sommer)* (s. 1-8). Heidelberg: Springer.

Kruse, A., & Wahl, H.-W. (2010). *Zukunft Altern - Individuelle und gesellschaftliche Weichenstellungen*. Heidelberg: Spektrum Akademischer Verlag.

Kühn, H., & Rosenbrock, R. (1994). Präventionspolitik und Gesundheitswissenschaften. Eine Problemskizze. R. Rosenbrock, H. Kühn, & B. M. Köhler içinde, *Präventionspolitik: Gesellschaftliche Strategien der Gesundheitssicherung* (s. 29-53). Berlin: Sigma.

Lehr, U. (2003). *Psychologie des Alterns*, 10. Aufl. Wiebelsheim: Quelle & Meyer.

Mader, W. (1995). *Altwerden in einer alternden Gesellschaft. Kontinuität und Krisen in biographischen Verläufen*. Opladen: Leske + Budrich.

- Marwedel, U. (2005). *Gerontologie und Gerontopsychiatrie*, 2.Aufl. Haan-Gruiten:Verlag Europa-Lehrmittel.
- Natter, E., & Reinprecht, C. (1992). *Achtung Sozialstaat*. Wien, Zürich: Europaverlag.
- Niederfranke, A. (1999). Das Alter ist weiblich. Frauen und Männer altern unterschiedlich. A. Niederfranke, G. Naegele, & E. Frahm içinde, *Lebenslagen und Lebenswelten, soziale Sicherung und Altenpolitik*. Funkkolleg 2 (s. 7-52). Opladen/Wiesbaden: Westdeutscher Verlag.
- Platzer, H. W. (2012). Die Sozialpolitik der Europäischen Union. Entwicklungen und Perspektiven im Kontext der Debatte über ein Europäisches Sozialmodell. H. Kohler, & J. Schmid içinde, *Der demografische Wandel als europäische Herausforderung: Lösungen durch Sozialen Dialog (Demographic change as a European challenge: Solutions by Social Dialogue)* (s. 31-61). Baden-Baden: Nomos Verlag.
- Popp, I. (2006). *Pflege dementer Menschen*, 3., überarbeitet und erweiterte Aufl. Stuttgart: Kohlhammer.
- Rosenbrock, R. (2004). Prävention und Gesundheitsförderung - gesundheitswissenschaftliche Grundlagen für die Politik. *Gesundheitswesen* 66, 146-152.
- Schneekloth, U. (1996). Entwicklung der Pflegebedürftigkeit im Alter. *Zeitschrift für Gerontologie und Geriatrie*, 29, 11-17.
- Schön, J. (2016). *Altenpflege Lernkarten*. Stuttgart: Theime.
- Schulz-Nieswandt, F. (2006). *Sozialpolitik und Alter*. Stuttgart: Kohlhammer.
- Sommer, J. H. (1999). *Gesundheitssystem zwischen Plan und Markt*. Stuttgart: Schattauer Verlag.
- Horx, M. (2003). Die "graue Revolution" – ein Menetekel?, Das Internet ist reif: Die Generation 50 Plus entdeckt ein Medium. Wien: Echo Medienhaus.
- T.C. Sağlık Bakanlığı (2020a). Halk Sağlığı Genel Müdürlüğü, COVID-19 (Yeni Koronavirüs Hastalığı) Nedir?. Erişim tarihi: 21.07.2020, HYPERLINK <https://covid19bilgi.saglik.gov.tr/tr/covid-19-yenikoronavirus-hastaligi-nedir.html> <https://covid19bilgi.saglik.gov.tr/tr/covid-19-yenikoronavirus-hastaligi-nedir.html>.
- World Health Organization (2020). 3.4% Mortality Rate estimate by the World Health Organization (WHO) as of March 3 (2020). Erişim tarihi: 05.04.2020, <https://www.worldometers.info/coronavirus/coronavirus-death-rate/#correct>. Coronavirus: case fatality rates by age. <https://ourworldindata.org/uploads/2020/03/COVID-CFR-by-age-1536x1190.png>
- Tufan, İ. (2007). *Birinci Türkiye Yaşlılık Raporu*. Antalya: GeroYay.
- Tufan, İ. (2016a). *Bakıma Muhtaç - Türkiye'de Alzheimer Hastası Yaşlıların Bakımı*. İstanbul: Koç Üniversitesi Yayınları.
- Tufan, İ. (2017b). *Lebenssituation und Versorgung älterer und hochaltriger Menschen in der Türkei. Habilitationsschrift*. Hall in Tirol, September 2017: Private Universität für Gesundheitswissenschaften, Medizinische Informatik und Technik (UMIT), Department für Pflegewissenschaft und Gerontologie, Institut für Gerontologie und demografische Entwicklung.
- Tufan, İ. (2019a). *Langlebigkeit in der Türkei. Empirische Befunde gerontologisch interpretiert*. Heidelberg: Springer VS.
- Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK). (Erişim: 19.2.2020). *Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi Sonuçları, 2019*. Türkiye İstatistik Kurumu, Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü : <http://www.tuik.gov.tr/PreHaberBultenleri.do?id=33705> adresinden alındı
- Wahl, H.-W., & Tesch-Römer, C. (2000). *Angewandte Gerontologie in Schlüsselbegriffen*. Stuttgart: Kohlhammer.
- Witterstätter, K. (2003). *Soziologie für Altenarbeit - Soziale Gerontologie*, 13.Aufl. (13. Aufl. b.). Freiburg im Breisgau: Lambertus.
- Wolfersdorf, M., & Schüler, M. (2005). *Depression im Alter. Diagnostik, Therapie, Angehörigenarbeit, Fürsorge, Gerontopsychiatrische Depressionstationen*. Stuttgart: Kohlhammer.
- Kruse, A., & Martin, M. (2004). *Enzyklopädie der Gerontologie- Alternsprozesse in multidisziplinärer Sicht*. Bern, Göttingen, Toronto, Seattle: Huber.
- Baltes, P. B., & Baltes, M. M. (1992). Gerontologie: Begriff, Herausforderung und Brennpunkte. In P. B. Baltes, & J. Mittelstrass, *Zukunft des Alterns und gesellschaftliche Entwicklung* (S. 1-34). Berlin: De Gruyter.

Konyaaltı Cad. Atatürk Parkı İçi No: 55 ANTALYA

Tel: 0242 243 67 89 • Faks: 0242 243 69 92

info@antalyakentkonseyi.org.tr • genelsekreterlik@antalyakentkonseyi.org.tr

www.antalyakentkonseyi.org.tr